صحت نامہ

مصاحف مطبوعہ مطابع مختلفہ

جسکو

مولنا حافظ سید عبد الجلیل صاحب رئیس مارہرہ نے نہایت محنت اور عرق ریزی سے مرتب کیا

اور

عالیجناب مولنا مولوی محمد حبیب الرحمن خاں صاحب رئیس ہبلی پور نے عام مسلمانوں کو فائدہ کی

غرض سے

مطبع احمدی علی گڑھ میں ۱۳۲۴ھ طبع کرایا ۱۹۰۶ء

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

سبحانک لا علم لنا الا ما علمتنا انک انت العلیم الحکیم

اللھم صل علی محمد و آل محمد و بارک و سلم

صحت نامہ

قرآن مجید جلی قلم مطبوعہ مطبع انوری مملوکہ فقیر محمد خان اکبر آبادی محررہ منشی ہومن حسین صفی امروہوی محشی بہ تفسیر حسینی فارسی و تفسیر عباسی اردو مع ترجمہ شاہ عبد القادر دہلوی و سعدی شیرازی کہ در سنہ ۱۳۱۲ ہجری چاپ گردید۔

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱	۱	وَلَقَدْ ضَرَبْنَا فِیْ	وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِیْ	
۱۴	۱	وَاِنِّیْ	وَاَنِّیْ	۔
۱۸	۷	وَالطَّیِّبِیْنَ	وَالطَّیِّبِیْنَ	بدال اول زبر است و تشدید ہر دو یک یا ہر دو ساکن ہم نوشتہ ۔۔۔
۵۰	۴	مِنَاطٍ	مِنَاطٍ	۔
۵۱	۳	شَیْئًا	شَیْئًا	نقطہ ئ تحتانی بسبب تنگی حدود مرقومہ و اغلاق محشی منسوب و بین جا مبتلا شد
۵۱	۳	الدِّیْنَ	الدِّیْنَ	
۸۷	۵	اُولٰئِکَ ھُمُ	اُولٰئِکَ ھُمُ	۔

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۹۴	۱	وَيُكَفِّرُ	وَيُكَفِّرُ	
۱۱۴	۲	اللّٰهِ ۚ	اللّٰهِ ۚ	
۱۱۸	۳	وَلَا يَتَّخِذُ	وَلَا يَتَّخِذُ	
۱۲۳	۹	لَتَنْصُرُنَّهُ ۖ	لَتَنْصُرُنَّهُ ۖ	
۱۲۶	۱	يُنْظَرُونَ ۝	يُنْظَرُونَ ۝	وقف (لا) مشکوک مرقوم است۔
۱۵۶	۲	لِلّٰهِ ۚ	لِلّٰهِ ۚ	
۲۰۰	۲	خَطِيئَةٌ	خَطِيئَةٌ	بدون مرکز ہمزہ اعنی یک یا دو نقطہ بالا یا زیر تو بہ جا افزاد و جمعاً۔
۸۳	حاشیہ	۰	۰	ہندسہائے رکوع متروک شدہ ۳۲/۶
۲۶۲	۴	كَهَيْئَةِ	كَهَيْئَةِ	ہمزہ بدون مرکز است بہ جا اگرچہ بعضے علماء نوشتہ اند اما صحیح نیست۔
۲۷۶	۱	شَيْءٍ	شَيْءٍ ۖ	۰
۲۰۸	۳	بَعْضَهُمْ	بَعْضَهُمْ	یک نقطہ زیریں زائد است۔
۰	۹	لَا يَسْتَحْيِي	لَا يَسْتَحْيِي	یک کسرہ تحتی زیادہ شد
۵۹	۶	يُقَاتِلُوكُمْ	يُقَاتِلُوكُمْ	۰
۷۱	۲	وَيُبَيِّنُ	وَيُبَيِّنُ	۰
۱۶۹	حاشیہ	۰	الجزء الخامس	۰
۲۰۱	حاشیہ	۰	۰	وقف لازم بمقابلہ سطر نہم باید نوشت نہ برابر سطر ہشتم

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۲۱۵	۷	اِلی اَوْحٍ	اِلی اَوْحٍ	.
۳۱۳	۸	اَلْاَرْضِ ط	اَلْاَرْضِ	.
۴۰۵	۳	فَاَنْزَلَ	فَاَنْزَلَ	.
۴۰۹	۱	بِاَیْدِیْنَا	بِاَیْدِیْنَا	یک نقطہ ا موجودہ زیادہ ہست۔
۴۷۵	۳	بِاَعْنُنِنَا	بِاَعْیُنِنَا	.
۴۷۷	۶	اَهْلِیْ	اَهْلِیْ ج	.
۵۰۸	۱	رَبِّكَ	رَبِّكَ ج ز	.
۵۶۳	۳	اَجْمَعِیْنَ لا	اَجْمَعِیْنَ ۵	.
۵۹۶	۶	هٖ نُفُسِلُمْ	لَا نُفْسِلُمْ	.
۶۰۷	۴	یُعَدِّبُكُمْ	یُعَذِّبُكُمْ	.
۶۱۶	۶	سُبْحَانَ	سُبْحَانَ	.
۶۲۴	۳	یَنْشُرْ	یَنْشُرُ	.
۶۲۵	۶	لَبَشِتُمْ	لَبَشِتُمْ ط	.
۶۲۸	۸	مِنْ تَرَبِّكُمْ	مِنْ تَرَبِّكُمْ ف	.
۶۴۷	۱	اِسْمُهٗ	اِسْمُهٗ	یک نقطہ زیادہ مرتوم ہست۔
۶۵۳	۷	۰	وَهَبْنَا	این کلمہ را در دو سطر نوشتن نقطہا فتادہ است بچراک

نسخہ مشتمل از روی نسخہ دارالعلوم کلکتہ نوشتہ شد و با نسخہ قلمی مطبوعہ فاضل تفضل

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۹۰	۱	فِیهَا	فِیهَا	۔
۲۰۵	۴	رَبِّهِمْ	رَبِّهِمْ ز	
	۹	فِیهَا	فِیهَا ق	وقف (ق)، متروک است۔
۲۱۶	۱	وَاِنَّ	وَاَنَّ	۔
۲۰۵	۱	وَحَیِیَ	وَحَیِینَا ز	۔
۲۰۷	۹	تَتَرَّاط	تَتَرَّاط	۔
۲۰۷	۴	وُسْعَهَا	وُسْعَهَا ز	۔
۷۹۶	۱۰	سَبْع	تِسْع	۔
۹۳۶	۵	الْمُنْفِقِیْنَ	الْمُنْفِقِیْنَ ۝	۔
۸۳۹	۷	مَوَدَّةً	مَوَدَّةَ	۔
۸۶۵	۱	مِنَ النَّاسِ	وَمِنَ النَّاسِ	۔
۸۷۲	۷	السِّجِدَّة	السِّجْدَة	۔
۹۲۵	۳	نُوْرًا ۃ	نُوْرَاۃ	۔
۹۲۸	۸	رَجُلٌ یَسْعٰی	رَجُلٌ یَسْعٰی ز	۔
۹۳۳	۲	مَرْقَدِنَا	۔	بر حاشیہ وقف منزل نیز باید نوشت
۹۳۶	۴	سَلِیْمٌ	عَلِیْمٌ	۔

صفحہ نمبر	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۹۴۵	۵	اَنْ یَّابْرٰھِیْمُ	اَنْ یَّآبْرٰھِیْمُ	
۹۵۶	۱	فِی الْاَرْضِ	فِی الْاَرْضِ ز	۰
۹۶۴	۶	اِنَّکَ	اِنَّکَ	۰
۹۷۲	۹	دَعَانَا ہ	دَعَانَا ز	۰
۱۰۲۹	۷	رَحْمَۃُ	رَحْمَتُ	۰
۱۰۴۶	۶	یَغْفِرُوْا	۰	سکون واو مشکوک است۔
۱۰۵۵	۷	قَبْلِیْ	قَبْلِیْ ہ	۰
۱۰۶۹	۴	السَّلَمِ	السَّلْمِ	۰
۱۰۹۲	۵	سَلٰمٌ	سَلْمٌ ہ	۰
۱۱۰۳	۳	الْھُدٰی ط	الْھُدٰی ہ	۰
״	״	تَمَنّٰی زے	تَمَنّٰی زے	
۱۱۰۹	۳	مِنْ مُّذَّکِرٍ	مِنْ مُّدَّکِرٍ	۰
۱۱۱۹	۳	الْاَوَّلِیْنَ ہ	الْاٰخِرِیْنَ ہ	۰
۱۱۲۳	۱	تَشْرَبُوْنَ	تَشْرَبُوْنَ	۰
۱۱۲۶	۲	الْعَرْشِ ط	الْعَرْشِ ط	۰
۱۱۸۲	۶	بَلْ مَجْحُوْمٌ	بَلْ مَجْحُوْمًا	۰

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۱۹۰	۹	بِیَمِیْنِہٖ ہ	بِیَمِیْنِہٖ ہٖ	.
۱۱۹۸	۳	اِسْرَارًا ہ	اِسْرَارُہٗ ہٗ	.
״	״	رَبِّکُمْ	رَبَّکُمْ ط	.
۱۲۱۳	۴	بِہٖ ہ	بِہٖ ہٖ	.
۱۲۲۲	۵	لِلطَّاغِیْنَ	لِلطّٰغِیْنَ	.
۱۲۳۰	۸	رَحِیْمٌ ہٗ	رَحِیْمٌ ہٗ	.
۱۲۳۵	۳	(ترجمہ فارسی) نظر نکنند۔	نظر میکنند۔	.

مخفی و محجب مباد کہ آنچہ از غلطہائے مصاحف مختلف المطابع درین اوراق ثبت است اکثرے را از آنہا محض یک نوبت خواندہ ام و بعض را دو سہ بار۔ و اقل را چند بار۔ مانند قرآن مجید سیزدہ مہری و مصحف مکتوبہ منشی اشرف علی لکھنوی۔ اما آنہا را کہ یکبار دیدہ ام ممکن است کہ در روی اغلاط دیگر باشد۔

صحت نامہ

حمائل مترجم فارسی و اردو مطبوعہ ستارۂ ہند آگرہ مملوکہ شاہ محمد خان کہ فی غلط یک روپیہ اشتہار شد برائے نام دادہ شد۔ بندہ بیک نظر سرسری این قدر اغلاط برآورد و ممکن است کہ دو نظر ثانی و ثالث اسقام آخری برآید۔

نمبر شمار	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱	اخیر	۱۳۱۳	۱۳۱۲	اول بسم اللہ غلط
۲	۱	الفاتحۂ	الفاتحۃِ	.
〃	〃	مدینۃ	مدنیۃ	
〃	〃	سَبَعَ	سَبْعُ	.
۳	۱	مدینۃ	مدنیۃ	این لفظ در دائرۂ اکثر سور باغلط مرقوم شدہ
۱۱	۱	تَلَمُوْنَ	تَلْمُوْنَ	ضمۂ تا رخلافی متروک است
۲۰	۱	الطُّوْرٖ	الطُّوْرِ	ضمۂ طا مشکوک است
۳۱	۵	تَسْعَلُوْا	تَسْئَلُوْ	ہمزہ بدون مرکز است ہر جا۔
۳۳	۹	عَلِیْمٌ	عَلِیْمٌ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۴۰	۹	لَتُسْئَلُوْنَ	تُسْئَلُوْنَ	بدون مرکز اعنی پیش یا تحتانی باید نگاشت۔
۵۸	۳	فَاٰتِلُوْهُمْ	فَاٰتِلُوْهُمُ	۔
۶۲	۳	وَاتَّقُوْا اللّٰهَ	وَاتَّقُوْا اللّٰهَ	۔
۶۳	۴	اٰمَنُوْا ادْخُلُوْا	اٰمَنُوْا اُدْخُلُوْا	۔
۶۶	۶	يَسْئَلُوْنَكَ	يَسْئَلُوْنَكَ	مرکز بزہ غلط است۔
۶۷	۷	۔	۔	۔
۶۸	۴	۔	۔	۔
۶۹	۰	۔	۔	۔
۶۹	۱	۔	۔	۔
۷۴	۵	وَاتَّقُوْا اللّٰهَ	وَاتَّقُوْا اللّٰهَ	۔
۸۲	۳	نُحِّيْ	نُحِبُّ	۔
۹۴	۴	شَهِيْدٌ ۚ	شَهِيْدٌ ۚ	
۹۶	۶	اٰلِ عُمْرَانَ	اٰلِ عِمْرَانَ	۔
۔	۔	مدينة	مدنية	۔
۹۹	۱	اللّٰهِ	اللّٰهِ	۔
۱۰۰	۹	وَالْمُنْفِقِيْنَ	وَالْمُنْفِقِيْنَ	۔

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۰۲	۵	اِلَیکُم	اَلَیہِم	اعراب الف ولام مقدم وموخر مرقوم است
۱۰۴	″	صُدُورکُمْ	صُدُورِکُمْ	″
۱۰۵	۸	مِتِّیْ	مِتُّیْ	
۱۰۸	۷	انّیْ	اَنّیْ	
″	۸	لَمْ یَمْسَسْنِیْ	لَمْ یَمْسَسْنِیْ	سین ثانی ساکن است
″	″	کَذٰلِکَ	کَذٰلِکِ	
″	″	قَضٰی	قَضٰیْ	
″	″	اِمْرًا	اَمْرًا	
۱۱۹	۷	الشّٰهِدِیْنَ	الشّٰهِدِیْنَ	
۱۲۵	۶	یُوَلُّوْلُمْ	یُوَلُّوْکُمْ	مرکز کاف متروک است
۱۲۷	۹	هٰاَنْتُمْ	هٰاَنْتُمُ	الف ثانی زائد است
۱۲۹	۵	وَیَاْتُوْهُمْ	وَیَاْتُوْهُمْ	
۱۳۵	۲	مَاْوٰاهُمْ	مَاْوٰاهُمُ	
۱۴۶	۳	اَلِیْمٌ	اَلِیْمٌ ۝	
″	۴	شَیٌٔ	شَیْءٌ	
۱۴۹	۴	مدینة	مدینّة	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۵۰	۷	وَاتقُ	وَاتُوا	
۰	۸	هَنِيئًا	هَنِيْئًا	مد باید نگاشت
۱۵۱	۹	الْوَالِدَانِ	الْوَالِدَانِ	
۱۵۴	۹	وَصِيَّةِ	وَصِيَّةِ	
۱۵۵	۷	يَتَوَفْهُنَّ	يَتَوَفّٰهُنَّ	بعد فا بمرکز یا ریحانیہ باید نوشت
۱۵۶	۱	عَنْهُمَا	عَنْهُمَا ط	
۱۵۷	۳	فَعَسَى اَنْ	فَعَسٰى اَنْ	بعد عین مہملہ یک شوشہ زائد است
۱۶۳	۱	لِلْغَيْبِ	لِلْغَيْبِ	
〃	۵	بَيْنِهِمَا	بَيْنِهِمَا	
〃	۶	مِنَ	مِّنْ	
۱۶۴	۱	وَالْمَسْكِيْنَ	وَالْمَسٰكِيْنَ	
۱۶۵	۸	يَكْتِمُوْنَ	يَكْتُمُوْنَ	
۱۷۰	۲	الْاَنْهٰرُ	الْاَنْهٰرُ	
۱۷۲	۶	فَاسْتَغْفِرُوْ	فَاسْتَغْفِرُوْا	
۱۸۹	۲	خَطِيْئَةً	خَطِيْئَةً	بدون مرکز ہمزہ اعنی بغیر یا و شکافی ثانی باید نوشت
۱۹۱	۷	الصَّلٰحٰت	الصّٰلِحٰتِ	
۱۹۸	۳	لَا تَتَّخِذُوا	لَا تَتَّخِذُوا	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۲۰۰	۳	يَسْئَلُكَ	يَسْئَلُكَ	ہمہ جا بدون مرکز ہمزہ باید نوشت
۲۱۰	۴	يَسْئَلُونَكَ	يَسْئَلُونَكَ	〃
۲۳۵	۱	اَرْسَلْنَا	اَرْسَلْنَا	
〃	۸	رَبِّكُمُ	رَبِّكُمْ	
〃	〃	بِاللّٰهِ	بِاللّٰهِ	
۲۳۸	۶	اٰمَنُوْا	اٰمَنُوا	
〃	۷	〃	〃	
۳۴۴	۳	وَّاتَّقُوْ	وَاتَّقُوا	
۳۴۸	۷	كَهَيْئَةِ	كَهَيْئَةِ	همزہ بدون یاء ثانی باید نوشت
۳۸۰	۶	وَالْاَرْضِ	وَالْاَرْضِ	
۳۰۴	۲	اِلٰى يَوْمٍ	اِلٰى يَوْمٍ	
۳۴۲	۶	وَبَيْنَهُمْ	وَبَيْنَهُمْ	بعد ہاء اول مرکز یا بدون لفظہ باید نوشت
۳۴۴	۹	خَطِيْئٰتِكُمْ	خَطِيْئٰتِكُمْ	همزہ بدون مرکز یا باید نگاشت
۳۴۶	۵	خٰسِئِيْنَ	خٰسِئِيْنَ	بدون مرکز همزہ باید نوشت
۳۵۶	۷	مدینہ	مدنیۃ	
۳۸۰	۴	فَمَا اسْتَقَامُوْا	فَمَا اسْتَقَامُوْا	این یک کلمہ در دو سطر مرقوم است کہ قطعاً ناجائز باشد

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۴۳۳	۹	ظَنًّا	ظَنًّا ط	
۴۳۷	۹	اَلْنَ	اَلْنَ	
۴۳۸			لَحَقٌّ ط	بر حاشیہ وقف النبی ترک دو است
۴۵۳	۲	بِخَيْرٍ	بِخَيْرٍ	
۴۶۵	۷	مُرْسٰهَا	مُرْسٰهَا	بعد سین بمرکز یا باید نوشت در تمام قرآن مجید۔
۴۶۷	۲	تَسْئَلْنِ	تَسْئَلْنِ	ہمزہ بدون یا باید نگاشت
۴۶۵	۱	مَنْ يَّأْتِيَهُ	مَنْ يَّأْتِيَهُ	
۴۶۸				لفظ معانقہ بر حاشیہ باید نوشت
〃	۳	فَاصْبِرْ	فَاصْبِرْ	
۴۷۳	۸	خِيْفَةً	خِيْفَةً	
۴۷۸	۸		يَجْرِمَنَّكُمْ	این کلمہ در دو سطر مرقوم شدہ و آن قطعاً صورت جواز ندارد۔
۴۸۰	۶	جِنَّتَيْنِ ۝	جِنَّتَيْنِ ۝	
۴۹۱	۲	اَبَاهُمْ	اَبَاهُمْ	مد بر الف غلط است
〃	۱	وَجَاءُوْ	وَجَاءُوْ	
۴۹۲	۴	بِسَمِنٍ	بِسَمِنٍ	
۴۹۷	۱	بِتَاْوِيْلِهٖ	بِتَاْوِيْلِهٖ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۴۹۸	۶	فَانْسَهُ	فَانْسَهُ	بعد سین یا مرکز یا است
۵۰۰	۳	فَسْئَلْهُ	فَسْئَلْهُ	بعد سین بدون یا است
۵۰۸	۱	اسْتَيْئَسُوا	اسْتَيْئَسُوا	ہمزہ بدون مرکز باید
〃	۹	وَسْئَلْ	وَسْئَلْ	〃
۵۵۳	۴	اَبْشَرْتُمُوْنِيْ		این یک کلمہ در دو سطر مرقوم شدہ کہ قطعاً ناجائز است۔
۵۶۰	۷	وَالْقَمَرَ	وَالْقَمَرَ	
۵۶۸	۵	فَسْئَلُوْا	فَسْئَلُوْا	ہمزہ بلا مرکز باید نگاشت
۵۷۰	۷	يَخْرُصُوْنَ	يَخْرُصُوْنَ	
۵۷۲	۶	مُفْرَطُوْنَ	مُفْرَطُوْنَ	
۶۱۸	۱	عَجَبًا	عَجَبًا	
۶۴۰	۵	كٓهٰيٰعٓصٓ	كٓهٰيٰعٓصٓ	
۶۴۳	۹	فَنَادٰهَا	فَنَادٰهَا	
۶۴۸	۳	خَفِيًّا	حَفِيًّا	اینجا بجائے حطی است نہ بجائے خا۔
۶۴۹	۱	قَرِّيْهِ	قَرِّبْهُ	با موحدہ است نہ با یا تحتانیہ
۶۵۸	۶	فَالْقٰهَا	فَاَلْقٰهَا	مرکز یا تحتانیہ فرو گذاشتہ شد
۶۸۷	〃	يٰبِرٰهِيْمُ	يٰاِبْرٰهِيْمُ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۷۱۵	۶	قَدَرِہٖ	قَدْرِہٖ	سکون دال مشکوک است
۷۲۶	۸	لَا تَجْرَءُوْا	لَا تَجْرُءُوْا	درین کلمہ ہمزہ متقدمت بر را و مہملہ
۷۳۳	۸	فَسْئَلِ	فَسْئَلِ	ہمزہ بدون یا! یہ دو این قسم اغلاط کثیرہ درین حائل است کہ ذکرش طولی دارد
۷۸۲	۵	رَبَّکَ	رَبَّتَ	مرکز کاف متروک شدہ۔
۸۰۰	۷	اَعِزَّ	اَعِزَّۃَ	
۸۵۰	۳	کَانُوْا	کَانُوْآ	
۸۷۰	۱	مِنْ رَبٍّ	مِنْ رَّبٍّ	
۸۸۰	۸	رَالْمُؤْمِنُوْنَ	رَالْمُؤْمِنُوْنَ	
۸۸۱	۷	وَکَفَی اللّٰہُ	وَکَفَی اللّٰہُ	
۸۸۲	۹	یَسِیْرًا	یَسِیْرًآہ	
۸۸۷	۹	تَعْتَدُّوْنَھَا	تَعْتَدُّوْنَھَا ہ	
۸۹۱	۱	اَخَوَاتِھِنَّ وَلَا	اَخَوَاتِھِنَّ وَلَا	مغلط است
۹۱۹	۲	بِبَیِّنَۃٍ	بِبَیِّنَۃٍ	
۹۲۳	۱	وَقَالُوْا	قَالُوْا	
〃	〃	قَالُوْا	قَالُوْآ	
〃	۷	الْمُرْسَلِیْنَ	الْمُرْسَلِیْنَ ہ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۹۲۹	۷		مَرَّ قَدِ نَا	بر حاشیہ وقف لازم ووقف معانقہ وقف منزل ہر سہ باید نوشت
۹۳۰	۷	لَا تَعْبُدُ	لَا تَعْبُدُوا	
۹۳۶	۲	الْاَوَّلُوْنَ	الْاَوَّلُوْنَ ۝	
۹۳۸	۵	مَعْلُوْمٌ	مَعْلُوْمٌ ۙ	
۹۴۱	۳	نَادِنَا	نَادَيْنَا	
۹۴۳	۵	اَسْلَمَا	اَسْلَمَا	
۹۴۲	۴	اِلٰى	اِلَىَّ	
۹۵۲	۸		بر حاشیہ لفظ سجدۃ باید نگاشت	
۹۵۳	۳		بر حاشیہ ع متروک شدہ	
〃	۸	اٰيٰتِهٖ	اٰيٰتِهٖ	
۹۶۰	۶	لَّهٗ	لَّهٗ	
۹۶۵	۱	ظُلَلٌ	ظُلَلٌ ط	
۹۷۳	۱	بِهٖ	بِهٖ	
〃	〃	لَيَسْتَهْزِءُوْ	لَيَسْتَهْزِءُوْنَ	
〃	۹		بر حاشیہ ع باید نوشت	
۹۸۰	۶	وَعَدْ تُّهُمْ ط	وَعَدْتُّهُمْ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
٩٨٤	٣	اقْتُلُوْا	اقْتُلُوْآ	
٩٩٠	٢	قَالُوْا وَلَمْ	قَالُوْآ وَلَمْ	
٩٩٢	٩	بِنَاءً	بِنَآءً	
١٠١٧	٤	الْجَنَّتِ	الْجَنَّتِ ج	
١٠١٨	١	فَاِنْ تَيْشَاءِ	فَاِنْ تَيْشَا	
١٠٢٢	١	لِمَنْ عَزْمِ	لِمَنْ عَزْمِ	
١٠٢٢	٣	رَاَوُا الْعَذَابَ	رَاَوُا الْعَذَابَ	
١٠٢٩	٩	عَظِيْمٍ	عَظِيْمٍ ه	
١٠٣٥	٦	فَاعْبُدُوْهُ	فَاعْبُدُوْهُ ط	
١٠٣٨	٣	يُلْقَوْنَ	يُلْقَوْا	
١٠٣٩	٢	سَلْمٌ	سَلْمٌ ط	
١٠٤٠	٨	عَابِدُوْنَ	عَابِدُوْنَ	
١٠٤٩	٣	مِمَّا تُهْمُ	مِمَّا تُهْمُ ط	
١٠٦٥	٤	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ ز	
١٠٦٩	٣	قَالُوْ	قَالُوْا	
١٠٧٠	٧	شَيْئًا	شَيْئًا	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۰۷۱	۶	تَخْلُوْا	تَبْخَلُوْا	نقطہ ہای موحدہ باید نوشت
〃	〃	يُخْرِجُ	وَيُخْرِجُ	۔
〃	۷	لِتُنْفِقُوْا	لِتَنْفِقُوْا	۔
〃	۸	اللّٰهِ	اللّٰهِ ۚ	۔
〃	۸	فَاِنَّمَا يَبْخَلُ	فَاِنَّمَا يَبْخَلُ	۔
〃	۹	الْفُقَرَاءُ	الْفُقَرَاءَ ۚ	۔
۱۰۷۷	〃	قَدِيْرًا ۝	قَدِيْرًا ۝	۔
۱۰۷۹	۸	بِالْحَقِّ	بِالْحَقِّ ۚ	۔
۱۰۸۴		بِئْسَ الْاِسْمُ	بِئْسَ الِاسْمُ	
۱۰۸۷	۲	بِسِمِ	بِسْمِ	
۱۰۹۲	۱	قَرِيْبٍ ۝	قَرِيْبٌ ۝	
۱۰۹۴	۳	اَتٰكَ	اَتَكَ	
۱۰۹۶	۴	رِحِيْنٍ	حِيْنٍ	
۱۰۹۸	۵	بِسِمِ	بِسْمِ	
۱۱۰۴	〃	اِذْ	اِذْ	
۱۱۱۱	۸	مُخْتَضَرٌ	مُحْتَضَرٌ	بجائے مہملہ است ذ بجائے معجمہ
۱۱۱۳	۵	يُوَلَّوْنَ	يُوَلُّوْنَ	
۱۱۱۵	۹	بَيْنَهُمَا	بَيْنَهُمَا	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۱۱۵	۹	اَلْاَلَاءِ	اَلْاَلَاءِ	
۱۱۱۷	۵	اَلْاَلَاءِ	اَلْاَلَاءِ	
۱۱۲۱	۳	اَلْمُشَمَّةِ	اَلْمَشْمَئَةِ	ہمزہ ترک گردیدہ
۱۱۳۱	۱	قِبَلِهٖ	قِبَلِهٖ	
۱۱۳۳	۶	اَلدُّنْيَا	اَلدُّنْيَآ	
۱۱۳۴	۳	فِیْ كِتٰبٍ	فِیْ كِتٰبٍ	
۱۱۳۷	۲	بِسْمِ	بِسْمِ	
۱۱۴۵	۹	مَنْ يَّشَاقِّ	مَنْ يُّشَآقِّ	
۱۱۴۰	۴	اللّٰهِ	اللّٰهِ	
〃	۸	يُوْثِرُوْنَ	يُؤْثِرُوْنَ	
۱۱۵۵	۶	اٰمَنُوْا	اٰمَنُوْٓا	
۱۱۶۰	۹	اَلْمُؤْمِنِيْنَ	اَلْمُؤْمِنِيْنَ	
۱۱۶۶	۲	خَبِيْرٌ	خَبِيْرٌ	
۱۱۷۱	۸	اَنْ يَّاْتِيْنَ	اَنْ يَّاْتِيْنَ	
۱۱۷۸	۶	بِسْمِ	بِسْمِ	
۱۱۷۶	۷	اَنْ يُّبَدِّلَهٗ	اَنْ يُّبَدِّلَهٗ	
۱۱۸۳	۳	سِيْئَتْ	سِيْئَتْ	مدغم رک شدہ
۱۱۸۷	۳	بِالِغَةٌ	بَالِغَةٌ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۱۸۷	۷	لَتَسْتَطِيعُونَ	لَيَسْتَطِيعُونَ	
۱۱۹۰	۶	تَعْرَضُونَ	تَعْرِضُونَ	
〃	۹	دَاضِيَةٍ	دَّاضِيَةٍ	
۱۱۹۱	۱	رِعَا	رِعْ	
۱۱۹۳	۹	تَكُونَ	تَكُونُ	
۱۱۹۴	۲	يُوْمَئِذٍ	يَوْمَئِذٍ	
۱۱۹۵	۳ و ۴	مَأْمُوْنٌ وَ	مَأْمُوْنٌ وَ	
۱۱۹۸	۵	جِهَارًا	جِهَارًا	
۱۲۰۳	۲	مَاءً	مَّاءً	
〃	۶	اِنَّمَا	اِنَّمَا	
۱۲۰۶	۵	كَثِيبًا	كَثِيبًا	جزم بار تحانیہ ترک گردیدہ
۱۲۰۹	۶	وَا	وَ	
〃	۷	سْتَكْبَرَ	اسْتَكْبَرَ	
〃	۸	وَمَا	وَمَا	
۱۲۱۱	۱	اِنَّهَا	اِنَّهَا	
〃	۲	كُلِّ	كُلُّ	
〃	۷	الدِّينِ	الدِّينِ	
۱۲۱۴	۳	بَاسِرَةٌ	بَاسِرَةٌ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۲۱۶	۷	لِوَجْهِ اللّٰهِ	لِوَجْهِ اللّٰهِ	
۱۲۱۷	۹	ثُمَّ	ثُمَّ	مفتوح اشارت است
۱۲۲۲	۶	يَوْمَئِذٍ	يَوْمَئِذٍ	
۱۲۲۵	۵	كِذَّابًا	كِذَّابًا	
۱۲۲۷	۳	فَاذَا	فَاذَا	
۱۲۴۲	۲	اِلَّا اَنْ	اِلَّا اَنْ	
۱۲۴۸	۵	قَسَمٌ لِّذِیْ	قَسَمٌ لِّذِیْ	
۱۲۵۰	۱	بِجَهَنَّمَ	بِجَهَنَّمَ	یک فحه زائد است
۱۲۵۳	۹	وَالْاُنْثٰى اِنَّ	وَالْاُنْثٰى اِنَّ	
۱۲۵۵	۷	ضَالًّا	ضَالًّا	
۱۲۶۰	۱	اَلْبَتَّةَ	اَلْبَتَّةَ	وقف ترک گردیده
۱۲۶۶	۶	رِحْلَةً	رِحْلَةَ	
۱۲۷۰	۵	غَاسِقٍ	غَاسِقِ	

غلط نامہ

قرآن مجید دو ترجمتین مع شان نزول از سعدی مطبوعہ اعجاز محمدی اکبر آبادنی ۱۳۱۲ ہجری۔ مملوکہ سید محمد علی صاحب ترجمہ اول فارسی از شیخ مصلح الدین سعدی شیرازی و ترجمۂ ثانی اُردو از مولوی عبد القادر محدث دھلوی

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۹	۷	لِقَوْمِہٖ	لِقَوْمِہٖ	مدبر ہا نہ ہست اینجا بہ میم فاضم
۲۳	۳	فَوَیْلٌ لَّھُمْ	فَوَیْلٌ لَّھُمْ	
۱۳۷	۶	شَیْئًا	شَیْئًا	ہمزہ بدون مرکز است یعنی یک یا رعایت در این لفظ باید نگاشت نگردد۔
۱۶۶	۲	وَاحِدٍ مِنْھُمَا	وَاحِدٍ مِنْھُمَا	
۱۶۷	۴	یَتَوَفَّھُنَّ	یَتَوَفَّھُنَّ	لیکن ہا بامرکز یا باید نوشت ہر جا
۱۷۵	۱	اللّٰہُ لَا	اللّٰہُ	
۱۷۷	۸	سُکٰرٰے	سُکٰرٰے	شوشہ خفیف زائد است
۱۸۰	۶	افْتَرٰی	افْتَرٰی	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۲۰۲	۶	خَطِيْئَةً	خَطِيَّةً	بدون مرکز ہمزہ است ہمرہ صفر و باشد یا مخفی یک یا دو نقطہ بالا یہ نوشت ۱۲
۲۰۶	۵	وَمَا	وَمَا	
۲۲۳	۳	يَاَيُّهَا	يَاَيُّهَا	
۲۴۳	۵	شَرِيْعَةً	شَرِيْعَةً	
۲۴۴	۸	وَمَنْ	مَنْ	
۲۵۲	۳	اَنْصَارٍ	اَنْصَارٍ	
۲۶۳	۳	الظَّالِمِيْنَ	الظّٰلِمِيْنَ	
۲۷۳	۵	تُكْنُ	تَكُنْ	
۲۸۴	۲	الْحٰسِبِيْنَ	الْحٰسِبِيْنَ	
۲۹۴	〃	النَّوٰى	النَّوٰى	
۳۰۸	〃	سَفْحًا	سَفْحًا	
۳۱۷	۷	الْاَرْضِ ط	الْاَرْضِ	ط یعنی وصل اجازت ہے
۳۳۰	۸	بِسِيْمٰهُمْ	بِسِيْمٰهُمْ	بعد میم اول یا دو تحتانی بدون نقطہ یا یہ نوشت ہر چہار سورت انا نحنا
۳۳۱	۵	〃	〃	〃
۳۴۴	۵	كٰفِرِيْنَ	كٰفِرِيْنَ	
〃	۸	السَّيِّئَةِ	السَّيِّئَةِ	با مرکز ہمزہ یعنی بدو یا دو تحتانیت در تمام قرآن مجید بخلاف

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۳۵۴	۸	لَنْ تَرَانِیْ ۔	لَنْ تَرَانِیْ	
۳۶۳	۵	اِذْ یَعْدُوْنَ	اِذْ یَعْدُوْنَ	
۳۷۹	۱	بِاَنَّھُمْ	بِاَنْفُسِھِمْ	بعد انگاشتن یاء اطلاست
۴۲۵	۳	اللّٰہُ	اللّٰہُ	
۴۲۸	۵	حَزَنًا	حَزَنًا	
۴۳۰	۴	مَغْرَمًا	مَغْرَمًا	
۴۳۴	۱	الْمُطَھَّرِیْنَ	الْمُطَّھِّرِیْنَ	
۴۴۴	۳	اَجَلُھُمْ	اَجَلُھُمْ ۔	
۴۴۵	۴	اُتِ	اُتِ	
۴۸۰	۲	اِنِّیْ اِذًا	اِنِّیْ اِذًا	
۴۹۷	۳	قَاسِرٌ	قَاسِرٌ	
۵۰۰	۳	طَرَفِیْ	طَرَفِیْ	
۵۰۲	۴	وَتُوَکَّلْ	وَتَوَکَّلْ	
۵۰۵	۵	اِذًا	اِذًا	
〃	۶	الْخٰسِرُوْنَ	تَخْسِرُوْنَ	
۵۰۷	۷	تَجْزِیْ	تَجْزِیْ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۵۰۹	۸	فَنَهَا	فَتَنَهَا	بعد تا یا فوقانیہ ہست
۵۱۱	۶	اَدْنِیْ	اَدْنِیْ	بعد دال مہملہ یا ء تحتانیہ است در ہر دو کلمہ۔
//	۷	//	//	
//	۸	بِتَاْوِیْلِہٖ ج	بِتَاْوِیْلِہٖ ج	
۵۱۵	۲	سَبْعَ	سَبْعٍ	
۵۴۱	۴	فِیْ اُمَّۃٍ	فِیْ اُمَّۃٍ	
۵۵۲	۵	اِلٰی اَجَلٍ	اِلٰی اَجَلٍ	
۵۵۹	۸	قَطْرَانٍ	قَطِرَانٍ	
۵۶۰	۶	اَلْحَجَرَ	اَلْحِجْرَ	
//	//	تَسْعَ	تِسْعَ	
//	//	تَسْعُوْنَ	تِسْعُوْنَ	
۵۶۴	۸	اِبْلِیْسَ	اِبْلِیْسَ	
۵۶۷	۶	اُرْسِلْنَا	اُرْسِلْنَا	
//	۱	سَلْمًا	سَلْمًا ط	
۵۷۱	۸	عشرون	عشرون اٰیۃ	
۵۸۷	۱	رَبِّ	رَبِّ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۵۹۰	۵	وَاَکْثَرُھُمْ	اَکْثَرُھُمْ	
۵۹۵	۲	عِنْد	عِنْدَ	
۶۱۷	۵	اِرءَیْتَکَ	اَرَاَیْتَکَ	
۶۲۳	۶	اَلْقُرْاٰنِ	اَلْقُرْاٰنِ	
۶۳۰	۶	لَجَاعِلُوْنَ	لَجٰعِلُوْنَ	
۶۴۷	۴	نِ اسْتَطَعْمَا	نِ اسْتَطْعَمَا	
۶۴۸	۳	فَخَشِیْنَا	فَخَشِیْنَا	
۶۴۹	۲	وَیَسْئَلُوْنَکَ	وَیَسْئَلُوْنَکَ	ہمزہ بدون سرکز باید۔
۶۵۵	۷	یٰسِحٰی	یٰسِحٰی	دریں یک کلمہ یا تحتانیہ ہست ہر دو جا نقطہ دادہ و چہار میں بے نقطہ فافہم
۶۷۱	۲	اَرَضِکُمْ	اَدْضِکُمْ	
۶۸۲	۷	اَبْنَاءِ	اَبْنَآءِ	
۷۳۳	۲	زَوْجَیْنِ	زَوْجَیْنِ	
۷۳۴	۳	کَفَرُوْا	کَفَرُوْا	
۷۳۵	۸	تَتْرَاءٰ	تَتْرَاءٰ	
۷۲۸	۳	اُوْلٰئِکَ	اُوْلٰئِکَ	
۰	۳	وَھُمْ	وَھُمْ	
۷۴۵	۲	بِمَا	بِمَا	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۷۶۶	۶	لِلّٰہَ	لِلّٰہِ	
۷۶۸	۱	ذُوسِعًا	زُدْنَا	
۷۷۳	۸	کَثِیْرًا ہٗ وَ	کَثِیْرًا ہٗ	
۷۷۸	۵	عَذَابَ	عَذَابَ	
۷۸۵	۷	لِمَنَ	لِمَنَ	
۷۸۹	۱	اُفَرَءَیْتُمْ	اَفَرَءَیْتُمْ	
۷۹۴	۱	اَوَ	اَوَعَظْتَ	این کلمہ در دو سطر تحریر کردہ شدہ و آن غلط محض است۔
۷۹۵	۲	ھضِیْمٌ	ھَضِیْمٌ	
۸۰۸	۴	الرَّحْمٰنِ	الرَّحْمٰنِ	
۸۱۴	۸	شَتّٰتٍ	شَتّٰتٍ	
۸۲۶	۱	مُّبِیْنٌ	مُّبِیْنٌ ہٗ	
۸۳۹	۷	یُنَادِیْھِمْ	یُنَادِیْھِمْ	
۸۴۱	۴	فَخَرَجَ	فَخَرَجَ	
۸۴۳	۴	ضَلٰلٍ	ضَلٰلٍ	
۸۴۷	۵	خَیْرٌ	خَیْرٌ	
۸۵۲	۷	عَلَیْکَ	جَلِیْکَ	یک نقطہ زیادہ است
۹۰۴	۵	طَعٰمُھُمْ	طَعٰمُھُمْ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۹۰۸	۵	ضِعْفَيْنِ ۝	ضِعْفَيْنِ	
۹۵۲	۳	الزَّقُوْمِ	الزَّقُّوْمِ	
۹۶۱	۱	يُبْصِرُوْنَ	يُبْصِرُوْنَ ۝	
۹۷۵	۶	عَصَيْتُ	عَصَيْتُ	
۹۷۶	۸	عُرُفٰتٌ مِّبْنِيَةٌ	غُرُفٰتٌ مِّبْنِيَّةٌ	
〃	〃	وَعْدَ اللّٰهِ	وَعْدَ اللّٰهِ ط	
۹۸۵	۵	وَالْاَرْضِ	وَالْاَرْضِ ط	
۱۰۰۰	۱	اللّٰهُ	اللّٰهَ	
۱۰۰۱	۱	اَشُهُمْ	اَشْهُمْ	
۱۰۰۸	۵	اَذْنِتَا	اَذَانِنَا	
۱۰۱۲	۵	تَسْتَرُوْنَ	تَسْتَتِرُوْنَ	شوشہ تا نوقابہ مفقود ہے اگرچہ نقطہا موجود ہیں
۱۰۱۹	۶	فَيُوْسُ	فَيُوْسُ	
۱۰۳۵	۱	اَفْضِرْبُ	اَفْضَرِبُ	
۱۰۴۷	۱	اَبْرَمُوْا	اَبْرَمُوْا	
۱۰۵۰	۵	اِلَىَّ	اِلَىَّ	
〃	۸	تُوْمِنُوْا	تُؤْمِنُوْا	
۱۰۵۳	۲	شَجَرَةَ	شَجَرَتَ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۰۶۳	۲	وَشَهِدَ	وَشَهِدَ	فتحہ شین غائب است
۱۰۶۴	۱	لِيُنْذِرَ	لِيُنْذِرَ	
۱۰۸۲	۳	وَيَعْزُوهُ	وَيَعْزُوهُ	
۱۰۹۳	۷	مِنْ نِسَآءٍ	مِنْ نِسَآءٍ	
۱۱۲۱	۵	الذُّبُرَ	الدُّبُرَ	
۱۱۲۶	۱	حَمِيمٍ	حَمِيمٌ	
۱۱۳۴	۷	اِنَ كَانَ	اِنْ كَانَ	
۱۱۴۴	۷	يَقْدِرُوْنَ	يَقْدِرُوْنَ	
۱۱۴۵	۱	المجادلة	المجادلة مدنية	
۱۱۵۷	۲	فِيْ	فِيْ	
۱۱۶۹	۳	يَاَيُّهَا	يَاَيُّهَا	
۱۱۸۷	۱۰	ضَرَبَ	ضَرَبَ	
۱۲۲۲	۷	حَتّٰى اَتَنَا	حَتّٰى اَتَنَا	
۱۲۲۵	۲	زَمْهَرِيْرًا	زَمْهَرِيْرًا	
۱۲۳۵	۷	وَبَنِيْنَا	وَبَنِيْنَا	
۱۲۳۶	۵	لِلطَّاغِيْنَ	لِلطّٰغِيْنَ	
۱۲۳۱	۲	نَاذِمِيْنَ	نَادِمِيْنَ	
۱۳۴۱	۲	يَلْبَثُوْا	يَلْبَثُوْا	

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

صحت نامہ

مصحف مطبوعہ مطبع یوسفی دہلی حال خلاصۃ التفاسیر و ترجمہ مہیا میہ اردو کہ تقریباً بسیت نفر از علما و حفاظ مواہیر تصحیح بران ثبت کردہ اند محض یکبار تلاوش نمودہ ام۔ کاتبش تحریف و تصحیفی کہ دران بکار بردہ بر بصیر خبیر بخوبی پیدا است و شمہ از کیفیتش در آخر این غلطنامہ بعرض بیان مے آید۔

نمبر شمار	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۴	۱	مِنْ رَبِّهِمْ	مِنْ رَبِّهِمْ	
۶	۲	اَزْوَاجٌ	اَزْوَاجٌ	
۷	۴	قَالَ	قَالَ	
۳۲	۷	فَمَنْ	فَمَنْ	لفظ فا متحرک است۔

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۴۶	۱۰	اَصَابَکَ	اَصَابَہٗ	
۴۷	۹	مِن	مِنْ	
۵۱	۳	اَخطَانَا	اَخطَاْنَا	
۶۹	۶	بُشْرَای	بُشْرٰی	
۹۹	۴	تَوَفّٰی هُمُ	تَوَفّٰهُمُ	جدا نگاشتن ہجوضمیر مستی است فافہم ۱۲
۱۳۴	۶	الْحَوَارِیِّیْنَ	الْحَوَارِیِّیْنَ	
۱۵۲	۸	بِالْمُهْتَدِیْنَ	بِالْمُهْتَدِیْنَ	
۱۵۴	۹	بَعْدِکُمْ مَا	بَعْدِکُمْ مَّا	
۱۷۱	۱		فَیَاْخُذَکُمْ	ایں کلمہ در دو سطر مرقوم شدہ کہ ناجائز باشد
〃	۹	فَاَصْبَحُوْا	فَاَصْبَحُوْا	
۱۸۰	۱۰	کَادُوْ	کَادُوْا	الف جمع محذوف است ۱۲
۱۹۱	۴	جَاءَکُمْ	جَاءَکُمْ	
۱۹۳	۸	فَیَجْعَلَهٗ	فَیَجْعَلَهٗ	
۲۱۰	۱	بِخَلَاقِکُمْ	بِخَلَاقِکُمْ	این چہ بیجا است لفاظ فہم دلا تعقل
۲۱۱	۴	فِی الدُّنْیَا	فِی الدُّنْیَا	
۲۱۲	۵	جَهَنَّمَ	جَهَنَّمَ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۲۳۱	۹	وَّاجْعَلُوْا	وَاجْعَلُوْا	
۲۵۸	۴ و ۵	وَجَدُوْا		کلمہ واحدہ در دو سطر مرقوم شدہ طرف آنکہ ترجمہ داد ہم نگاشتہ شد
۲۷۱	۴	سَرِیْعُ	سِرِیْعُ	
۲۷۸	۱	الْاَمْثَالَ	الْاَمْثَالَ ۝	
۲۸۲	۹	اَتَیْنَا لَکَ	اَتَیْنٰکَ	بالف مقصورہ است دریں جا
۲۹۹	۶	اِبْرَاهِیْمَ	اِبْرٰهِیْمُ	
۳۰۰	۱۱	الْکَرَّةَ	اَلْکَرَّةَ	
۳۰۳	۱۱	فِیْ	فِیْ	
۳۲۱	۱۰	نُکْرًا	نُکْرًا	
۳۳۳	۵	مِنْ	مِّنْ	
۳۳۸	۳	فَلَاُ قَطِّعَنَّ		کلمہ واحدہ را دو لخت کردہ یعنی بدو سطر نگاشتہ
۳۴۱	۶	حِمٰلًا ۱۱	حِمٰلَةٌ ۱۱	
۳۴۴	۷	مَنِ اهْتَدٰی	مَنِ اهْتَدٰی	
۳۴۸	۱۰	الْصَّمَّ	الصُّمُّ	
۳۵۱	۳	فَنَجَّیْنَاهُ	فَنَجَّیْنٰهُ	
۳۵۵	۴	مِنْ	مِّنْ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۳۶۵	۱۰	صَلٰوتِهِمْ	صَلٰوتِكُمْ	در ینجا لفظ صحیح است
۳۶۶	۱۱	اِلٰهٍ	اِلٰهٌ	
۳۶۷	۶	رِفِيهَا	رِفِيهَا	
۳۶۸	۱۱	تَتْرَاءَ	تَتْرَا	
۳۷۲	۲	سِنِيْنَ	سِنِيْنَ	
″	۳	اِنْ لَبِثْتُمْ	اِنْ لَبِثْتُمْ	
۳۷۷	۴	اٰمَنُوْا	اٰمَنُوْا	
″	۹	وَلْيَصْفَحُوْا	وَلْيَصْفَحُوْا	! جائز حلی است نہ بخار تخفیف
۳۸۶	۹	ظُلْمًا	ظُلْمًا	
۳۸۷	۱۱	ضَلُّوْا	ضَلُّوْا	
۳۹۱	۵	حِجْرًا مَّحْجُوْرًا	حِجْرًا مَّحْجُوْرًا	در بر دو کلمہ حاصلی است نہ ساکن ہوز ۱۲
۳۹۲	۱۰	فِيْهِ	فِيْهِ	باشباع ہا ضمیر است در ین مقام حسب روایت حفص۔
۳۹۱	۶	مَجْعَلَهُ	فَجَعَلَهُ	
۳۹۶	۹	خَطَايَانَا	خَطِيْٓـَٔاتِنَا	
۳۹۷	۵	ثُمَّ	ثُمَّ	بفتح تا و مثلثہ است در چار جا باقی بضم الثا است در تمام قرآن
″	۷	الْعَزِيْزِ	الْعَزِيْزِ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۴۰۷	۹	يَصُرُّوْنَ	يَصُدُّوْنَ ۝	
۴۰۱	۱۱	وَتَذَرُّوْنَ	وَتَذَرُوْنَ	یک نقطہ ذال مجمہ زائد است
۴۰۲	۸	-	بِالْقِسْطَاسِ	قطع کلمہ واحدہ بحث نا جائز یا سقہ
۴۰۷	۴	غَيْرُ بَعِيْدٍ ۝	غَيْرَ بَعِيْدٍ	
″	۱۰	بِكِتَابِيْ	بِكِتٰبِيْ	
۴۰۹	۱۱	قَالُوْا	قَالُوْا	
۴۱۱	۵	هَاجِزًا	حَاجِزًا	بمعنی حلی ست ہمرجانہ بہاوجہز
۴۱۹	۱۱	جَعَلْنَاهُمْ اَئِمَّةً	ضمیر متصل را منفصل گردانیدن در قرآن کریم توصیف کردن بست فافہم ۱۲	
۴۲۰	۱	وَاَتْبَعْنَاهُمْ	ہمان اُس در کار بست خارک قد لا تفضل	
۴۲۱	۷	مَرَّتَيْنِ	مَرَّتَيْنِ	
	۷	بِمَا صَبَرُوْا	بِمَا صَبَرُوْا	
۴۲۶	۵	بِسْمِ	بِسْمِ	
۴۲۷	۱۱	وَقَالَ	وَقَالَ	
۴۳۶	۴	وَكَانُوْا	وَكَانُوْا	
۴۳۸	۷	اَقِيْمُوْا	اَقِيْمُوْا	
۴۴۲	۱	وَعَدَ اللّٰهِ	وَعْدَ اللّٰهِ	
۴۴۲	۷	وَهْنِ وَ	وَهْنِ قَ	
۴۴۴	۱۱	فَلَنُبَيِّئَنَّهُمْ	فَلَنُنَبِّئَنَّهُمْ	ہمزہ مضموم باید

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۴۴۶	۴	تَغَرَّرَنَّكُمْ	تَغُرَّنَّكُمْ	
۴۵۱	۶	وَاِذْ زَاغَتِ	وَاِذْ زَاغَتْ	الف ما قبل ذال حذف و بروایت حفص ساقط نیست
۴۵۶	۵	بِكُلِّ	بِكُلٍّ	
۴۹۰	۱	لَّهُ	لَّهٗ	
۴۹۴	۵	فَاَنْظِرُنِّيْ	فَاَنْظِرُنِيْ	
۴۹۹	۱	ثُمَّ اِنَّكُمْ	ثُمَّ اِنَّكُمْ	
۵۱۳	۱۰	فَيَنْظُرُوْا	فَيَنْظُرُوْا	
۵۳۶	۱۱	بَلَاءٌ	بَلٰٓؤٌ (بِاَلِفٍ) بَلَاءٌ	صورت اول مطابق رسم مصاحف دشکل ثانی مطابق قاعدہ عربیہ فافہم ۱۲
۵۴۰	۶	لَا	لَا	
۵۵۸	۴	بِئْسَ الْاِسْمُ	بِئْسَ الِاسْمُ	بکسر لام بدون الف ہر دو طرف خواندہ شود فافہم من مزلۃ الاقدام والاقلام ۱۲
۵۶۵	۶	لِيَعْبُدُوْنِ	لِيَعْبُدُوْنِ	
//	۱۰	الرَّحْمٰنِ	الرَّحْمٰنِ	
۵۸۴	۱	يَحْيٰ	يَحْيٰ	
۵۸۸	۱	جَاءُوْكَ	جَاءُوْكَ	
۵۹۵	۷	بِيْنَهُمْ	بَيْنَهُمْ	
۵۹۸	۱	بِالْبَيِّنٰتِ	بِالْبَيِّنٰتِ	بالنقطہ باثنایہ و محذوفہ الالف است سہوا
۶۴۸	۱	لَنَا	لَنَا	
۰	۰	۰	۰	۰

برادر اولوالالباب مخفی و محجب مبادکہ جناب نقاوت مآب سید حسین علی صاحب تحصیلدار ایٹہ رئیس جائس نصیر آباد ضلع بریلی یک جلد قرآن مجید مطبوعہ مطبع یوسفی دہلی مملوکہ سید علی حسین بنا بر تصحیح من دادند کہ متن آن ترجمہ اردو بر حاشیہ خلاصۃ التفاسیر مذہب امامیہ مندرج است در عرصہ قریب پانزدہ روز بنظر سرسری آنرا خواندم از مطالعہ اش سخت حیرت و عجرتم آمد کہ کاتبش طرفہ اصلاحہا دادہ یعنی رسم خط قرآنی را قاطبۃً درہم و برہم زدہ۔ دریں باب انچہ اسلاف ماثور و منقول است مطلقاً آنرا مرعی نداشتہ مثلاً در آیہ شریفہ۔ اِنَّ الَّذِیْنَ تَوَفّٰھُمُ الْمَلٰٓئِکَۃُ ظَالِمِیْٓ اَنْفُسِھِمْ لفظ توفی را از کلمہ ھم منقطع ساختہ پس دریں صورت و کتابت معنی آیت چنیں باشد تحقیق آنانکہ میرانید ایشاں فرشتگان اند ظلم کناں بر نفسہای خود۔ و فسادش بر ظاہر۔ بلکہ اگر کسے عقیدۂ چنیں گوید کافر مے گردد۔ نعوذ باللہ منہا۔ و کلمات فَاَخَذْنٰکُمْ وَجَعَلْنٰھُمْ وَاَنْعَامٌ وامثالہا را در دو سطر رقم نمودہ یعنے ضمائر متصلہ را منفصل تحریر کردہ کہ منجر بفساد معنے مے باشد کلمہ بِخَلَاقِکُمْ را بِخَلَاقِ کُمْ بقاف منفصلہ کتابت آوردہ و ہمچنیں مقامات کثیرہ کہ تفصیل آن موجب تطویل است۔ و ہمچنیں اغلاط و اسقام اعرابی کہ انہم بکثرت۔ و حرکات مات ہم از دست دادہ یعنے بجائے متصل منفصل و بالعکس تحریر نمودہ۔ و نیز صحت اوقاف را کاربند نشدہ بسا مقام اوقاف ضروریہ را فروگذاشتہ و جائیکہ وقف نباید من تلقائی نفس خود نگاشتہ۔

بالائے ایں ہیچ صحت الفاظ قرآنی را ملاحظہ باید کرد و در آیہ مبارکہ وَاِنَّ کَثِیْرًا
لَّیُضِلُّوْنَ بِاَھْوَآئِھِمْ بِغَیْرِ عِلْمٍ اِنَّ رَبَّکَ ھُوَ اَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِیْنَ کہ گویا مصداق
حال اوست در سورہ انعام جزو ہشتم کلمہ آخر را بِالْمُعْتَدِیْنَ رقم کردہ۔ معنے
کلمہ اول از صدر تجاوز کنندگان و ترجمہ بلفظ ثانی ہدایت یافتگان باشد وَسَنَّا لَہُمَا
فِیْہِمَا در سورۃ الفرقان وَجَعَلَ بَیْنَہُمَا بَرْزَخًا وَّحِجْرًا مَّحْجُوْرًا بلفظ آخر بجائے
حاجزا ہمارہ نوشتہ و در سورۃ النمل وَجَعَلَ بَیْنَ الْبَحْرَیْنِ حَاجِزًا۔ اینجا
نیز ہماں اش در کاسہ وارد عنی تغیر جا ہا را۔ و ترجمہ اش را اگرچہ بشریف نگفتے
ندیدہ ام مگر الفاقیہ بدو مقام نظر م افتاد یکے در آیہ وَلَمَّا فَتَحُوْا مَتَاعَہُمْ وَجَدُوْا
بِضَاعَتَہُمْ کلمہ وَجَدُوْا را بدو سطر تحریر نمودہ و ترجمہ واو نیز بدو سے افزودہ
دوم در آیۂ شریفہ اِنَّمَآ اَنْتَ مُنْذِرُ وَلِکُلِّ قَوْمٍ ھَادٍ سے نگارد (نمیں ہے
ڈرانے والا) حالانکہ چنیں باید نہیں ہے تو مگر ڈرانے والا عرصہ چند سال
سپرے شدہ باشد کہ دو در قرآش بطور نمونہ از دہلی نزد بندہ رسیدہ بود و در باب
رسم الخط بنام مالک مطبع خطی ارسال داشتم۔ جوابم داد کہ رسم عثمانی را کاربند نباید
شد۔ عرض کردم کہ رسم خط عثمانی ساقط الاعتبار باشد۔ پس تابع رسم عربی
یا رسم خط طبعی باید تہ۔ یعنے آنچہ کہ مدار تلفظ بر آنست بہماں طور مرقوم باید ساخت
ایں کس را اتباع یکے ہم از پرتہ خطوط نکردہ بلکہ ہر نہ الخطوط ساختہ طرفہ معجون
مرکب تیار نمودہ۔ چنانچہ کلمات ابرٰھیم و اسمٰعیل و اسحٰق و یعقوب

قواعد عربی مطلقاً همزۂ الف است واین کس درچنیں مقامات جائے الف را حذف نمودہ وجائے بانبا تش آوردہ۔ طرفہ آنکہ در اوائل واواخر مصحف بہیت سوا ہیر علماء وحفاظ ثبت کردہ آمد۔

بارخدایا نمیدانم کہ اگر بریں قسم اشخاص اطلاق علماء وحفاظ کردہ آید پس جاہل وناظرہ خواں کرا مے تواں گفت۔ المرام درتمام ایں قرآن مبین منتظمان تغیر وتبدل وتصحیف وتحریف را بدرجۂ رسانیدہ اند کہ کسے را نشاید کہ دریں تلاوت نماید ورنہ بجائے ثواب متحمل عذاب خواہد بود ومجلد آنش را تلف باید نمود۔ ونمیدانم کہ بایناں ایں کار روبروی پروردگار کہ کلام پاکش ایں سلوک کردہ اند چہ جواب ہی خواہند کرد وبکدام حیلہ از عہدہ ایں معصیت کسی ونجات خواہند یافت ؛

خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةَ ذٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِيْنُ اِنَّا لِلّٰهِ وَاِنَّآ اِلَيْهِ رَاجِعُوْنَ

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم ط

صحت نامہ

قرآن مجید مطبوعہ مطبع نظامی کانپور کہ در سنہ ۱۳۰۹ ہجری معرض طبع گردیدہ

پ	ع	غلط	صحیح	کیفیت
۳۳	۱۴	الظَّالِمِيْنَ	الظّٰلِمِيْنَ	
۴۱	۱۴	وَالْجِسْمِ	وَالْجِسْمِ	سکون لام متروک است
۴۶	۴	جَنَّتٌ	جَنَّةٌ	بناء مدوده ستر جاست ایک مقام در سورہ مبارکہ
۱۰۵	۱۴	يَسْتَنْكِفْ ج	يَسْتَنْكِفْ	وقف ہ باید
۱۶۷	۳	اَكْثَرُهُمْ	اَكْثَرُهُمْ	
۱۷۷	۱	وَلِيَّ	وَلِيِّ	
//	۹	لَمْ	لَمْ	
۲۲۱	۸	خَلَوْا	خَلَوْا	
//	۹	اٰمَنُوْا	اٰمَنُوْا	
۲۲۷	۱۴	وَنَادٰى	وَنَادٰى	
۲۳۸	۷	وَجَاءَتْ	وَجَاءَتْ	
۲۴۷	۹	وَيَصْبِرْ ج	وَيَصْبِرْ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۲۸۹	۸	لِلْمَلَئِكَةِ	لِلْمَلٰئِكَةِ	
۲۹۵	۱۳	تَزْوَرُ	تَزٰوَرُ	
۲۹۷	۳	كَلْبُهُمْ	كَلْبُهُمْ	سکون لام مشکوک است
۳۰۰	۱	الْحَيٰوةِ	الْحَيٰوةِ	
۳۲۶	۱۴	دُوْنِنَا	دُوْنِنَاءِ	
۳۲۹	۱۲	كَذَّبُوا	كَذَّبُوْا	
۳۳۹	۶	اُولِيكَ	اُولٰئِكَ	
۳۵۲	۲	عَلَيْهَا	عَلَيْهَا	
۳۵۴	۹	عَلَىٰ	عَلٰى	
۴۱۲	۱۰	الصَّلِحٰتِ	الصّٰلِحٰتِ	
۴۱۷	۱۲	فِي	فِى	
۴۱۷	حاشیہ سطر ۱۱	وقف غفران		برہرد و کلمہ فاسقاً و لا یستوون وقف ہم ہست
۴۲۸	۱۲	وَالْجَالَ	وَالْجِبَالَ	ہمچنان است در ہر دو معرفت درین سورہ و در سورۂ نحل متروک شد ۱۲
۴۲۸	حاشیہ سطر ۲	السَّبِيلَهْ	السَّبِيلَاهْ	
۴۳۷	۶	الْفُلْتَ	الْفُلْكَ	
۴۳۶	۵	لِيَكُونُوا	لِيَكُوْنُوْا	سکون واو اول مرقوم غلط
۴۵۰	۷	إِنِّ	إِنِّى	
۴۵۳	۱۲	مَنَاصٍ	مَنَاصٍ	تنوین صاد مشکوک است

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۴۷۷	۱۲	دَاوٗ	دَادٰا	
۴۹۸	۷	يَعْلَمُنَ	يَعْلَمُوْنَ	
۵۲۹	۵	وَاَنَّهٗ	وَاِنَّهٗ	
۵۳۱	۲	اَلْاَشِرُ	اَلْاَشِرَهٗ	
″	۱۳	النُّذُرُ	النُّذُرٗ	
۵۳۵	۹	خَافِضَةٌ	خَافِضَةٗ	
۵۵۰	۱۲	وَبَدَا	وَبَدَا	
۵۵۱	۲	فِيْهِمْ	فِيْهِمْ	
۵۵۹	۳	وَاَحْصُوْا	وَاَحْصُوْا	
۵۵۸	۱۳	تَقْرِضُوْا	تَقْرِضُوْا	
۵۵۹	″	اَشْعُرُ	اَشْعُرُ	
۵۶۳	۶	مَا تَرٰى	مَا تَرٰى	
۵۸۳	۱۴	مِنْ مَّاءٍ	مِنْ مَّآءٍ	
۶۰۵	۴	يَوْمَيْذٍ	يَوْمَئِذٍ	
۶۱۲	۶	وَبِالزَّاءِ	وَبِالزَّآءِ	
۳۴۸	۱	خَرَاجٌ	خَرَّاجٌ	
۳۵۰	۱۲	الْحَقُّ	الْحَقُّ	
۳۸۹	۵	يَسْتَصْرِحُهٗ	يَسْتَصْرِخُهٗ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۴۰۱	۲	قَالُوْا	قَالُوْا	
۴۰۴	۱	وَ	وَ	
//	//	جَآءَهُمْ	جَآءَهُمْ	
۴۴۲	۱۴	اِتَّبَعُوْا	اِتَّبِعُوْا	
۴۸۶	۱۲	لَقُضِیَ	لَقُضِیَ	
۴۹۹	۱۴	مُّسْتَكْبِرًا	مُسْتَكْبِرًا	تشدید میم غلط است
۵۴۴	۱۲	شَيْئًا	شَيْئًا	
۵۴۷	۸	فَخُذُوْهُ	فَخُذُوْهُ	
۵۵۶	۱۴	فَاَصْدَقَ	فَاَصْدَقَ	

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

صحت نامہ

قرآن مجید مطبوعہ مطبع مجتبائی دہلی حامل چہار ترجمہ
کہ یکبار خواندہ شد۔

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۲۴	۲	سُبِلَ	سُبِلَ	
۵۲	۴	الْمُشْرِكِيْنَ	الْمُشْرِكِيْنَ	ضمہ میم مشکوک است
۵۳	۶	فَاُوْا	فَاُوْ	
۶۲	۲	قَدْتَبَيَّنَ	قَدْتَبَيَّنَ	
۸۵	۷	لَعُنْتَ	لَعُنَتَ	
۱۰۴	۲	اَوِدْ فَعُوْا	اَوِادْ فَعُوْا	
۱۳۵	۴	وَ	وَعَدَ	

نمبر شمار	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۴۰	۲	اِنثًا	اِنثًا	
۱۴۱	۷	بِالقِسطِ	بِالقِسطِ	
۱۵۲	//	دِیمًا	دِیمًا	
۱۵۶	۴	مَعَکُمُ	مَعَکُمُ	
۱۶۰	۶	اَن تَبُوءَا	اَن تَبَوَّا	
۱۷۴	۷	المُعتَدِلِینَ	المُعتَدِینَ	
۱۷۹	۱	فَینَبِئُکُمُ	فَیُنَبِّئُکُمُ	مرکبا موجودہ متروک است
۱۸۲	۵	اِن اعبُدُو	اَنِ اعبُدُوا	
۲۰۲	۴	مُشتَبِهًا	مُشَبَّهًا	تشدید میم زائد است
۲۱۳	۵	اُوفُوا	اُوفُوا	
۲۲۳	۱	فَذُوقُوا	فَذُوقُوا	
۲۳۹	۶	یَعمَلُونَ	یَعمَلُونَ	
۲۴۲	۱	وَرَاوَ	وَرَاوُا	
۲۵۵	۱	لَکَرِهُونَ	لَکَرِهُونَ	
۲۵۸	۴	لَا تَخُونُنُ	لَا تَخُونُوا	
۲۷۹	۶	اَن یُجَاهِدُوا	اَن یُجَاهِدُوا	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۳۰۱	۶	اٰیتِنَا	اٰیاتِنَا	
۳۰۶	۳	لَمْ یَلْبِسُوْا	لَمْ یَلْبِثُوْا	در یں مقام بار شاذ ہست بسین مہملہ
۳۲۵	۲	فَطَرَنِیْ	فَطَرَنِیْ	
۳۳۱	۱	الرَّتِیْدُ	الرَّشِیْدُ	یک نقطہ شیر معجمہ یک گردد
۳۴۷	۱	فَلْیَتَوَکَّلِ	فَلْیَتَوَکَّلِ	
//	۲	لَذُوْا	لَذُوْ	
۳۵۱	۳	لَکُمْ	لَکُمْ	
۳۵۶	۱	یُغَیِّرُوْا	یُغَیِّرُوْا	
//	۱	اَفَاتَّخَذْتُمْ	اَفَاتَّخَذْتُمْ	
۳۵۸	۵	ذُرِّیَّتِہِمْ	ذُرِّیَّتِہِمْ	
۳۶۱	۱	تَقْوَ	اتَّقِیْ	
۳۷۱	۱	کَانُوْ	کَانُوْا	
//	۲	کِتٰبٌ	کِتَابٌ	منجملہ چہار مقام یکے ایجا بانبات الف است
۳۷۸	۷	تَکُوْنُوْا	تَکُوْنُوْا	سکون و ا و ل باید
۳۸۷	۶	لَاٰیَۃً	لَاٰیَۃً	
۴۰۰	۴	اَخَرَ	اٰخَرَ	

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

صحت نامہ

قرآن مجید باترجمہ ڈپٹی نذیر احمد خاں کہ باردو زبان حسب محاورات شہر دہلی نمودہ و در ۱۳۱۴ھ ہجری مطبع انصاری دہلی بر تقطیع کلاں۔ بقالب انطباع آمدہ۔

نمبر صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۰	۱	رفیم	رفیقہ	یک شوشہ زائد است
۱۱	۸	اِسرآءِیل	اِسرآوِیل	مد بے موقع مرقوم شدہ
۱۲	۹	فتوبوا	فتوبوا	نقطہ با رموحدہ غائب است
۱۴	۱	الجحر ۵	الجحر ط	
۱۶	۴	اِنشآءَ	اِن شآءَ	این کلمہ ہر جا مقطوع مرسوم است بخلاف
۱۹	۳	وکا	وکا	فتحہ داؤ مشکوک شدہ
۳۹	۲	تبرءود	تبرءوا	
۱۸	۱۰	والمسکین	والمسکین	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۳۸	۹	جَمِیْعًا	جَمِیْعًا ۙ	
۸۷	۹	مِنْ رَّبِّکُمْ ۚ	مِنْ رَّبِّکُمْ	
۹۷	۷	اللّٰہُ	اللّٰہُ ف	بر ہمین کلہ وقف جبرئیل القبول اصح ہست تبرا نظلون ۱۲
۱۰۳	//	عَلِیْمٌ	عَلِیْمٌ ۚ	
۱۰۷	۳	تَلْقَوْہُ	تَلْقَوْہُ ص	
۱۱۳	۱	مِثْلِیْھَا	مِثْلِیْھَا ۙ	
۱۱۴	۱	فَضْلِہٖ	فَضْلِہٖ ۙ	
//	۲	خَلْفِھِمْ	خَلْفِھِمْ ۙ	
۱۱۸	۴	لَمْ یَفْعَلُوْا ص	لَمْ یَفْعَلُوْا	
۱۲۰	۸	لِلّٰہِ	لِلّٰہِ !	
۱۲۳	//	عَلَیْھِمْ	عَلَیْکُمْ ص	
//	۱۰	اَوْلَادِکُمْ	اَوْلَادِکُمْ ق	
۱۲۴	۲	وَاَبْنَآؤُکُمْ	وَاَبْنَآؤُکُمْ ج	
۱۲۸	عاشیہ مقابل سطر ۳		ط ۱۲	
۱۴۸	۳	اَلدُّنْیَا	اَلدُّنْیَا ز	
۱۷۲	۲	بِالْقِسْطِ	بِالْقِسْطِ ۚ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۷۲	۸	عَنْكُمْ	عَنْكُمْ ۚ	
۱۸۵	۳	الْكٰفِرِيْنَ	الْكٰفِرِيْنَ ۙ	
۲۰۳	۸	طِيْنٍ ۝	طِيْنٍ	
۲۱۶	۵	مُّسْتَقَرٌّ	مُّسْتَقَرٌّ ۙ	
۲۱۷	۴	كَسَبُوْا	كَسَبُوْا ۚ	
۲۳۰	۴	كُلًّا هَدَيْنَا	كُلًّا هَدَيْنَا ۚ	
۲۳۶	۸	بِاٰيٰتِنَا ۝	بِاٰيٰتِنَا	
۲۵۴	۲	جَآءَكُمْ	جَآءَكُمْ	یک سکون زائد است
۲۵۵	۱	مِنَّا ۝	مِنَّا	
//	۲	بِاٰيٰتِنَا ۚ	بِاٰيٰتِنَا	
۲۷۳	۵	يُؤْمِنُ	يُؤْمِنُ	
۳۱۲	۹	الْحَيٰوةِ	الْحَيٰوةِ	
۳۳۰	۱	الْمُحْسِنِيْنَ ۝	الْمُحْسِنِيْنَ ۙ	
۴۳۰	۸	الْقِيٰمَةِ ط	الْقِيٰمَةِ ۙ	
۴۳۲	۷	عَمِلُوْا ۚ	عَمِلُوْا	
۴۴۳	۹	تَوْكِيْدِهَا ۚ	تَوْكِيْدِهَا	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۴۷۸	۸	اَنْ لَنْ	اَلَنْ	درین موضع موصول اعنی بدون نون باید نوشت
۴۸۱	۵	الْحُوْتَ	الْحُوْتَ ز	
۴۸۲	۶	اَهْلَهَا	اَهْلَهَا ج	
//	۹	فَقَتَلَهٗ	فَقَتَلَهٗ ط	
۴۸۵	۶	قَوْمًا	قَوْمًا ط	
۴۹۰	۵	فَحَمَلَتْهُ	فَحَمَلَتْهُ	
۵۰۰	۱	يَامُوْسٰى	يٰمُوْسٰى	الف یا ندایہ ہر جا محذوفست بالاتفاق
۵۳۷	۶	جَعَلْنَاهَا	جَعَلْنٰهَا	محذوف الالف است ہر جا
۵۳۸	۷	صَلٰوتُ	صَلَوٰتُ	بر حاشیہ وقف منزل باید نوشت اگرچہ در تین علامتش ہیچ نیست
۵۶۶	۲	مِنْهَا ج	مِنْهَا	
۵۷۷	۵	اِنْشَآءُ	اِنْ شَآءَ	نون علیحدہ باید نگاشت
۶۵۰	۳	فَاَقِمْ	فَاَقِمْ	سکون قاف غلط است
۶۶۴		يَسْتَوْنَ	يَسْتَوْنَ	وقف غفران ثانی بریں کلمہ باید نوشت
۶۹۶	۱	لِيَبْتَغُوْا	لِيَبْتَغُوْا	نقطہ با موحدہ مسروک ست
۷۰۳	۱۰	الْمُرْسِلِيْنَ ۝	الْمُرْسَلِيْنَ ۝	
۷۰۶	۹	الْحَلِيْمُ	الْعَلِيْمُ	بر عین شوشہ زائد است

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۷۰۸	۴	وقف لازم۔ وقف غفران۔ وقف سزاین ہمہ اوقات بر کلمہ مرقوم نباید نگاشت۔		
//	۵	وقف غفران بر المرسلون نیز جا بنظر نرسید		
۷۲۰	۱	مُبِيْنٌ	مُبِيْنٌ	کسرہ با رسوخ ہ متروک ست
۷۲۸	۴	مُغْلَسَلٌ	مُغْلَسَلٌ	
۷۵۴	۱	فِيْهَا ط	فِيْهَا	
۷۷۰	۹	حَمَّ ۚ	حٰمٓ ۚ	
۷۷۷	۳	اَيْتِنَا ۚ	اٰيٰتِنَا ط	
۷۸۰	۱	وَرَآءَ	وَرَاىِٕ	ہمزہ بکرسی یا نمایند نباید نگاشت بالاتفاق
//	۴	عِبَادِنَا	عِبَادِنَا ط	
۸۰۹	۵	لِيَبْلُوَ	لِيَبْلُوَ	
۸۲۱	۴	رِضْوَانًا	رِضْوَانًا ز	
۸۲۲	۸	لَهُمُ	لَهُمْ ط	
۸۳۲	۷	سَمِيْنٌ ۚ	سَمِيْنٌ ۚ	
۸۳۶	۱۰	تَعْلَمُوْنَ ۚ	تَعْلَمُوْنَ ۚ	
۸۴۰	۶	الْبَصَرُ	الْبَصَرُ	
۸۴۷	۵	اَهْلَكْنَا	اَهْلَكْنَا	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۸۵۶	۶	كَرِيمٌ	كَرِيمٌ ۝	
۸۶۴	۳	رِعَايَتِهَا	رِعَايَتِهَا ۝	
۸۸۲	۵	بِمَنْ	بِمَنْ	شوشہ خفیف زائد است
۸۸۸	〃	الْأَرَاضِ	الْأَرْضِ ج	
۸۹۹	۳	يَقْبِضْنَ	يَقْبِضْنَ ،	
۹۰۰	۴	رَحِمْنَا	رَحِمْنَا ۝	
〃	۱۰	بِأَيِّكُمْ	بِأَيِّكُمْ	این کلمہ بدو بار بخطائیہ در نیفتاد باید نوشت خامۂ بخلاف ۱۲
۹۰۲	〃	الْقِيَامَةِ	الْقِيَامَةِ ۝	
۹۴۳	〃	الْأَعْلَى	الْأَعْلَى	
۹۵۸	۱	الْفِهِمْ	الْفِهِمْ	کسرۂ خجری الف متروک است
۲۴۰	۴	رَحِيمٌ	رَحِيمٌ ۝	درین صفحہ ہندسہای آیات نیز غلط مرقوم گردیدہ
۹	۳	اِنْبِئُونِي	أَنْبِئُونِي	بغیر مرکز ہمزہ باید نوشت۔
۴۲	۵	اِلَيْهِ	إِلَيْهِ	
۶۴	۱	فَشَرِبُوا	فَشَرِبُوا	
۷۰۲	۹	الْحَكِيرَةِ	الْحَكِيرَةِ ۝	
۱۱۹	۶	الْقِمَةِ	الْقِيَمَةِ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۵۱	۴	الصَّلٰوۃَ	الصَّلٰوۃُ	
۲۱۴	۹	یُعَلِّمُہَا ز	یَعْلَمُہَا	
۲۴۳		اَقُلْ لَّکُمَا ج	اَقُلْ لَّکُمَّا	
۲۴۹	۴	کُلَّا	کُلٌّ	
۳۱۸	۲	نَقْمُوْا	نَقَمُوْا	فتحہ الف غلط ہست
۳۴۸	۸	فَلَمَّا اَلْقَوْا ج	فَلَمَّا اَلْقٰوْا	
۳۶۷	۶	یَا سُحْتُ ط	یَا سُحْتٌ ط	در بعض نسخ فقط در ۱۱ سر توجہ ست کہ آں اوقب بصواب یا شد فافہم۔
۴۰۲	۹	یُوْفَوْنَ	یُوْفُوْنَ	فتحہ اول غلط است
۴۰۳	۸	الْاَرْضِ ج	الْاَدْضِ ا	
۴۱۴	۵	جَھَلَمَ	جَھَنَّمَ ج	
۴۳۹	۷	یُؤْمِنُوْنَ ط	یُؤْمَنُوْنَ	
۴۴۰	۶	یُوَاجِّھُہٗ	یُوَاجِھُہٗ	
۴۶۹	۹	بِھَا ص	بِھَا	
۴۷۴	۵	فَاعِلُ	فَاعِلٌ	
۴۷۵	۶	فَلْیَکْفُرْ ج	فَلْیَکْفُرْ ا	
۴۹۳	۴	فَاَبَوْا	فَاَبَوْا	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۵۲۱	۲	اَجَلٍ مُّسَمًّی	اَجَلٍ مُّسَمًّی	
۵۳۰	۷	یَبْنِیَ	یَبْنِیَ	اول با، موحدہ ثانی یا تحتانی ست
۵۷۷	۱	الْاَسْوَاقِ	الْاَسْوَاقِ ط	
۶۳۶	۱	بَدَا	بَدَآ	فوق الف مشکوک ست
۶۳۷	۳	وَهَبْنَا	وَهَبْنَا	دو نقطہ زیرین زائد ست
۷۶۱	۱۰	سَمٰوٰتٍ	سَمٰوٰتٍ	فقط سین جا بجا بدون الف است و ہمہ جا بدون الف
۷۷۷	۲	عَا کَسَبُوْا	عَا کَسَبُوْا	وقف جیم نباید
۷۸۱	۱۰	تَرْکَبُوْنَ ۝	تَرْکَبُوْنَ ۝	
۷۸۲	۱	سُبْحٰنَ	سُبْحٰنَ	
۷۸۳	۴	اَبَآءَنَا	اٰبَآءُنَا	
〃	۸	تَعْبُدُوْنَ ۝	تَعْبُدُوْنَ ۝	
۸۰۱	۱۰	فَاْمَنَ	فَاْمَنَ	
۸۰۲	۹	اِلَیْکُمْ	اِلَیْکُمْ ط	
۸۶۸	۵	الرَّحْمٰنِ	الرَّحْمٰنِ ط	
۱۱۲	۱	کَثِیْرًا ۚ	کَثِیْرًا ۚ	آیت اختلافی ست نہ اتفاقی۔
۹۲۱	۷	یَتَبَوَّءُ	یَتَبَوَّاُ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۹۴۶	۸	اَکْنْ مَنَ	اَکْرَمَنِ	
〃	۹	اَھَانَنَ	اَھَانَنِ	
۹۵۰	۸	وَالضُّحٰی ۵	وَالضُّحٰی ۵	
۶۶۹	۶	مَسْئُوْلًا	مَسْئُوْلًا	بعد میم سوشہ زمدہ است
۷۹۳	۳	ھٰؤُلَاءِ	ھٰؤُلَاءِ	فتحۂ لام ترک گردیدہ
۷۸	۷	تَاْوِیْلَہٗ ۵	تَاْوِیْلَہٗ ۵	علامت وقف لازم برلفظ الشرا یہ توشت شہ برکلمہ تاویلہ
۴۴۶	۷	اُکِرْہَ	اُکْرِہَ	
۵۰۰	۳	یُوْحٰی ۵	یُوْحٰی ۵	
۷۱۹	۷	الْاٰخِرِیْنَ ۵	الْاٰخِرِیْنَ ۵	
〃	〃	سَلْمٌ	سَلٰمٌ	
۸۷۳	۱	الَّذِیْنُ	الَّذِیْنَ	
۲۱۳	۷	سَلَامٌ	سَلٰمٌ	ہر جا محذوف الالف کہ وقت بالاتفاق

واضح باد کہ در مصحف وحمائل اغلاط اوقاف بکثرتست کہ ازاں تعرض کمتر کردہ شد ولکن مصحفیکہ در مطبع تیغ بہادر لکھنؤ مطبع شدہ نوبت سوم پس اغلاط کثیرہ از تغیر الفاظ وحروف وتبدیل حرکات وسکنات ومدات وشدات بعید وعدادر کہ الی الآں چند اجزایش خواندہ ام۔ ودر سنہ ۱۳۱۶ھ و سنہ ۱۳۱۹ھ حمائل وقرآن مجید

بنا بر درخواست مطبع انصاری دہلی طبع احمدی الہ آباد از روی نسخہ مذکورہ

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

صحت نامہ

حمائل شریف مترجمہ ڈپٹی نذیر احمد خان بہادر مطبوعہ
مطبع انصاری دہلی در ۱۳۱۶ھ ہجری۔

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۵	۱۰	خَاسِئِيْنَ	خَاسِئِيْنَ	بکسر مرکز ہمزہ بالاتفاق وبقول راغب بدون الف است
۳۳	۵	شَهِيْدًا ء	شَهِيْدًا ء	
۳۸	۱	اَلرِّيْحُ وَ	اَلرِّيْحُ وَ	
۷۶	۱۱	قَبْلِنَا	قَبْلِنَا ء	
۱۰۳	۸	عَلِيْمٌ ۚ	عَلِيْمٌ ۚ	
۲۰۰	۲	كَهَيْئَةِ	كَهَيْئَةِ	ہمزہ بدون مرکز است

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۲۱۲	۹	سَلَامٌ	سَلٰمٌ	محذوف الالف ہست ہر جا بخلاف
۲۲۹	۱۲	اِنَّمَا	اِنْ مَا	کسرہ الف ہمیں جا مفصول نوشتہ مے شود بالاتفاق
۲۲۴	۷	بِاٰیٰتِنَاۚ	بِاٰیٰتِنَا	
۲۲۱	۸	کِلٰمَاۚ	کِلٰمَا	
۲۹۰	۹	بَطَرًا	بَطَرًا	یک شوشہ زائد است
۳۳۷	۱۰	مِنَ الْحَقِّ ط	مِنَ الْحَقِّ	
۳۴۶	۹	بِهٖ ط	بِهٖ لا	
۳۵۲	۴	خَبِیْرٌ ہ	خَبِیْرٌ	
〃	۸	مَرْجِعُکُمْ	مَرْجِعُکُمْ	
۳۶۵	۹	بِاِسْحٰقَ ط	بِاِسْحٰقَ لا	
۳۸۰	۳	اِمْرَاَتُ	اِمْرَاَتُ	
۴۰۱	۵	الْاَلْبَابِ لا	الْاَلْبَابِ	
۴۲۸	۱۰	الْقِیٰمَةِ ط	الْقِیٰمَةِ	
۴۴۹	۴	وَجَعَلْنٰهُ	وَجَعَلْنٰهُ	
۴۷۶	۶	اَنْ لَّنْ	اَلَّنْ	
۴۹۸	۱	یٰمُوْسٰی	یٰمُوْسٰی	

		غلط	صحیح	کیفیت
۴۸۱	۴	يُوحَىٰ ۚ	يُوحَىٰ ۥ	
۵۳۹	۹	جَعَلْنَاهَا	جَعَلْنٰهَا	
۵۷۵	۲	إِنشَاءً	إِن شَاءَ	جدا نوشتہ شود۔ برخلاف
۶۶۴	حاشیہ سطر ہفتم	فَاسِقًا لَّا يَسْتَوُونَ - ہر ہر دو کلمہ وقف غفران باید نوشت بخلاف		
۶۶۹	۴	سُئِلُوا	سُئِلُوا	ہمزہ مع المد کز اجی بار تعالیٰ است
۶۸۵	۳	رُسِلَتْ ۚ	رُسِلَتْ ۚ	
۷۰۶	۶	ثَمَرَةٍ ط	ثَمَرَةٍ لا	
۷۵۳	۱۱	فِيهَا ۚ	فِيهَا لا	
۷۶۹	۸	هٰذَا إِلَىٰ ج	هٰذَا إِلَىٰ	
۷۷۷	۱	كَسَبُوا ط	كَسَبُوا	
۷۷۹	۱۲	وَرَاءِ	وَرَائِ	
۷۸۵	۱۱	لِقَوْمِكَ	لِقَوْمِكَ ج	
۸۰۹	۹	لِيَبْلُوَ	لِيَبْلُوا	بالف زائد بعد از واو است
۸۲۷	۱۲	سَكَرْتُ	سَكْرَةُ	بتاء گرد است بخلاف
۸۲۳	۱	تُمْنَىٰ ۝	تُمْنَىٰ ۝	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۸۵۸	۵	اَلْبَاطِنُ ط	اَلْبَاطِنُ ق	وقف مشکوک مرقوم شدہ
۸۷۲	۱۱	حَاجَةٌ	حَاجَةً	
۸۷۹	۳	دَاسْتَبُقُ	وَ سْتَبَقُوْا	
۹۰۲	۱	مَدْمُوْمٌ	هُوَ مَدْمُوْمٌ	کلمہ ہُو غائب
۹۲۶	۱	اِللّٰهُ	اللّٰهُ	
۹۳۱	۱	صَفًّا ۙ لَا	صَفًّا ۚ لَا	
۹۳۷	۲	اَجْمَعِيْنَ ۝	اَجْمَعِيْنَ ۝	
۹۵۳	۱۰	غَضَبٌ	غَضَبٌ ط	
۸۸۵	۱۱	يَشْهَدُ	يَشْهَدُ	باشین معجمہ است نہ بثاء مثلثہ
۹۳۹	۴	فَلْيُنَافِسِ	فَلْيُنَافَسِ	بعد لام یاء تحتانیہ است نہ یاء موحدہ است

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

صحت نامہ

مصحف خانۂ جلی قلم مطبوعہ مطبع مصطفائی دہلی محررہ منشی عتاد علی مہاجر کہ در سنہ ۱۳۱۲ ہجری از مکہ محترمہ بہند معاودت نمودہ بقالب انطباع درآوردہ باتر جمۂ اردو بندہ وقت قیام حیدرآباد دکن صرف یکبار تلاوتش کردہ

ص	س	غلط	صحیح	کیفیت
۱۴	۳	لَتُسْئَلُنَّ	لَتُسْئَلُنَّ	باثار مثلثہ ہست و بسین مہمل
۳۱	۱	رِجَالَ	لَارِجَالَ	
۷	۸	رَبَّنَا	رَبَّنَا	
۲۰۶	۶	بِسِیْمٰھُمْ	بِسِیْمٰھُمْ	بعد میم بایاء تحتانیہ ست بدون نقطہ
۳۱۲	۳	اِلَی	اِلَیْ	
۷	۷	یَلْتَقِطْہُ	یَلْتَقِطْہُ	
۳۱۸	۲		۱۵ ع	
۳۲۱	۲	تَحْفَظُوْنَ	تَحْفِظُوْنَ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۳۲۲	۲	بِعَهَالَةٍ	بِجَهَالَةٍ	
۴۵۰	۹	العِشَاءِ	العِشَاءِ	
۴۷۲	۱	السِرَّ	السِّرَّ	
۴۸۰	۷	جَهَنَّمَ	جَهَنَّمَ	
۴۸۱	۸	فِيهَا	فِيهَا	
۵۰۲	۸	دَعَاهُ	دَعَاهُ	
۵۱۹	۶	عَلُوٌّ	عُلُوًّا	
۵۴۷	۲	اللهِ	اللهِ	
۶۴۷	۳	اَمِنٌ	اَمِيْنٌ	
۶۸۲	〃	لَحِمٌ مِمَّا	لَحْمٌ مِمَّا	
۶۸۳	۷	سَحَابَ	سَحَابٌ	
۶۸۷	۸	عَنْهُمْ	عَنْهُمْ	
۷۲۳	۹	وَاللهُ	وَاللهُ	
۷۳۰	۲	لِلشَيْطِيْنِ	لِلشَّيْطِيْنِ	
۷۳۴	۴	اَكْبَرُمْ	اَكْبَرُمْ	
۰	۰	۰	۰	۰

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

صحت نامہ

حمائل مع مجوزہ منشی ممتاز علی مطبوعہ مطبع مصطفائی دہلی فی سنہ ۱۳۱۳ ہجری کہ اندر عرصہ ہفتہ یکبار بمقام کوتہ ضلع آرہ خواندہ بودم و در ابتدا ایں عبارت ذیل مرقوم ست۔ اس حمائل شریف کی صحت نہایت کوشش سے کی گئی ہے۔ اگر کوئی شخص ایک غلطی بھی نکالے تو انعام میں ایک حمائل شریف دیجائیگی۔

نمبر شمار	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۹	۱۴	ثُمَّ اسْتَوٰی	ثُمَّ اسْتَوٰی	
۲۳	۵	سُلَیْمٰنَ ۃ	سُلَیْمٰنَ ۃ	
۲۷	۱۴	اِبْرٰاھُمُ	اِبْرٰاھِمُ	
۳۱	۲	مَنْ یَتَّبِعُ	مَنْ یَتَّبِعُ	
۳۳	۱۲	اَنْ یَطَّوَّفَ	اَنْ یَطَّوَّفَ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۳۴	۱۳	لِقَوْمٍ	لِقَوْمٍ	
۳۷	۱	لَيْسَ الْبِرَّ	لَيْسَ الْبِرَّ	
۴۹	۱۱	لقَوْمٍ	لِقَوْمٍ	
۵۵	۴	قَالُوْا	قَالُوْا	
۵۶	۱۴	مِنَ الْغَيِّ	مِنَ الْغَيِّ ۝	
۶۴	۹	اَوْءُتُمِنَ	اؤْتُمِنَ	
۷۰	۵	الْمَيِّتَ	الْمَيِّتَ	
۱۰۰	۴	قُرْبًا	قُرْبَانًا ۝	
۱۹۵	۷	وعدربكم حقًّا	وعد ربكم حقًّا	
۲۹۲	۲	بِسِمِ	بِسْمِ	
۲۹۳	۱۳	جَاءُوْا اَبَاهُمْ	جَاءُوْ اَبَاهُمْ	ماقبل برمیم یا بدنہ برہمزہ و مثانی بروادو یا بدنہ برالف فافہم
۳۰۹	۳	نُفَصِّلُ	نُفَصِّلُ	بعضے مجرد یا ہے
۳۲۸	۱۲	يَعْلَمُوْنَ	يَعْلَمُوْنَ ۝	
۳۴۱	۹	الْكَذِبَ	الْكَذِبَ	
〃	۱۰	الْكَذِبَ اِنَّ	الْكَذِبُ اِنَّ	
۳۵۳	۸	قُلْ لَوْ	قُلْ لَوْ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۳۷۱	۶	يُؤَاخِذُهُمْ	يُؤَاخِذُهُمْ	
۵۳۳	۷	نَذِيرًا ۝	نَذِيرًا ۝	
۵۲۹	۶	تَسْقُطَ	تَسْقُطَ	
۵۵۱	۳	الْأَكِلُونَ ۝	الْآكِلُونَ ۝	
۵۵۸	۱۱	صٓ ۝	صٓ	
۵۹۱	۱۲	لَا السَّيِّئَةُ	لَا السَّيِّئَةُ	
۶۰۰	۱۴	يَا أَيُّهَا	يَا أَيُّهُ	
۶۲۳	۷	يَسْتَهْزِءُونَ	يَسْتَهْزِئُونَ	
۶۲۷	۷	طَعَمَ	طَبَعَ	
۶۳۱	۸	جَنِيدٌ ۝	جَدِيدٌ ۝	
۶۴۴	۲	حُورٌ مِثْلَ	حُورٌ مِثْلُ	
۶۵۲	۱۳	فَاسْجِدُوا	فَاسْجُدُوا	
۶۷۳	۱۱	الشَّيْطِنِ	الشَّيْطٰنِ	
۶۸۵	۱۴	لَعَلَّكُمْ	لَعَاكُمْ	
۶۸۶	۱	رَادُ	رَادًا	
۶۸۸	۱۲	كَفَرُوا	كَفَرُوهُ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۶۹۵	۱	صَالِحِیْنَ ۝	صَالِحِیْنَ	
۶۹۸	۳	رَحِمَنَاز	رَحِمَنَا ۝	
۷۱۹	۸	تُذَکِرَۃً ۝	تَذْکِرَۃً ۝	
۷۲۰	۵	اَدْرٰیکَ	اَدْرٰیکَ	
″	۱۴	لَا یُغْنِیْ مِنَ	لَا یُغْنِیْ	
۷۴۴	۱۰	نَحْشُرُ قف	بر حاشیہ وقف اللبنی باید نگاشت	
۷۴۸	۱۱	مَا اَعْبُدُ ۝	مَا اَعْبُدُ ۝	
۳۲۹	۱۳	لِلْمُؤْمِنِیْنَ	لِلْمُؤْمِنِیْنَ	
۱۰۱	۹	وَاحِدَۃٌ	وَاحِدَۃٌ	
۱۷۵	۸	اَنْفُسَکُمْ	اَنْفُسَکُمْ	یک ضمہ زائد است
۱۹۸	۷	لِیُنْذِرَکُمْ	لِیُنْذِرَکُمْ	بذال معجمہ باید نہ بدال مہملہ
۲۱۴	۱۳	سَیَغْفِرُ	سَیَغْفِرُ	
۳۷۲	۷	سَیَجْدِنِیْ	سَیَجْدِنِیْ	بدال مہملہ است نہ بذال معجمہ
۵۴۱	۸	فَصِلِیْنِ	فَصِلِیْنِ	نقطہ نون فروگذاشتہ شد
۵۴۷	۴	مَتٰی	مَتٰی	
۶۸۸	۱۴	ذٰلِکَ	ذٰلِکَ	

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

صحت نامہ

کلام مجید مترجم حال قرأت قرار سبعہ کہ در مطبع خادم الاسلام
دہلی کشمیرہ غلام محمد خاں محلہ لال چاہ باہتمام میاں ابو الحسن
بتوجہ حافظ قاری عبد الحلیم صاحب خلف ارشد قاری عبد الرحمن
پانی پتی محلہ انصار صرف تا دو پارہ در سنہ ۱۳۱۱ ہجری مطبوع گردید۔
و بعد اتمام دو پارہ دوبارہ بطرز دگر بدون ترجمہ بقالب طبع در آمدہ
چنانچہ بعد ازیں نوکرش مے آید ان شاء اللہ تعالیٰ

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۳	۳	عَمَّا	بِمَا	
۲۸	۱۰	فَلَا تَكْفُرْهُ	وَلَا تَكْفُرْ	
۳۰	۲	[illegible]	[illegible]	[illegible]
۳۶	۶	وَمَا تُوزِنُ	وَمَا تُوزَنُ	[illegible]

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۵۵	۳	مَنِ اشْفٰی	مَنِ اتَّقٰی ؟	
۵۹	۳	مَنْ یُعْجِبُکَ	مَنْ یُّعْجِبُکَ	
〃	〃	وَیُشْهِدُ	وَلْیُشْهِدْ	
۶۵	۶	حَرَّتْ لَکُمْ	حَرَّتْ لَکُمْ	
〃	۷	شِئْتُمْ	شِئْتُمْ ز	
〃	〃	للهَ	اللهَ	
〃	〃	اَنَّکُمْ	اِنَّکُمْ	
〃	۹	عَلِیْمٌ	عَلِیْمٌ ۝	
۷۳	۳	اَضْعَفًا	اَضْعَافًا	

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

صحت نامہ

قرآن مجید حامل قرأت سعید بابت جزو اخیر مجلد مکررات مطبوع حافظ ابوالحسن حافظ عبدالعلیم ولد آن قاری عبدالرحمن پانی پتی و بوجہ کشمکش الفاظ و خرابی کاغذ و کثرت اغلاط ممکن نشد کہ مابقی مصحف را تلاوت نمایم و ہر قدر کہ خواندہ ام در غایت ضیق نفس و تنگدلی بودہ۔ دوم از احوالش در طے این تحریر بتسطیر مے شود بحول اللہ و قوتہ۔

نمبر شمار	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
لوح	۱	قُرْاٰ	قُرْاٰنًا	اول بسم اللہ غلط
〃	〃	مامنا	فَاٰمَنَّا	
۳	۷	اِهْدِنَا		ایں کلمہ دو سطر مرقوم است
۵	۱	ظُلُمٰتِ	ظُلُمٰتٍ	
〃	۳	فِیْ	فِیْ	
۷	۰	اَبْصَارُهُمْ		ایں کلمہ دو سطر مرقوم است

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۵	۱۵	عَلَوْا	عَلَوْا	
۶	۸	اَمْوَانَا	اَمْوَتًا	
۷	۱۳	اِنِّیْ	اِنِّیْ	
〃	۱۶	عَلَّمْتَنَا	عَلَّمْتَنَا	
〃	۴		مِثْلُ مر	واو لازم مرحاشیہ ما زیادہ ش
۷	۸	یَاَیُّهَا	یَاَیُّهَا	قطع کلہ قطعًا ناں نزد اہل فہم ولا اہل
〃	۱۰	اُولٰئِكَ	اُولٰئِكَ	
〃	۱۶	اَلَقَ	اَلَقَ:	
۸	۵	نَجْزِیْ	نَجْزِیْ	
〃	۷	اَبْنَاءَ كُمْ		در دو سطر نگاشتہ شد
〃	۱۱	بَعْدِهٖ	بَعْدِهٖ	
۹	۴	نَغْفِرْ	نَغْفِرْ	
〃	۷	لِقَوْمِهٖ	لِقَوْمِهٖ	
〃	۱۰	خَرُوْرَهٗ	خَرُوْرَهٗ	
۱۰		سَنَسَنَتُ	سَنَسَنَتُ	
		لَتُبَيِّتَنَّهٗ	لَتُبَيِّتَنَّهٗ	بیہ حاشیہ آوردہ ناں نیز بدیں

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۰	۴	الْخٰسِرِیْنَ	الْخٰسِرِیْنَ	
〃	۷	بَقَرَةً ۃ	بَقَرَةً	
〃	۹	بِقَرَةٌ	بَقَرَةٌ	
〃	۱۱	〃	〃	
〃	۱۳	بَقَرَةٌ	بَقَرَةٌ	
〃	〃	تَثِیْرُ	تُثِیْرُ	
〃	۱۵	فَذَبَحُوْاھَا	فَذَبَحُوْھَا	
〃	〃	فِیْھَا	فِیْھَا ط	
۱۱	۱	الْاَنْھٰرُ ۃ	الْاَنْھٰرُ ط	
〃	۳	مِنْھُمْ	مِّنْھُمْ	
〃	۶	قَالُوْا	قَالُوْٓا	
〃	۸	یُظُنُّوْنَ	یَظُنُّوْنَ	
〃	۱۰	قَلِیْلًا ہ	قَلِیْلًا ط	
〃	۱۱	فَلَنْ یُخْلِفَ	فَلَنْ یُّخْلِفَ	
〃	۱۴	عَمِلُ	عَمِلُوْا	
〃	۱۵	اللّٰہَ	اللّٰہَ قف	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
١١	١٥	إحساناً وَ	إحساناً	
//	١٦	وَذِ القربیٰ	وَذِی القربیٰ	
//	١٧	اتقو	اتقوا	
//	//	معرضون	معرضون ۝	
١٢	١	دِمَاءَكُمْ	دِمَاءَكُمْ	
//	//	مِنْ	مِّنْ	
//	٣	مِنْ	مِّنْ	
//	٤	اسرٰی	اسرٰی	
//	٦	الدُّنیا	الدُّنیاۃ	
//	٧	اشتَرَوُ	اشتَرَوا	
١٣	١٤	بِهِ	بِهٖ	
//	١٦	فَضْلِهِ	فَضْلِهٖ	
//	//	عِبَادِهِ	عِبَادِهٖ	
//	//	فَبَاءُوا	فَبَآءُوْ	
//	٨	عَلیَ	عَلیٰ	
١٣	٣	بَعْدِهِ	بَعْدِهٖ	

نمبر شمار	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۳	۵	بِکُفْرِهِمْ	بِکُفْرِہِمْ	
//	//	بِہٖ	بِہٖ	
//	۱۰	بِصِیْرٌ	بَصِیْرٌ	
//	۱۲	مِیْکَلَ	مِیْکَالَ	بدون سرکز یا تحتانیہ بین المظہر یا شت
//	۷	لِلْکٰفِرِیْنَ	لِلْکٰفِرِیْنَ	
//	۱۴	نَبْذَۃٌ	نُبْذَۃٌ	
//	۱۵	فَرِیْقٌ	فَرِیْقٌ	
//	۱۷	مُلْکِ سُلَیْمٰنَ	مُلْکُ سُلَیْمٰنَ	
۱۴	۳	زَوْجِہٖ ط	زَوْجِہٖ ط	
//	۴	یَنْفَعُہُمْ ۔	یَنْفَعُہُمْ	
//		اَنْفُسُہُمْ	اَنْفُسُہُمْ ط	
//	//	خَیْرًا	خَیْرٌ ط	
//	۹	رَاْ	نَاْتِ	
//	۱	مِنْ قَبْلُ	مِنْ قَبْلُ ط	
//	۳	عِنْ عِنْدِ	مِنْ عِنْدِ	
//	۱۰	فَیْمَ	رَیْثَ	

پارہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۴	۱۶	اَمَانِیّتُھُمْ	اَمَانِیُّھُمْ ط	
۱۵	۲	قَوْلِھِمْ ۘ	قَوْلِھِمْ ۚ	
〃	۴	خَآئِفِیْنَ	خَآئِفِیْنَ ط	
〃	۶	اِنَّ اللّٰہَ	اِنَّ اللّٰہَ	
〃	۸	اٰیَۃً	اٰیَۃٌ ط	
〃	۹	مِثْلَ	مَثَلَ	
〃	۱۱	مِلَّتَھُمْ	مِلَّتَھُمْ ط	
〃	〃	ھُدَی اللّٰہِ	ھُدَی اللّٰہِ	
〃	۱۵	یَوْمًا	یُوْمًا	
۱۵	۱۶	اِذِ ابْتَلٰی	اِذِ ابْتَلٰٓی	
〃	〃	اِبْرٰھِیْمَ ط	اِبْرٰھِیْمَ	
〃	〃	فَاَتَمَّھُنَّ	فَاَتَمَّھُنَّ ط	
۱۶	۱	لِلنَّاسِ	لِلنَّاسِ	
〃	۱۱	رَبُّہٗ	رَبُّہٗ	

ط لفظ ابراہیم در تمام سورہ بقرہ بجذف یاء تحتانیہ بعد ہاء معہ باتفاق جمہور علماء رسم الخط باید نوشت وعلاوہ سورہ ہٰذا ہر جا یاء تحتانیہ باید نگاشت وہ الف بعد از۔ پس کلیۃً محذوفست در تمام مصحف پس آنچہ از لفظ ابراہیم درین نسخہ قلمی شدہ ہمہ را غلط باید شمرد

کیفیت	صحیح	غلط	ع	پ
	خَلَتْ ۚ	خَلَتْ	۱۵	۱۶
	كَسَبْتُمْ ۚ	كَسَبْتُمْ	۱۶	〃
	الْعَلِيمُ ۝	الْعَلِيمُ	۴	۱۷
	أَمِ اللَّهُ ۖ	أَمِ اللَّهُ	۸	〃
	قَدْ خَلَتْ ۚ	قَدْ خَلَتْ	۱۰	〃

سبحنك لا علم لنا الا ما علمتنا ؕ انك انت العليم الحكيم

برضائے ارباب بصائر محفی و محجب مباد کہ در حدود ۱۳۱۳ھ حافظ ابو الحسن و حافظ عبد العلیم ولدان قاری عبد الرحمن پانی پتی یک جلد قرآن کریم حامل قرأت قرأ سبعہ بکمال تبحر و افتخار طبع کردہ اند۔ بندہ حین اقامت کوائف ضلع آرہ بنظر سرسری آنرا دیدم اولاً کہ کشادم نظرم بریں آیہ شریفہ افتاد وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ ۗ کہ گویا از احوال منتظمان جرمے دہد و بہ لفظ ایقاظاً بضاد معجمہ مرقوم بود۔ حین المطالعہ اغلاط کثیرہ از قسم اعراب و الفاظ و اوقاف و مدات و شدات و قاعدہ یرملون و ادغام و قطع کلمات اعنی کلمہ واحدہ را بدو سطر نوشتن و ہمچناں اسقام دیگر آں قدر یافتم کہ احصار و شمارش دشوار بلکہ قریب ناممکن است فرنہ امکہ ۔ ایں قرآن پاک را منسوب بذات قاری صاحب موصوف نمودہ اند حاشا ثم حاشا ——

کے باور دارم کہ ایشاں ایں نسخہ را کمتر ہی تبرک گاہے ہم دیدہ باشند تا بصحت چہ رسد
از مطالعہ اش آنچہ صدق وقوف من ہیچ ہراں رسید خارج از بیانست از بدو شعور الی
الآں کہ عرصہ قریب سی سال شدہ اکثر و بیشتر مصاحف مطبوعہ قلمی را تصحیح کردہ ام گرالی ہونا
ہذا نسخہ غلط تر ازیں نیافتہ ام ہر چند خواستم کہ مثل دیگر مصاحف غلطنامہ اش تیار
کنم الا بسیار دیا و اغلاط و کشمکش اضافہ و غیبہ مغیر بودن رموز اوقاف و رسم ہائی قرأ
رواۃ و نقص کاغذ اصلا ممکن شد صرف جزو اوش جنی پارہ الم بیک نظر خواندہ مرتب
نمود اغلاط و سقام بحذف بعض مکررات بنظرم در آمد۔ المقصود ایں نسخہ بیانات و قابلیت
آں ندارد کہ صدور تلاوت نماید گر تو امین اسلامیہ جاری بودی کسے نے کہ بانی ایں کار نیم
البتہ تفریر دادندی و مجلوش اتلف کردندی۔ افسوس بر حال مصحفان و نقاشش کہ
او لی بنامی و نیاوی رو برگشتہ حقیقی کہ بکلام پاکش ایں سلوک کردہ اند چہ
جواب خواہند داد۔ خَسِرَ الدُّنْیَا وَالْاٰخِرَۃَ۔

حاصل کلام آنکہ اِنَّ اللّٰہَ عَلِیْمٌ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ مقصود ازیں تحریر
نہ محض بدنامی بانیان ایں کار و استعلای نفس خویش است بلکہ بپاس نسبت
اسلام ابتغاء مرضات اللہ سری چند شعر حال و نحی بعرض تحریر رسید۔
اللہ تعالیٰ ہمگنا را توفیق خیر رفیق کند و بمرضیات خود دارد و بجمد آں محمد
صلوات اللہ علیہ وعلیہم۔ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا اِنْ نَّسِیْنَا اَوْ اَخْطَاْنَا۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

صحت نامہ

قرآن مجید ہشت پہل با ترجمۂ اردو و تفسیر تنویر البیان ترجمہ تفسیر خلاصۃ المنہج موافق مذہب امامیہ مطبوعہ مطبع اعجاز محمدی آبسہ آباد کہ آغاز انطباعش در سنہ ۱۳۰۹ ہجری شدہ

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۵	۵	مَنُوْا	مِنُوْا	
۲۷	۴	وُھُوَ	وَھُوَ	
۲۹	۹	خِنْدِ	عِنْدِ	نقطہ اول خط است
۳۶	۴	ھُوَ ءَ	ھُمْ	در دو سطر مرقوم شدہ کہ از ہم جدا باشد
۴۷	۳	نَشْفَعِیْ	نَشْفَعُ	
۶۳	۳	مَعْرُوْدَاتٍ	مَعْرُوْفَاتٍ	
〃	۶	فِیَّ	فِی	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۶۶	۸	نَصْرُ اللّٰهِ	نَصْرُ اللّٰهِ	
۷۲	۵	بِمَعْرُوْفٍ	بِمَعْرُوْفٍ	
۷۶	۹	قَدَارَهٗ	قَدْرُهٗ	
۷۰	۱	ضُعَفَاءُ	ضُعَفَاءُ	
۹۱	۱	بُؤْتَ	يُؤْتَ	
〃	۴	اِنْ تَبْدُوْا	اِنْ تُبْدُوْا	
۹۳	۵	كُفَّارٍ	كَفَّارٍ	
۹۴	۱	فَاِنْ تَفْعَلُوْا	فَاِنْ لَّمْ تَفْعَلُوْا	
〃	۳	اَوْ تُظْلَمُوْنَ وَلَا	اَوْ نَظْلِمُوْنَ وَلَا	
〃	۷	بَيْنَكُمْ	بَيْنَكُمْ	
۹۵	۵	فَتُذَكِّرَ	فَتُذَكِّرَ	
〃	۳	مائتان	مائتا اية	
۹۹	۷	تَاْوِيْلَهٗ	تَاْوِيْلِهٖ	
۱۰۴	۴	دِيْنِهِمْ مَّا	دِيْنِهِمْ مَّا	
۹۹	۳	كَلَّا	كَلَّا	
۱۰۴	۶	مِلْتَ	مِلَّتَ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۰۶	۵	اصطفا	اصطفیٰ	
۱۱۲	۶	فَاَحْکُمْ	فَاَحْکُمُ	
۱۱۲	۸	وَمَا	وَمَا	
۱۲۰	۴	وَاَصْلَحُوْا تفت	وَاَصْلَحُوْا تفت	
۱۲۵	۶	اَکْثَرَهُمْ	اَکْثَرُهُمْ	
۱۲۹	۹	الْحَکِیْمُ	الْحَکِیْمَةُ	
۱۳۴	۸	کَفَرُوْا	کَفَرُوْا	
۱۴۹	حاشیہ	الثلثة ارباع	ثلثة ارباع	
۱۷۱	۸	فِیْهَا	فِیْهِمَا	
۱۸۳	۹	مُتَعَمِّدًا	مُتَعَمِّدًا	
۱۸۶	۱	سَبِیْلًا ۱۱	سَبِیْلًا ۱۱	
//	۴	مُرَاعَمًا	مُرَاعَمًا	
//	//	مَنْ یَخْرُجُ	مَنْ یَخْرُجُ	یک فتحہ زائد است
۹۰	۱	بَرِیًّا	بَرِیًّا	تشدید زائد است
۲۲۲	۷	اَنْ تَبُوْا	اَنْ تَبُوْا	مستعمل بمعنی سیاہ و گندہ بایہ دادن نہ بمعنی
۲۶۶	۱۵	از وجہکہ تا وکامن عبارت کرمست از اکھا یہ کرد		

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۲۷۴	۴	وَذَكَرِيَّا	وَزَكَرِيَّا	بزار ہمزہ درست تر بدال مخذ ہمہ جا
۲۹۰	۲۰	اِثْنَيْنِ	اِثْنَيْنِ	یک نقطہ زیادہ دادہ شدہ
۲۹۱	۹	مَا اَشْرَكْنَا	مَا اَشْرَكْنَا	
۳۲۸	۷	رَبَّكُمْ	رَبُّكُمْ	
۳۳۴	۵	تَرَانِيْ ۰	تَرَانِيْ	
۳۳۵	۵	وَاَدْخِلْنَا	وَاَدْخِلْنَا	
۳۴۱	۹	مُخْلَفَ	فَخُلِفَ	نقطۂ فاء اول غائب
۳۶۰	۲	يُحْشَرُوْنَ ۰	يُحْشَرُوْنَ ۰	
۳۶۵	۷	فَشَرِّدْ	فَشَرِّدْ	نقطۂ فا ندارد
۴۱۲	//	يُوْلَسُ	يُوْلَسُ	
۴۴۱	//	مُبِيْنٌ	مُبِيْنٌ ۰	
۴۶۰	۱	عَلَيْكُمْ	عَلَيْكُمْ	
۴۶۵	۸	طَرَفِيْ	طَرَفَيْ	
۴۶۸	۲	لَعَلَّكُمْ	لَعَلَّكُمْ	
۴۷۴	۹	مُتَّكَا	مُتَّكَاً	میم مضموم تا نوقایہ نشدہ و مفتوح وکاف نیز مفتوح و الف منصوب نوشتہ ۱۲
۴۷۸	۳	فَاَنْسَنَهُ	فَاَنْسَنَهُ	بمرکز با تحتانیہ بایہ نگاشت

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۴۸۴	۳	لِبَنِیَّ	لِبَنِیَ	
۴۹۲	۱	إِخْوَنِیْ	إِخْوَتِیْ	
۴۹۶	۳	نُفَصِّلُ	نُفَصَّلُ	بغاد مجہ است
۵۱۷	۴	اَخَّرْنَا	اَخَّرْنَا	
۵۲۱	//	اَلْوٰرِثُوْنَ	اَلْوٰرِثُوْنَ	
۵۴۱	۸	کُلٌّ	کُلٌّ	
۵۴۷	//	مِنْ رَّبِكَ	مِنْ رَّبِّكَ	
۵۴۹	۳	مَا نَشَاءُ	مَا نَشَاءُ	نون است نہ بتاء
۵۵۷	۷	اَوْ کِلٰهُمَا	اَوْ کِلٰهُمَا	بودن مرکز یا بایہ نوشت
۵۵۷	۹	اَرْحَمُهُمَا	اَرْحَمُهُمَا	
۵۶۷	۴	لَاَ ذَقْنٰكَ	لَاَ ذَقْنٰكَ	
۵۹۰	۱	مُؤْمِنِيْنَ	مُؤْمِنِيْنَ	
۵۹۷	۴	قَالَ كَذٰلِكَ قَالَ رَبُّكِ ؟	قَالَ كَذٰلِكِ ۚ قَالَ رَبُّكِ	
۶۰۲	۷	اَلْبِيْنَ	اَلنَّبِيْنَ	
۶۱۳	۴	اَجِنَّتَنَا	اَحِنَّتَنَا	
//	۷	مُجْمَعَ	مُجْمَعَ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۶۱۴	۲	هٰذَنِ	هٰذَانِ	فتحہ ذال مشکوک است
۶۱۶	۱	قَدْ عَمِلَ	قَدْ عَمِلَ	
۶۲۶	۸	فَسَتَعْلَمُوْنَ	فَسَتَعْلَمُوْنَ	
۶۲۹	۳	لَمْ تَخْلُ لَهُ		در دو سطر مرفوعست و آن جائز نباشد
۶۳۷	۶	كَانُوْا	كَانُوْ	
۶۵۴	″	يُدَافِعُ	يُدَافِعُ	
۶۵۷	۷	أُولَئِكَ	أُولَئِكَ	
۷۰۵	سائیہ	الجزء عشر التاسع	الجزء الثامن عشر	
″	۷	يُوَمَنِ	يُوَمِنِ	
۷۰۷	۸	تَنْبِيرًا	تَتْبِيرًا	یک نقطہ بالا زائد است
۷۳۸	″	مُؤْمِنِيْنَ	مُؤْمِنِيْنَ	
۹۰۶	۷	لِلَّذِيْنَ	لِلَّذِيْنَ	
۹۱۸	۲	وَمَا تُخْفِيْ	وَمَا تُخْفِيْ	
۹۲۱	۲	الرِّشَادِ	الرَّشَادِ	
۹۴۲	۹	لِلْعَبِيْدِ	لِلْعَبِيْدِ	
۹۴۹	۳	اَللّٰهُ	اَللّٰهُ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۹۲۹	۳	اَلَّذِیْ	اَلَّذِیْ	
۹۵۴	۶	لِمَنْ	لَمَنْ	مفتوح اللام ومکسور المیم است نہ بالعکس
۹۶۹	۷	السَّاعَةِ	السَّاعَةَ	
//	۹	شَهِدَ	شَهِدَ	
۹۷۷	۴	اَوْلِيَاءَ	اَوْلِيَاءَ	
۹۸۲	//	هٰذَا	هٰذَا	
۹۸۶	//	فِيْهَا	فِيْهَا	
۹۹۲	۶	يَلْبِسُوْنَ	يَلْبَسُوْنَ	
۹۹۳	۲	وَاٰمِنُوْا	وَاٰمَنُوْا	
۱۰۰۵	//	يُسْلِمُوْنَ	يَسْلَمُوْنَ	
۱۰۱۲	۶	اَخَوَيْكُمْ	اَخَوَيْكُمْ	
۱۰۱۳	۲	الْاِسْمُ	الْاِسْمُ	بکسر لام و دون الف ہر دو طرف خوانده شود بخیلان و خاشاک قطعاً غلط محض جہالت است
۱۰۱۴	۴	لَا يَلْتِكُمْ	لَا يَلِتْكُمْ	لام مکسور و تا ساکنہ
۷۵۹	۳	اَشْهَا	اَشْهَا	
//	۹	بُرْهَانٍ	بُرْهَانٌ	
//	//	مِنْ رَبِّكَ	مِنْ رَبِّكَ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۷۶۳	۸	يُؤْمِنُوْنَ	يُؤْمِنُوْنَ	
۷۶۳	۸	اِنَّهٗ	اَنَّهٗ	ضمہ مکوس زائد است
۷۶۷	۱	اَلْاَبْنَاءُ	اَلْاَبْنَاءُ	فتحہ الف اول غلط است
۸۱۶	۸	اَلْبَنِّیُّ	اَلْبَنِّیُّ	سکون لام تراشہ است
۸۲۲	۳	نَطَوْهَا	نَطَوْهَا	
۱۰۲۴	۷	بِاَیْدٍ	بِاَیْدٍ	در یں مقام بیاء تحتانی نوشتہ شود اتفاقی
۱۰۴۱	۴	اَلْمُتَّقِیْنَ	اَلْمُتَّقِیْنَ	
//	۹	رَفَعَهَا	رَفَعَهَا	
۱۰۴۸	۸	وَ	وَ	
۱۰۵۲	۶	فَسَبِّحْ	فَسَبِّحْ	
۸۵۵	۸	اَسْئَلُكُمْ	اَسْئَلُكُمْ	بدون ہمزہ در تمامۂ آن مجیب است
۹۹۹	//	اَلَّذِیْنَ	اَلَّذِیْنَ	
۱۰۱۷	۳		ع	
۱۰۱۸	۷	هَلِ اسْتَلَّتْ	هَلِ اسْتَلَّتْ	ہمزہ مکسور است
۱۰۲۳	۶	غَدَّةً	غَدَّةً	
۱۰۷۶	۲	اَصْحٰبُ	اَصْحٰبُ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۰۷۷	۳	الرَّحِیمُ	الرَّحِیمِ	
۱۰۹۶	۱	یَتَوَاکَلُ	یَتَوَکَّلُ	
۱۱۰۷	۷	رِجْرِیْنَ	رِجِرِّیْنَ	
۱۱۲۰	۴	یَعُوْدُوْنَ	یَعُوْذُوْنَ	
۱۱۲۸	۶	فِی النَّجَارِ	فِی النَّهَارِ	
۱۱۳۳	۲	جِنْتٍ	حَنَّتٍ	
۱۱۴۸	۷	النَّفْسُ	النَّفَسُ	
۱۱۵۰	۳	بَرَارَةٍ ط	بَرَرَةٍ ط	
//	//	اَیِّ	اَمِّ	تقطیعی یا غلط ہے کہ در اخوانش نیست۔ صحیح جانیے۔
۱۱۵۲	۱	اِلْاِنْسَانُ	الْاِنْسَانُ	
۱۱۶۳	۳	یَجْنَبُهَا	یُجَنِّبُهَا	
۱۱۶۵	۱	کَیْفَ	کَیَفَ	
//	۳	اِنَّ	اِنَّ	
۱۱۷۱	۸	وَالضُّحٰی ۱	وَالضُّحٰی ۱	قصہ۔

نوٹ: در صفحہ ۱۱۱۶ و ۱۱۱۷ ہندسہ سر صفحہ غلط مرقوم ہے بجائے ہندسہ مذکورہ ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷ مکتوب شدہ

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

صحت نامہ

(فرقان حمید ابیض، کہ تن آن سیاہ و حروفش سپید مطبوعہ مطبع
اعجاز محمدی اکبر آباد ۱۳۰۶ھ مملو کہ سید محمد علی کہ در سنہ ۱۳۰۶ ہجری آغاز
انطباعش کردہ شد چنانچہ در عبارت مذکور تاریخ ابتدایش جلوہ گر مے گردد

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۲	۰	الرَّحِیمِ ۰	الرَّحِیمِ۔	
۴۰	۸	بَعِیدٍ	بَعِیدٌ	
۴۱	״	الْأُنْثَی	الْأُنْثَی	
״	״	فَاتِّبَاعٌ	فَاتِّبَاعٌ	
۴۲	۵	إِثْمُهُ	إِثْمُهُ	
۴۱	۱	أَوَانَ	وَإِنَ	
۵۳	۱	قِیمَتْ	قِیمَتْ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۵۶	۵	بِمَعْرُوْفٍ	بِمَعْرُوْفٍ	
۱۰۸	۴	مَنْ يَّرِدْ	مَنْ يُّرِدْ	
۱۱۳	۱۰	الْمُؤْمِنِيْنَ ۝ وَ	الْمُؤْمِنِيْنَ ۝	
۱۱۴	۷	بِیْ	فِیْ	
〃	۱۰	خَلْقِهِمْ ۝	خَلْفِهِمْ	بغاست نہ بقاف
۱۳۲	۵	اَهْلِهَا	اَهْلِهَا ۝	
۱۳۴	۱	وَاَنْتُمْ	وَاَنْتُمْ	نقطہ نون نائب
۱۵۶	۵	حَرَضْتُمْ	حَرَضْتُمْ	ایساد مہد ہست
۱۵۰	۴	الَّذِيْنَ	الَّذِيْنَ	یک نقطہ ذال معجمہ زائد است
〃	۶	يَهْدِيْهِمْ	لِيَهْدِيَهُمْ	
۱۷۰	۲	قُلْ	قُلْ	
۱۷۴	۱	اِنَّ	اِنَّ	
〃	۷	مُّبِيْنٌ ۝	مُّبِيْنٌ ۝	
۱۹۰	۶	مَرْيَمَ	مَرْيَمَ ط	
۲۲۹	۲	عَلَيْكُمْ	عَلَيْكُمْ	
۲۳۸	۴	الْاَرْضِ ط	الْاَرْضِ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۲۳۹	۴	جَآءَهُمْ	جَآءُوهُمْ	
۲۵۰	۵	فَأَنزَلْنَا	فَأَنزَلْنَا	
۲۵۱	۱	اِلَىَّ	اِنِّىَ	
۲۵۷	۱۰	لَمْ يَغْنَوْا	لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا	
۲۶۵	۹	تَرَاسِنُهُ	تَرَاسِنِى	
۲۷۹	۳	بِهَآءٍ	بِفَآءٍ	
۲۹۱	۱۰	اَيْدِيَكُمْ	اَيْدِيكُمْ	
۳۰۷	۸		غَيْرَكُمْ	مشکوک مرقوم است
۳۲۱	۵	فَاَعْرَضُوا	فَاَعْرِضُوا	
〃	〃	مَاوَاهُمْ	مَاوَاهُمْ	
۳۴۱	۶		وقف النبی بر سہ سیپارہ نوشت	
۳۶۱	۳	مَّعَكَ	مَّعَكَ	
۳۶۴	۱	اَنْ تَعْبُدَ	اَنَ تَعْبُدَ	نقطہ بر موحدہ غائب
〃	〃	لَفِىْ	لَفِىْ	
۳۷۱	۱۰	وَ		
۳۸۳	۳	فِى	فِىْ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۳۸۵	۵	بَبَوَّا	تَبَوَّا	
۳۸۸	۱۰	تُرَابًا	تُرَابًا	
۱۰	〃	بَنَّا گَرُوْنَ	بَنَّاؤُنَ	یک نقطہ زیادہ
۴۱۲	۲	اَفْتَلَ کَ	اَفْتَلَ کَ	نقطہ بالا زیادہ و سہ نقطہ
۴۱۰	۰	اَلْحَجَرُ	اَلْحَجَرُ	
۴۲	۱	فَاَبَیْنَ اَنْ یَّحْمِلْنَهَا		این عبارت مکرر نوشتہ شدہ بود
۴۵	۰	اِ	مَا	
〃	۰	هٰذَا	هٰذَا	
〃	۸	وَ لْیُبَشِّرْ	وَ یُبَشِّرُ	
۴۵۱	۲	بِنَفْسِكَ	بِنَفْسِكَ	
۴۵۲	۳	مَا نَشَاءُ	مَا نَشَاءُ	
۴۵۳	۵	الْمُسَیْطِرُ	الْمُسَیْطِرُ	
۴	۵	اَنْزَلْنَا	لَنَزَّلْنَا	
۴۵۵	۲	الَّذِیْ	اَلَّذِیْ	تشدید لام مکسور است
۴۷۴	۱	حَفَظْنٰهُمْ	حَفَظْتُهُمْ	با حارضی است
۴۷۵	〃	اَنْ	اَنْ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۳۵	۱		نَجَّاتِہِن	متروک است
〃	۱۰	الرِّجْزَ	الرِّئِیْمُ	
۱۲،	۱	اَنْ یُّرْھِقَھُمَا	اَنْ یُّرْھِقَھُمَا	
〃	〃	بَقَاءُ	اَبْوَاءُ	
۴۸۳	۲	وَاِمَّا	وَاِمَّا	
۴۸۵	۶	اَنَّھُمْ یُحْسِنُوْنَ		
۴۸۶	۵	نَحْنُ	اِنَّا	
۴۹۰	۷	فَاعْبُدُوْہُ	فَاعْبُدُوْہُ	ھذہا متروک شدہ
۴۹۱	〃	اِلشَّیْطٰنِ	اَلشَّیْطٰنِ	
۴۹۲	۱	وَاعْتَزِلُکُمْ	وَاَعْتَزِلُکُمْ	
۴۹۶	۳،	اللّٰہِ	اَللّٰہِ	
〃	۴	ضِدًّا ہ	ضِدًّا ہ	
〃	〃	سَیَکْفُرُوْنَ	سَیَکْفُرُوْنَ	
۴۹۸	۶	اَنْھَا	اَنْشَاھَا	
۵۰۱	۱۰	یَبْشَیْ ہ	یَنْشَیْ ہ	
۵۰۴	۲	اَلنَّخْلَ زَ	اَلنَّخْلِ زَ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۵۰۵	۴	عَدُوِّكُمْ	عَدُوَّكُمْ	
۵۱۹	۹	مَا هٰذِهٖ	مَا هٰذِهٖ	
۵۲۱	۶	سَلٰمًا	سَلْمًا	محذوف الالف است وتمام قرآن مجید
۵۲۲	۵	سُوْءٍ	سَوْءٍ	بفتح سین ست
//	۹	لِتُحْصِنَكُمْ	لِتُحْصِنَكُمْ	
۵۲۳	۱۰	اَنْ لَّا	اَنْ لَّا	
//	//	اِنِّیْ	اِنِّیْ	
//	۷	اِدْرِیْسِ	اِدْرِیْسَ	یک نقطہ زیرین زائد
۵۲۴	۳	الْوَارِثِیْنَ	الْوٰرِثِیْنَ	
//	۵	الْخِرَاتِ	الْخَیْرٰتِ	
۵۲۷	۹	ذاتِ	ذاتِ	
۵۲۹	۸	مَنِیْرٍ	مُنِیْرٍ	
۵۳۵	۴	اِلٰی	اِلَیَّ	
۵۳۷	۹	عَادُ	عَادٌ	
۵۳۹	۴	رَسُوْلِ	رَسُوْلٍ	
۵۴۱	۳	وَاِنَّ مَا	وَاِنَّمَا	

نمبر	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۵۴۳	۵	اللهِ	اللهِ	
۵۴۴	۱	يَاَيُّهَا	يَاَيُّهَا	
۵۴۹	۱۰	تَنْزَاءُ	تَنْزَاءُ	
۵۸۳	۴	رِفِيهِ	رِفِيهِ	
۶۰۶	۲	مُسْتَكِرًّا	مُسْتَقِرًّا	
۶۲۹	۲	مِنَ	مِنَ	نقطہ ابتدائی زائد۔
۶۴۳	۹	مَنْ	مَنْ	
۶۶۴	۲	طَمَعًا	طَمَعًا	
۶۸۸	۴	اَجْزَمْنَا	اَجْزَمْنَا	برار صحیح ہے
۷۰۱	۱۰	نُفُوْرَاهُ	نُفُوْرَاهُ	
۳۴	حاشیہ		وقف منزل	
۸۸	۱۰	الشَّهِدِيْنَ	الشُّهَدِيْنَ	ضمہ شین بحر درست نیست
۹۵	۱	الفٰسِقُوْنَ	الْعٰسِقُوْنَ	
۱۴۲	۴	قَرِيبٍ	قَرِيبٍ	بقاف نہ بغار
۱۶۷	۹	اِنْ لَكُمْ	اِنَّ لَكُمْ	
۲۰۱	۱۰	رَبِّيْ	رَبِّيْ	نقطۂ بار موحدہ ندارد است

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۳۲۴	۲	اَجَلَهُمْ	اَجَلُهُمْ	
۳۲۵	۶	الدُّنْیَا	الدُّنْیَاز	
۳۴۰	۷	بَعْضَ	بَعْضُ	
۳۴۳	۱۰	دَاَبًا	دَاَبًا	
۴۳۱	۲	الْاَنْهَارُ	الْاَنْهٰرُ	
۴۶۹	۶	لِیُنْذِرَ	لِیُنْذِرَ	یک نقطہ بر نون زائد
۴۷۳	۹	الْاَرَائِكِ	الْاَرَائِكِ	
۵۱۵	۳	فَیَدَ مَعْهُ	فَیَدَ مَعْهُ	نقطہ ناخالب
۵۲۱	۱۰	الْخَیْرَاتِ	الْخَیْرَاتِ	
۵۳۵	۶	اُمَّهٍ	اُمَّةٍ	
۵۴۶	۱	طِیْنٍ	طِیْنٍ	
۵۴۷	۱۰	فَاَوْحَیْنَا	فَاَوْحَیْنَا	متصل ست منفصل
۵۸۲	۷	وَالَّذِیْنَ	وَالَّذِیْنَ	یک نقطہ ذال زائد
۶۱۷	۸	تَقْتُلِنِیْ	لَتَقْتُلَنِیْ	
۶۲۴	حاشیہ سورہ		وقف خفرات	
۷۰۱	۸	اَقْسَمُوْا	اَقْسَمُوْا	یک نقطہ زیرین زائد

کیفیت	صحیح	غلط	سطر	صفحہ
	جَنّٰتٍ	جَنّٰتٍ	۳	۷۰۶
	وَعَمِلُوا	وَعَمِلُوا	۵	۷۲۵
	النَّارِهٖ	النَّارِهٖ	۳	۷۲۶
	عَذَابٍ	عَذَابٍ	۶	۷۲۷
	تَدْعُوْنَ	تَدْعُوْنَ	۵	۷۵۷
	قَنُوْطٌ	قَنُوْطٌ	〃	۷۶۹
	هُمْ	هُمْ	۶	۷۷۱
	لَكُمُ	لَكُمُ	۱	۷۸۱
	اِلَّآ اَنْ	اِلَّآ اَنْ	۱	۷۹۸
	اَجِيْبُوْا	اَجِيْبُوْا	۶	۸۰۵
	الَّذِيْنَ ۝	الَّذِيْنَ ۝		〃
	وَلَا	وَلَا	۴	〃
	مِنْ نَّهَارٍ	مِنْ نَّهَارٍ	۵	〃
	اَحَوَيْكُمْ	اَحَوَيْكُمْ	۳	۸۰۴
	الَّذِيْ جَعَلَ	الَّذِيْ جَعَلَ		۸۲
	يَتَنَازَعُوْنَ	يَتَنَازَعُوْنَ		

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۸۴۱	۱۰	وَفیٰ	وَفیٌّ	بہ منصل متروک ست
۸۴۳	۸	النُّذُرہ	النُّذُرہٌ	
۸۴۴	۱	عَسِرُ	عَسِرٌ	
۸۴۶	۱۰	بِالْبَصِرِ	بِالْبَصَرِ	یک نقطہ زیادہ است
۸۵۰	۱	رَبِّکُمَا	رَبَّکُمَا	
۸۵۱	۱	فَبَایِّ	فَبِاَیِّ	
〃	۲	تُکَذِّبٰنِ	تُکَذِّبٰنِ	
۸۵۲	۹	مُخَلِّدُوْنَ	مُخَلَّدُوْنَ	
〃	۱۰	کَلَّا	کَلَّا	
۸۵۶	۴	الْمُطَهَّرُوْنَ	الْمُطَهَّرُوْنَ	
۸۳۷	۷	قَوْم	قَوَامٌ	
۸۵۷	۲	وَتَصْلِیَۃُ	وَتَصْلِیَۃٌ	
۸۵۹	۳	مِیْرَاثُ	مِیْرَاثٌ	
〃	۷	خَیْرُ	خَیْرٌ	
〃	〃	قرضا	قَرْضًا	
۸۰۳	〃	لِکَیْلَا	لِکَیْلَا	

نمبر	غلط	سطر	صحیح	کیفیت
۸۷۰	وَيُدْخِلُهُمْ	۵	وَيُدْخِلُهُمْ	لام مضموم ست نہ ساکن
۸۷۱	وَظَنُّوا	۲	وَظَنُّوا	
۸۷۱	الْأَنْصَارُ	۶	الْأَبْصَارُ	
۸۷۳	الْمُفْلِحُونَ	۳	الْمُفْلِحُونَ	
۸۷۸	وَظَهَرُوا	۵	وَظَاهَرُوا	
۸۹۵	نَصُوحًا	۶	نَصُوحًا	
۸۹۷	تَفَاوُتٍ	۵	تَفَاوُتٍ	
۹۰۸	صَلَوٰتِهِمْ	۹	صَلَاتِهِمْ	
۹۱۱	جِهَارًا ۝	۴	جِهَارًا ۝	
۹۱۷	يَعْلَمَ	۵	يَعْلَمُ	
۹۱۸	رَّحِيمٌ	۳	رَحِيمٌ	
۹۲۷	جِمَلَتٌ	۸	جِمَالَتٌ	
۹۳۱	تُرَابًا	۵	تُرَابًا	
۹۳۸	الرَّحْمَٰنِ	۶	الرَّحْمَٰنِ	
۹۴۹	مُوصَدَةٌ	۸	مُؤْصَدَةٌ	
-	-	-	-	

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

صحت نامہ

قرآن مجید حامل تفسیر حسینی و نجوم الفرقان مطبوعہ مطبع اعجاز محمدی

اکبر آبادی مملوکہ سید محمد علی فی سنہ ۱۳۰۵ ہجری۔

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۶	۶	مِنْ	مِنَ	
۷	۱	قَامُوْا	قَامُوْا ط	وقف بعد الف باید نہ قبل ا الف
۱۸	۴	النَّبِیّٖنَ	النَّبِیِّنَ	یک سکون غلط است
۶	۶	اِنَّ	اِنَّ	
۳۸	۱	اِمَامًا	اِمَامًا ط	
۲۴	۶	ثُمَّ	ثُمَّ	
۴۳	۳	یَشَآءُ	یَشَآءُ	
۰	۴	مُّسْتَقِیْم	مُّسْتَقِیْم	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۴۱	۷	اَذْکُرُکُمْ ۚ	اَذْکُرْکُمْ	
۴۸	〃	اَجْمَعِیْنَ ۚ	اَجْمَعِیْنَ ۚ	
۵۶	۳	لِلنَّاسِ	لِّلنَّاسِ	
۵۹	۶	یُقَاتِلُوْکُمْ	یُقٰتِلُوْکُمْ	
۶۰	۲	اَلشَّهْرَ	اَلشَّهْرُ	
۵	۱	اَلْمِهَادُ	اَلْمِهَادُ	
۶		مَااخْتَلَفَ	مَاخْتَلَفَ	
۷	۵	شَآءَ	شَآءَ	
۷۴	۳	زَوْجًا	زَوْجًا	
〃	۸	فَاَمْسِکُوْهُنَّ	فَاَمْسِکُوْهُنَّ	
〃	۹	تَمْسِکُوْهُنَّ	تُمْسِکُوْهُنَّ	
۷۵	۷	ذٰلِکَ	ذٰلِکَ	یک نقطہ زائد است
۷۸	۵	مَتِّعُوْهُنَّ	مَتِّعُوْهُنَّ ۚ	
۵۷	۵	حَتّٰی	حَتّٰی	
۵۹	۹	〃	〃	
۸۵	۵	اَقْتَتَلَ	اِقْتَتَلَ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۰۹	۳	يُحْبِكُمْ	يُحْبِبْكُمْ	شوشہ بار ثانی غائب
۱۱۳	۹	كَهَيْئَةِ	كَهَيْئَةِ	ہمزہ بدون مرکز باید
۱۳۱	۱	يَكُوامَ	يَقُوْمَ	
۲۶۶	//	دست وستون	دستون	
//	حاشیہ	اٰياتها ۲۷۵	اٰياتها ۱۲۵	
۲۸۳	۱	مِنْ	مِنْ	
۲۸۶	//	تَعْلَمُوْنَ ۵	تَعْلَمُوْنَ ۵	
۲۸۷	//	الْعٰلَمِيْنَ ۵	الْعٰلَمِيْنَ ۵	
۲۹۳	۵	تَخْرُجُ	تَخْرُجُ	نون است نہ بتاء
۲۹۲	۷	شَاءَ	شَاءَ	
۳۰۳	۴	حِجْرٌ	حِجْرٌ ط	
۳۱۳	۸	الْاَرْضِ ط	الْاَرْضِ	
۳۱۴	۱	الْعِقَابِ ن ط	الْعِقَابِ ز ط	
۳۱۴	حاشیہ	تعداد کلمات و آیات و حروف غلط مرقوم است درست باید کرد		
//	۷	اَوْلِيَاءَ ط	اَوْلِيَاءَ ط	
۳۱۷	۱	الْمُسْتَقِيْمَ ۵	الْمُسْتَقِيْمَ ۵	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۳۲۶	۹	بِسِیمٰھُمْ	بِسِیْمٰھُمْ	ہمزہ مابعد میم مرکز یا باید نگاشت سہ آید سہ نقطہ تو گرا نگاشتہ بعد میم الف دارد
۳۲۷	۶	〃	〃	
۳۳۸	۵	فَکَثَّرَکُمْ	فَکَثَّرَکُمْ ص	
۳۰۳	۱	عَلَیْکِھِمْ	عَلَیْھِمْ	یک نقطہ زائد است
۳۴۰	۹	السَّرَّآءُ	السَّرَّآءُ	متصل باید نہ منفصل ۱۲
۳۴۲	۸	الْعٰلِمِیْنَ ۝	الْعٰلِمِیْنَ ۝	
۳۴۳	۴	نَزَعَ	نَزَعَ	
۳۵۰	۵	تَرَانِیْ ۔	تَرَانِیْ	
۳۶۸	۱	بِھَآاَمْ	بِھَآ اَمْ	
۳۷۱	۹	یَنْظُرُوْنَ	یَنْظُرُوْنَ	
۳۶۹	۳	مُبْصِرُوْن	مُبْصِرُوْنَ	
۳۸۳	۷	فَلَمَّا	فَلَمَّا	
۴۱۶	۸	مِنْھُمْ مَنْ	مِنْھُمْ مَنْ	
۴۱۹	۱	بِمَا	بِمَا	
۳۰۵	۲	حَلِیْمٌ ۝	عَلِیْمٌ ۝	
۴۲۵	۹	مَرَّتَیْنِ	مَرَّتَیْنِ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۴۲۹	۷	اَلْمُؤْمِنِیْنَ	اَلْمُؤْمِنِیْنَ	فتحۂ نون ثانی ندارد
۴۴۶	حاشیہ	منزل ۲	منزل ۳	
۴۵۰	۸	وَمَا	وَمَا	
۴۵۵	۷	اَمْرَ کُمْ	اَمْرُکُمْ	
۴۶۵	حاشیہ	اٰیاتها ۲۳	اٰیاتها ۱۲۳	
۵۴۲	۷	فَرُدُّوْا	فَرُدُّوْا	
۵۴۵	حاشیہ	ابرٰهیم ۴	ابرٰهیم ۱۴	
۵۷۸	۵	لَبَنًا	لَبَنًا	
۵۹۳	حاشیہ	النحل	النحل ۱۶	
۶۵۱	۲	فِیْهِ	فِیْهِ	یک نقطۂ بالا غلط
۶۶۹	۸	لِیَغْفِرَ	لِیَغْفِرَ	یک نقطۂ پائین غلط
۶۵۳	۲	وَ	وَهَبْنَا	این کلمہ در اکثر مصاحف بدون سطر نگاشتہ اند کہ صحت مذموم باشد
۶۷۹	۷	اِنَائِیْ	اَنَائِیْ	
۶۸۱	۱	الابنیا	الانبیاء	
۷۱۰	بعد حاشیہ		وقف منزل	
۷۱۶	۱	وَاِنَّ	وَاَنَّ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۷۲۱	ماشیہ	الفرقان	المؤمنون	
〃	〃	اعدا ۲۵	اعدا ۲۳	
۷۲۵		الفرقان	المؤمنون ۲۳	
۷۴۰	۱	شَهَادَةُ	شَهَادَةٌ	
۷۴۸	۵	زَيْتُوْنَةٍ	زَيْتُوْنَةٌ	
۷۶۰	۲	زُوْرًا	زُوْرًا	
۷۶۱	۹	مَسْئُوْلًا	مَسْئُوْلًا	ہمزہ بدون سرکز باید نوشت
۷۶۳	۱	الَّذِيْنَ	الَّذِيْنَ	نقطہ نون غائب
〃	۳	عَتَوْا	عَتَوْ	دریں جا بحذف الف جمع تر و مسعد بخلاف
〃	۸	تَنْزِيْلًا	تَنْزِيْلًا	
۷۶۶	۴	لَيَضِلُّنَا	لَيَضِلُّنَا	
۷۶۹	۲	الْبَحْرَيْنِ	الْبَحْرَيْنِ	
〃	۹	تَوَكَّلُ	تَوَكَّلْ	
۷۷۳	۱	احدی عشر	واحدی عشر	
〃	۲	لِبِسْرٍ	لِيَسْرٍ	
۷۷۷	حاشیہ	وقال الذین	وقال الذین	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۷۷۸	۱	سٰجِدِیْنَ	سٰجِدِیْنَ	
۷۸۱	۳	لَیَشْفِیْنِ ہ	لَیَشْفِیْنِیْ ہ	
//	۴	خَطِیْئَتِیْ	خَطِیْئَتِیْ	بدون مرکز ہمزہ باید نگاشت
۷۸۳	۵	اَجْرٍ	اَجْرِیْ	مشکوک مرقوم شدہ
۷۸۵	حاشیہ	وَقَالَ الذِیْنَ	وَقَالَ الذِیْنَ	
۷۹۹	۱	اَلشَّیْطٰنُ	اَلشَّیْطٰنُ	
۸۰۱	۶	یٰاَتِیْنِیْ	یَاْتِیْنِیْ	
۷۷۲	۷	فِیْهَا	فِیْهَا	
۸۱۴	۸	یَحْذَرُوْنَ ہ	یَحْذَرُوْنَ ہ	
۸۲۳	۹	اَنْهُمْ	اَنْهُمْ	جزم مشکوک است
۸۴۲	۱	نُصِرِیْنَ ہ	نُصِرِیْنَ ہ	
۸۴۵	//	جٰثِمِیْنَ ہ	جٰثِمِیْنَ ہ	
۸۴۹	۷	جَهَنَّمَ	جَهَنَّمَ	
۵۰۵	۲	مَنْ یَعْمَلُ	مَنْ یَعْمَلُ	
۹۰۶	۲	جَنَّتٰنِ	جَنَّتَانِ	
۹۴۱	حاشیہ	وَالصَّفْتِ	وَالصّٰفّٰتِ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۹۷۰	حاشیہ	الزمر ۳۹	الزمر ۳۹	
۹۸۶	″	منزل ۱	منزل ۶	
۱۱۰۱	″	حٰمٓ السجدۃ ۶۱	حٰمٓ السجدۃ ۴۱	
۱۰۱۹	۹	یختمُ	یختِمُ	
۱۰۳۲	۵	اِسرَاءِیلَ	اِسرَاءِیلَ	بدون مد کسرہ ہمزہ ہست ہمہ جا
۱۰۵۴	حاشیہ	الاحقاف ۴۹	الاحقاف ۴۶	
۱۰۸۹	۲	نَفسَہٗ	نَفسَہٗ	
۱۰۹۸	۵	رِقٍ	رَقٍ	
۱۱۲۸	۹	مُستَخلِفِینَ	مُستَخلَفِینَ	سکون یا ضائد
۱۱۶۴	حاشیہ	الجمعہ ۲۲۹	الجمعۃ ۶۲	
۱۱۶۹	۷	کَفَرُوا	کَفَرُوم	متصل ابنی مدبالا غلط و مذیرین صحیح
۱۱۸۵	حاشیہ	تبارک ۲۹ الذی	تبارک ۲۹ الذی	
۱۱۹۱	۳	مَا الحَاقَّۃُ	مَا الحَآقَّۃُ	یک نقطہ زائد
۱۲۹۵	حاشیہ	تبارک الذی ۶	تبارک الذی ۲۹	
۱۲۱۰	۳	اَرزِیدَہ	اَرزِیدَہ	
۱۲۲۷	۱	مُوسَی مہ	مُوسَی مہ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۲۳۱	۳	منزل	منزل،	
۱۲۴۱	۶	دَارِقِ ہٗ	دَارِقِہٗ	مشکوک شدہ
〃	〃	مِن بَینِ	مِن بُینِ	
۱۲۴۴	۱	رَاضِیَۃٌ	رَاضِیَۃٌ	
۱۲۶۴	۷	لِبسمِ	لِبسْمِ	
۰		۰	۰	
۰		۰	۰	
۰		۰	۰	

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم ط

صحت نامہ

قرآن مجید مترجم مع تفسیرین اردو یعنے تفسیر حسینی منثور و تفسیر زاد الآخرۃ منظوم مطبوعہ مطبع اعجاز محمدی اکبر آباد فی سنہ ۱۳۱۳ ہجری۔ بابت ہفت پارہ کہ ہمیں قدر نظر احقر رسید و زائد ازیں نزدم نیامدہ ؛

نمبر صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۲	۱	الفاتحہ	الفاتحة	
۶	۳	فَلَمَّا	فَلَمَّا	
۷	۹	فَاتُوْا	فَاْتُوْا	ہمہ جا نقطہ السکون الف نوشتہ و ہمیں دو جا جامع الہمزہ و السکون ہیں کردم
۱۲	۴	يَاْتِيَنَّكُمْ	يَاْتِيَنَّكُمْ	۱۲ املاست
۱۸	-	وَالصَّابِيْنَ	وَالصّٰبِئِيْنَ	محذوف الالف بدون مرکز ہمزہ باید نوشت ہم جا
۲۲	۳	كَلَامَ	كَلٰمَ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۲۴	۷	رِمَاءَ کُمْ	دِمَاءَ کُمْ	
۲۷	۶	وَاِذَا قِیلَ	وَاِذَا قِیلَ	
۴۵	حاشیہ		وقف منزل	
۵۰	۹	اِنَّهٗ	اِنَّهٗ	
۵۲	۲	عَیْنُ	غَیْرُ	
″	″	عَلَیْهِ	عَلَیْهِ	
۵۴	۵	خَیْرًا	خَیْرًا	
۵۸	″	ظُهُوْرِهَا	ظُهُوْرِهَا	
۷۵	۱	لَا تَتَّخِذُوْا	لَا تَتَّخِذُوْا	
۸۳	″	بَقِیَّةٌ	بَقِیَّةٌ	
۸۵	۲	مِّنْهُمْ	مِّنْهُمْ	
۸۸	۱	یُحِیُّ	یُحِبُّ	
″	″	اُحِیُّ	اُحِبُّ	
″	۵	یُحِبُّ	یُحِبُّ	
۹۱	۹	اَصَابِهَا	اَصَابَهَا	
۹۲	حاشیہ سطر ۱		ع	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۹۳	۱	تَعْضُوْا	تَغْمِضُوْا	سکون غین غائب
۹۹	〃	كَابِتٌ	كَاتِتٌ	
۱۰۵	〃	وِ	وَ	
۱۱۰	۴	ذُرِيَّتَهَا	ذُرِّيَّتَهَا	
۱۱۶	۱	يَوَامِ	يَوْمِ	
۱۳۷	۲	لِمَنْ	لِمَنْ	یک نقطہ زائد
۱۳۹	۳	بَيَانٌ لِلنَّاسِ	بَيَانٌ لِلنَّاسِ	
۱۴۱	۴	رَبِيُّوْنَ	رِبِّيُّوْنَ	
۱۴۲	۱	الدُّنْيَا	الدُّنْيَا	
۱۵۲	۵	سَيُطَوَّقُوْنَ	سَيُطَوَّقُوْنَ	بقاف است نہ با
〃	۸	اَغْنِيَآءُ	اَغْنِيَآءُ	
۱۵۸	۲	اِلَيْكُمْ	اِلَيْكُمْ	
۱۶۸	〃	بَنْتِ الْاَخِ	بِنْتِ الْاَخِ	
۱۸۱	۱	النَّبِيِّنَ	النَّبِيِّنَ	شوشہ، روشہ مشکوک نقطہ غائب
۱۹۰	۹	تَكْفُرُوْنَ	تَكْفُرُوْنَ	
۱۹۴	۶	سَبِيْلُ	سَبِيْلِ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۹۹	۴	وَكَانَ	وَكَانَ	
۲۴۰	۱	بِالْاُذُنِ	بِالْاُذُنِ	
۲۴۲	۸	مَنْ يَّتَوَلَّهُمْ	مَنْ يَّتَوَلَّهُمْ	فوقانیہ واؤ غائب
۲۴۶	۶	يَنْهٰهُمْ	يَنْهٰلُهُمْ	بعد ہاء اول مرکز بار تحتانیہ باید
۲۴۷	۴	اللّٰهُ ط	اللّٰهُ لا	
۲۵۷	۴	ذُوانْتِقَامٍ	ذُوانْتِقَامٍ	فوقانیہ غائب
۲۶۰	۹	اَنَّهُمَا	اَنَهُمَا	
۲۷۰	۱	بَيْنَكُمْ	بَيْنَكُمْ تف	
۲۷۲	۴	لِلَّذِيْنَ	لِلَّذِيْنَ	
۲۷۴	۲	بِاٰيَةٍ ط	بِاٰيَةٍ ط	
۲۷۶	۱	شَيْءٌ	شَيْءٌ ط	
۲۸۳	//	يَكْفُرُوْنَ	يَكْفُرُوْنَ	
۲۹۱	//	يَعْلَمُوْنَ	يَعْلَمُوْنَ	
.	.	.	.	.
.	.	.	.	.
.	.	.	.	.

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم ط

صحت نامہ

قرآن مجید خط گلزار مطبوعہ مطبع اعجاز محمدی اکبر آباد۔ مسلوکہ سید محمد علی بابت پارہ اول و دوم علاوہ بریں بنظر این احقر نرسید۔ ۳ ماہ رجب سنہ ۱۳۱۳ ہجری۔

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۲	۴	اَنْعَمْتَ	اَنْعَمْتَ	فتحہ عین مشکوک مرقوم شد
۸	۹	لَا یَسْتَحْیٖ	لَا یَسْتَحْیٖ	
۱۰	۵	لَکَ	لَکَ	
۱۱	۳	غَیْبَ	غَیْبَ	
۱۲	۸	یَعْهِدِ کُمْ	یَعْهِدِ کُمْ	
۳۳	۷	یَارِبَّ	یَارِبَّ	
۳۵	۶	عَظِیْمٌ	عَظِیْمٌ	
۳۷	۵	مَنْ یَّکْفُرْ	مَنْ یَّکْفُرْ	سکون کاف غائب
۳۸	۷	السُّجُوْدِ	السُّجُوْدِ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۳۹	۷	فیھِمْ	فِیھِمْ	
۴۱	//	مِنْ	مِنْ	
۴۶	//	مَا	مَا	
۴۷	۳	لَنَبْلُوَنَّکُمْ	لَنَبْلُوَنَّکُمْ	یک ہمزہ کاف زائد
۴۸	۸	فِیھَا	فِیھَا۔	
۴۹	۴	اِللّٰہُ	اللّٰہُ	
۵۲	۵	فیْ	فِیْ	
۵۳	۹	اَلْبَاسَاءِ	اَلْبَأْسَاءِ	
۵۴	۹	اَلْوَصِیَّۃُ	اَلْوَصِیَّۃُ	
۵۵	۷	اَیَامٍ	اَیَّامٍ	
۵۸	۵	بِھَااِلَیٰ	بِھَا اِلَیٰ	
۵۹	۳	اِنَ	اِنَّ	
۶۱	۴	الیٰ	اِلیٰ	
۶۴	۳	عَلیٰ	عَلیٰ	
۶۵	۶	اَتَنَھُمْ	اَتَیْنَھُمْ	نقطہائے یار تحتانیہ ندارد
//	۸	بَعْدَ	بَعْدِ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۶۶	۵	لِیَحْکُمَ	لِیَحْکُمَ	
۶۷	۱	مَثَلُ	مَثَلُ	
۶۹	۶	اِثْمُهُمَا	اِثْمُهُمَا	
۷۰	۹	وَالْمُغْفِرَةِ	وَالْمُغْفِرَةِ	نقطہ غین غائب
۷۱	۷	لِاَنْفُسِکُمْ	اِلَّا نَفْسِکُمْ	
۷۲	〃	قُرُوْءٍ	قُرُوْءٍ	دیں کلہ سیاہ اعنی متصل باید نوشت
〃	۸	اَنْ یَّکْتُمْنَ	اَنْ یَّکْتُمْنَ	
۷۳	۵	بِمَعْرُوْفٍ	بِمَعْرُوْفٍ	
〃	۶	اِنْ	اَنْ	
۷۴	۴	وَّلَا	وَلَا	
۸۱	۷	هَلْ	هَلْ	
〃	۹	فِیْ	فِیْ	
۸۳	۳	مُؤْمِنِیْنَ	مُؤْمِنِیْنَ	
〃	۵	شَرَابَ	شَرَابَ	
〃	〃	مِنْهُ	مِنْهُ	
〃	۶	فَاَنَّهٗ	فَاِنَّهٗ	

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

صحت نامہ

قرآن مجید جلی قلم با ترجمۂ اردو مطبوعہ میسور پریس دہلی ۱۳۱۰ھ

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۰۱	۹	اَلرَّحْمٰنُ اللّٰہُ	اَلرَّحْمٰنُ اللّٰہُ	
۶۱۰	۷	یُشْرِفُ فِی	یُسْرِفُ فِی	
۶۶۱	۶	وَھَبْنَا		کلمۂ واحدہ دو سطر مرقوم شدہ و آن محض ناجائز باشد
۶۶۶	۱	رَاَوْ	رَاَوْا	
۶۸۷	۷	اَنَآیِ	اَنَاءٍ	
۸۳۵	۱	اِنَّہُ الْحَقُّ	اِنَّہُ لَحَقٌّ	
۸۶۷	۹	یُشْرِکُوْنَ	یُشْرِکُوْنَ	ضمہ کاف مشکوک است
۸۹۷	۵	قَبْلِہٖ	قَبْلَہٗ	
۹۳۰	۲	اَلْاُمْوَاتُ	اَلْاَمْوَاتُ	
۹۵۵	۲	مَعَہُ السَّعْیُ	مَعَہُ السَّعْیَ	
۹۷۵	۳	ھٰذِہِ الدُّنْیَا	ھٰذِہِ الدُّنْیَا	
۱۰۱۰	۱	سَمٰوٰتٍ	سَمٰوَاتٍ	

نمبر شمار	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۰۱۸	۹	فَلِنَفْسِهٖ	فَلِنَفْسِهٖ	
۱۰۲۲	۴	جَآءَ	جَآءَهُمْ	ایں کلمہ در دو سطر مرقوم شدہ
۱۰۵۳	۳	شَجَرَةَ الزَّقُّوْمِ	شَجَرَتَ الزَّقُّوْمِ	دریں مقام فقط بتاء حد از است
۱۰۵۹	۷	كُنْتُمْ	كُنْتُمْ	ضمہ تاء فوقانیہ مشکوک
۱۰۶۲	۵	هٰذَا	هٰذَا	
۱۰۷۱	۲	الْفٰسِقُوْنَ	الْفٰسِقُوْنَ	
۱۰۸۵	۵	يُعَزِّبُهٗ	يُعَزِّبُهٗ	
۱۰۹۸	۷	هَلِ اسْتَلَّتِ	هَلِ اسْتَلَّتِ	همزہ بدون مرکز باید
۱۱۱۲	″	وَلَهٗ	وَلَهٗ	
۱۱۲۴	″	اَيُّهَا	اَيُّهٗ	
۱۱۷۲	۸	كَاَوْ	رَاَوْا	
۱۲۲۳	۶	عِظَامَهٗ	عِظَامَهٗ	
۱۲۲۷	۵	فُوْقِهِمْ	فَوْقَهُمْ	
۱۲۳۱	۶	مُخْتَرَقَ	مُخْتَرَقَ	برحاشیہ وقف النبی باید نوشت
۱۲۶۶	۵	لَا تُطْعِهٗ	لَا تُطْعِهٗ	
۱۲۷۶	۳	حَمَّالَتَ	حَمَّالَةَ	بتاء مدورہ ہست بخلاف

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

صحت نامہ

قرآن مجید مطبوعہ میور پریس دہلی حامل ترجمۂ فارسی و اردو و بغیر تفسیر عزیزی فارسی و تفسیر حسینی اردو و رسم الخط و اختلافات قرأت قرار سبعہ متواترہ۔

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۳۷	۲	اَلَّتِیْ	اَلَّتِیْ	
۷۱	۸	مِنْهُمْ	مِنْهُمْ ط	
۷۷	۹	یَا اَیُّهَا	یَا اَیُّهَا	
۸۵	۲	وَاتَّقُوا اللّٰهَ	وَاتَّقُوا اللّٰهَ ط	
۱۰۵	۳	یَرْجِعُوْنَ	یَرْجِعُوْنَ	
۹۲	۱	ءَاَسْلَمْتُمْ	ءَاَسْلَمْتُمْ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۶۱	۱	تُنْكِحُوا	تُنْكِحُوا	
۸۹	۸	فِیْ	فِیْ	
۱۱۳	۷	مِن	مِنَ	در صفحہ ۱۲۵ ہندسہا ی آیات غلط است
۱۴۲	۱	خَظِّ	حَظِّ	
۱۴۵	۹	اِلَیٰ	اِلٰی	
۱۴۱	۹	اَوْلَادِکُمْ	اَوْلَادِکُمْ۔	
〃		فَاَشْتَهِدُوْا	فَاَشْهِدُوْا	نقطہا غلط است
	۷			
۱۲۲	۳	اَلَّذِیْنَ	اَلَّذِیْنَ	نقطہا یا مشکوک
۴۷	۶	اَلْوَصِیَّةُ	اَلْوَصِیَّةُ	
۱۵۸	۹	اَرْسَلْنَاَ	اَرْسَلْنَا	
۱۵۸	۷	اِحْسَانًا	اِحْسَانًا	
۱۷۵	۱	بِهٖ	بِهٖ	
۱۸۲	۳	لَهُ	لَهٗ	
۱۵۱	۷	فَحْشَاءَ	فَحْشًا	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۲۰۱	۹		ع	
۲۰۳	۷	جَزَآءُ	جَزٰٓؤُا	
۲۰۹	//	بِبَعْضٍ	بِبَعْضٍ	
۲۰۷	۳	وَالْاَجْبَارُ	وَالْاَحْبَارُ	
//	۵	ثَمَنًا	ثَمَنًا	
۲۰۹	۸	اَحْسَنُ	اَحْسَنُ	
۲۲۴	۷	كَفَرُوْا	كَفَرُوْا	
۲۲۷	//	مُّبِيْنٌ	مُّبِيْنٌ	
۲۵۲	۹	تَقْطَعَ	تُقَطِّعَ	
۲۳۹	۱	اَرَاَيْتُمْ	اَرَاَيْتَكُمْ	صپارہ ہفتم صفحہ ۲۲۱ تا آخر پارہ ہندسہائی آیات غلط است
۲۵۳	۹	مَآءً	مَآءٍ	
۲۴۸	۱	سَرَبِيْ	سَرَبِيْ	
۲۵۴	۴	اُنْظُرُوْا	اُنْظُرُوْا	
۲۵۵		لِنُبَيِّنَهٗ	لِنُبَيِّنَهٗ	تشبیار نحاتبہ غائب
//		كَا	اِلَّا	
۲۶۲	//	بِهٖ	بِهٖ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۲۲۰	۶	اَھلِیکُمْ	اَھْلِیکُمْ	
۲۴۳	۴	کَقضٰی	لَقَضٰی	
۲۵۵	۹	مَااَشرِکُوا	مَااَشْرَکُوا	
۲۵۹	۱	اضطُرِرتُمْ	اضطُرِرْتُمْ	
۲۶۳	۷	کَذٰلِکَ	کَذٰلِکَ	
۲۶۴	۶	شُرَکَاءٌ	شُرَکَاءُ	
۲۶۷	۱	وَمِنَ	وَمِنَ	
۲۶۷	۲	مَاحَمَلَتَ	مَاحَمَلَتْ	
۲۶۹	۳	اَوْفُوْ	اَوْفُوْا	
۲۷۴	۵	مَلَئِکُمْ	مَلَئِکُمُ	
۲۷۸	۷	االضَّلٰلَۃُ	الضَّلَلَۃُ	
۲۸۱	۲	جَمِیعًا	جَمِیعًا	
۲۸۳	۶	النَّارِ	النَّارُ	
۲۸۶	۴	الثَّمَرَاتِ	الثَّمَرٰتِ	
۲۸۹	۳	سَمَّیْتُمُوْھَا	سَمَّیْتُمُوْھُا	ضمہ میم ثانی مشکوک
۲۹۲	۴	بِاٰیٰتٍ	بِاٰیَۃٍ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۲۹۹	۳	كَسْتَكْحِيْ	كَسْتَحْيِيْ	
//	۷	الْاُلُوَاحِ	الْاَلْوَاحِ	
۳۰۷-۳۰۸	۵	يُوْتُوْنَ	يُؤْتُوْنَ	تتمہ حاشیہ صفحہ ۳۰۸ ہر سہ نسخہ ہیچ
۳۱۰	۹	بَيْئِسٍ	بِبَيْئِسٍ	یا ہر کہ ہمزہ باید نکاشت یعنی بدہیاز
۳۱۳	۴	اَتَيْنَهٗ	اَتَيْنُهٗ	در صفحہ ۳۱۳ ہند سہ ای آیات غلط مرقوم است
۳۲۱	۲	يَنْظُرُوْنَ	يَنْظُرُوْنَ	
۳۲۳	۴	مِّنَ اللّٰهِ	مِّنَ اللّٰهِ	
//	۸	اَلْفَتْحُ	اَلْفَتْحُ	
۳۲۷	۹	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	
۳۱۱	۸	يَقُوْلُوْنَ	يَقُوْلُوْنَ	
//	۹	اَلْكِتٰبَ	اَلْكِتٰبِ	
۳۱۳	۴	اَلْمُصْلِحِيْنَ	اَلْمُصْلِحِيْنَ	
//	//	فَوْقَهُمْ	فَوْقَهُمْ	
//	۷	بَنِيْ	بَنِيْ	
۳۳۷	۲	يُهَاجِرُوْا	يُهَاجِرُوْا	
۳۴۱	۴	اَلدِّيْنِ	اَلدِّيْنِ	

نمبر شمار	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۳۴۴	۶	اَقْتَرَفْتُمُوْهَا	اِقْتَرَفْتُمُوْهَا	
۳۴۶	۵	اِبْنُ	اِبْنُ	
۳۵۹	۹	اَنَ	اَنْ	
۳۶۷	۸	اِخَرَ	اٰخَرَ	
۳۶۹	۹	فَاَنْهَارَ	فَانْهَارَ	
۳۶۷	۴	مُنْفِقُوْنَ	مُنْفِقُوْنَ	
۳۷۳	۸	عَلُوّ	عَلُوٍّ	
۳۷۹	۵	فِيْهَا سَلُوٰةٌ	فِيْهَا سَلْوٰةٌ	
۳۸۱	۶	وَيَقُوْلُوْنَ	وَيَقُوْلُوْنَ	
۳۸۹	۹	عَذَابُهٗ	عَذَابُهٗ	
۳۹۹	۱	اَلْنَ	اَلْنَ	میم الف باید نہ برہمزہ مجموعہ
۴۰۳	۹	اِنِّیْ	اِنِّیْ	
۳۶۹	۷	اَسَسَ	اَسَسَ	
۳۷۰	۴	لَهُمْ	لَهُمْ	
۳۷۹	۲	يَكْسِبُوْنَ	يَكْسِبُوْنَ	یکسہ وفتحہ سین مہملہ کا فرق کرو
۴۰۲	۴	لِلدِّيْنَ	لِلدِّيْنِ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۴۱۳	۲	اَلَّذِیْنِ	اَلَّذِیْنَ	
۴۱۸	۸	اُعْبُدُوْ	اُعْبُدُوا	
۴۲۴	۷	کُنْتَ	کُنْتُ	
〃	۹	اِلَّا	اِلَّا	
۴۲۷	۱	یَقْدُمُ	یَقْدُمُ	ضمہ دال مشکوک است
۴۳۰	۶	بَقِیَّۃٍ	بَقِیَّۃٍ	
۴۳۵	۱	غَیْبَتِ	غَیْبَتِ	نقطے یا رنگ نہ کر دادہ شد
۴۳۶	۴	اَلَّذِیْ	اَلَّذِیْ	
۴۳۷	۱	اَلَّتِیْ	اَلَّتِیْ	
۴۴۰	۵	اِتِیَّ	اِتِیَّ	
〃	۸	تُرْزَقْنَہٗ	تُرْزَقْنَہٗ	
۴۴۱	۲	اَبَاءِیْ	اَبَاءِیْ	ماول مشکوک است
۴۴۴	۳	یَقِیَّتُ	بَقِیَّتُ	
۴۴۷	۸	مُوْثِقًا	مَوْثِقًا	
۴۵۱	۴	یَابَانَا اِنَّ	یَابَانَا اِنَّ	
۴۷۴	۹	مَقَامِیْ	مَقَامِیْ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۴۷۴	۹	مَقَامِیْ	مَقَامِیْ	
۴۸۴	۷	اَلْحُجْرُ	اَلْحِجْرُ	
۴۹۰	۴	فِیْ	فِیْ	
۵۱۲	۱	وَالْاَفْدَۃَ	وَالْاَفْئِدَۃَ	
〃	۸	تَقِیْکُمْ	تَقِیْکُمْ	ہمزہ قاف مشکوک
۵۱۹	۴	کَفَشٍ	کَفَشٍ	
۵۲۲	۸	فِیْ	فِیْ	
۵۲۳	۹	بَیَّ	بَیَّ	
۵۲۴	۲	یَاْسٍ	بَاْسٍ	
۵۳۵	۲	اَنْ تُرْسِلْ	اَنْ تُرْسِلَ	
۵۴۰	۱	خِمَارًا	خُمَارًا	
۵۴۲	۱	کُنْتَ	کُنْتُ	
۵۵۱	۸	وَلِیِّ	وَلِیِّ	
۵۵۷	۵	اُسْجُدُوْا	اُسْجُدُوْا	
۵۵۸	۸	جَاءَھُمْ	جَاءَھُمْ	
۵۵۹	۴	ذُکِرَ	ذُکِرَ	ضمہ ذال مشکوک ہے

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۵۶۰	۹	الصَّخْرَةِ	الصَّخْرَةَ	
۵۵۷	۷	أَفَتَتَّخِذُونَهُ	أَفَتَتَّخِذُونَهُ	نقطہ دال معجمہ غائب
۵۴۰	۹	اجْتَمَعَتِ	اجْتَمَعَتْ	
۵۲۶	۵	فی	فِي	
۵۵۴	۹	أُشْرِكَ	أَشْرَكْتُ	
۵۵۵	۸	بَرِيٌّ	بَرِيءٌ	
۵۶۷	۳	اسْطَاعُوا	اسْطَاعُوا	
۵۷۴	۸	رَبِّيُّ	رَبِّيَ	
۵۸۲	۱	وَاتَّخَذُوا	وَاتَّخَذُوا	یک نقطہ دال معجمہ زائد
۵۹۰	〃	فِیْ	فِي	
〃	۶	مَوْعِدَ الَّا	مَوْعِدًا الَّا	
۵۹۲	۹	قَالُوا	قَالُوا	
۵۹۶	۶	رَاَيْتُهُمْ	رَاَيْتُهُمْ	
۵۹۹	۸	فَقُلْنَا يَا دَمُ	فَقُلْنَا يَا دَمُ	مد بر یا بدیدہ بر نون
۵۸۸	۹	تَحْزَنَ	تَحْزَنَ	
۵۹۵	۹	السَّامِرِيُّ	السَّامِرِيُّ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۵۶۹	۹	رَبَّکَ	رَبُّکَ	
۶۰۴	۱	اُرسِلَ	اُرسِلَ	سکون ہمزہ را مہملہ باید نہ بسین
۶۱۱	۶	مُنکِرُوْنَ	مُنکِرُوْنَ	
۶۱۳	۵	اَفتَعبدون	اَفتَعبدون	یک نقطہ تا زائد است
۶۱۴	۷	رَحمَتِنَا	رَحمَتِنَا	
۶۱۸	//	رِهِیَ	رِهِیَ	
۶۲۳	۴	رِفِهَاوَ	رِفِهَاوَ	
۶۲۵	۹	الشَّمَسُ	الشَّمسُ	میم مشکوک شدہ
۶۲۸	۷	الفَقِیْنِ	الفَقِیْرَ	
۶۳۱	۸	صَلٰوتٌ	صَلٰوتٌ	
۶۳۴	۲	نَبِیِّ	نَبِیٍّ	
۶۳۵	۹	مُدْخَلاً	مُدْخَلاً	
۶۴۶	۸	اِفتَرٰی	اِفتَرٰی	نقطہ نون مشکوک معلوم مے شود
۶۵۲	۱	مُجِیْ	مُجِیْ	
۶۶۶	۸	تَرَحِیمٌ	رَحِیمٌ	
۶۸۰	۴	کَذَّبُوکُمْ	کَذَّبُوکُمْ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۷۰۱	۶	فَاَنْجَيْنٰكُمْ	فَاَنْجَيْنٰكُمْ	یک نقطہ زائد
۶۹۸	۷	يَهْدِيْنِ ۝	يَهْدِيْنِ ۝	
۷۰۲	۸	عُيُوْنٍ	عُيُوْنٍ	
۷۰۶	۱	رِقِّ	رِقِّ	
۷۰۷	حاشیہ بالائی	۷۰۹	۷۰۶	
۷۰۸	۲	اَفَيَعَدَ اِنَّا	اَفَيَعَدَ اِنَّا	یک نقطہ زائد
۷۱۳	۹	عَلَيَّ	عَلَيَّ	یک نقطہ غائب
۷۲۱	۵	خِلٰلَهَا	خِلٰلَهَا	بدشکوک
۷۲۷	″	تَتْلُوْا	تَتْلُوْا	
۷۳۸	۴	مِّنِ	مِّنْ	
۷۵۲	۱	مَاوٰىكُمُ	مَاْوٰىكُمُ	
۷۵۶	۴	يَفْسُقُوْنَ	يَفْسُقُوْنَ	جزم واؤ شکوک شدہ
۷۶۰	۳	يَجْحَدُ	يَجْحَدُ	در تمام قرآن عظیم جیم مقدم وحاء حطے موجود است
۷۶۵	۷	كَانُوْ	كَانُوْا	الف اخیر بہ جدول پیوستہ
۷۷۲	۴	نَا نُظِرُوْنِ	فَانْظِرُوْا	اینجا نیز ہمان آخر درکار
۷۸۷	برعکس حاشیہ	۷۱۷	۷۸۷	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۷۸۷	۱	فَاسِقًا	برعایتہ وقف ظفران باد نوشت۔	
۷۸۸	۹	وَيَقُوْلُوْنَ	وَيَقُوْلُوْنَ مَتٰى	
۷۸۹	//	اِنِّيْ	اِنِّيْ	
۷۹۲	۲	اُسْرِيْ خَلْقُ	اُسْرِيْ خَلْقُ	ضمہ کاف مشکوک
۷۹۷	حاشیہ	۷۹۸	۷۹۷	
۷۹۸	//	الثَّانِيْ وَالْعِشْرُوْنَ	الثَّانِيْ وَالْعِشْرُوْنَ	
۸۲۲	۴	الْغُرُوْسُ	الْغُرُوْسُ	
۸۳۰	۳	اَمْرٌ	اَمْرٌ	
۸۴۰	۱	يَبْنِيْ	يَبْنِيْ	
۸۵۰	۲	فَاَقْبَلُوْا	فَاَقْبَلُوْا	
۸۵۲	۷	اَبَآئِكُمْ	اَبَآئِكُمْ	
۸۶۱	۹	لَهٗ	لَهٗ	
۸۷۰	۸	اِنِّيْ	اِنِّيْ	
۸۴۸	//	الْمُنْذَرِيْنَ	الْمُنْذَرِيْنَ	
//	//	الْمُخْلِصِيْنَ	الْمُخْلَصِيْنَ	
۸۸۱	۴	خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ	خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ	وقف (ز) غائب

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۸۹۰	۹	قَالَ	قَالَ	
۸۹۲	۱	اِنِّیْ	اِنِّیْ	
۹۱۳	۸	هٰذَالِیْ	هٰذَا لِیْ	
۹۳۷	۶	لَشَاءُ	یَشَاءُ	
۹۳۹	۹	السَّاعَةِ	السَّاعَةَ	
۵۳۲	۴	اَمِیْنٌ	اَمِیْنٌ۔	
۹۴۸	۵	لِیَحْزَنِیْ	لَیَحْزُنُنِیْ	
۹۰۷	حاشیہ		منزل۶	
۹۰۸	۱	اَلَّذِیْنَ	اَلَّذِیْنَ	دو نقطہ زائد ہے
۹۰۹	۳	اِسْرَآئِیْلَ	اِسْرَاءِیْلَ	
۹۵۳	۶	وَّالسَّاعَةُ	وَالسَّاعَةُ	
۹۳۷	حاشیہ		۹۳۷-۲۴ نام سورۃ و پارہ	ابن لفاکہ دہند سہا بر دو تصحیف پیدا شد
۹۴۸	۲	اَوْلِیَآءَ تَ	اَوْلِیَاءَكَ	
۹۳۵	۱	كَشَفْتَنَا	كَشَفْنَا	قبل الف نون ست نہ تا۔
۹۴۶	۹	اَلْیَلَ	اَلَّیْلِ	
۹۴۷	۳	اُولٰئِكَ	اُولٰئِكَ	

نمبر شمار	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۹۸۱	۶	اَجرًا	اَجرٌ	جزم جیم مشکوک
۹۸۸	۲	مُنِیبٍ	مُنِیبٌ	کسرۂ نون مشکوک
۹۹۱	۳	فَنَقِبُوا	فَنَقَّبُوا	
۱۰۰۴	۵	الْاٰخِرَةُ	الْاٰخِرَةُ	
〃	۶	لَا تُغْنِیْ	لَا تُغْنِیْ	یک نقطہ زائد
۱۰۳۶	〃	رِیْرَاتُ	رِیْرَاتٌ	〃
۱۰۳۱	۷	مُهْتَدِیْ	مُهْتَدٍ	
۱۰۳۷	۵	فَاَقِیْمُوْ	فَاَقِیْمُوْا	
۱۰۴۱	۸	السَّبِیْلِ	السَّبِیْلِ	
۱۰۴۲	۸	الْمُفْلِحُوْنَ	الْمُفْلِحُوْنَ	
۱۰۴۴	۷	خٰلِدِیْنِ	خَالِدِیْنَ	
۱۰۴۶	۶	نُوْ مِنُوْا	نُؤْمِنُوْا	
〃	۷	سَبِیْلِیْ	سَبِیْلِیْ	
〃	۸	اِلَیْهِمْ	اِلَیْهِمْ	
۱۰۵۲	۲	یَبْنِیْ	یَبْنِیْ	
۱۰۵۳	〃	تُجْنِکُمْ	تُجْنِیْکُمْ	بعد تا نون است نشانہ دیگر

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۰۵۷	۲	الرَّحِيمِ	الرَّحِيمِ	
۱۰۶۸	۶	يُبْدِلَهُ	يُبْدِلَهُ	
۱۰۶۲	۵	يَا أَيُّهَا	يَا يُّهَا	
۱۰۷۳	حاشیہ	وقف لازم		
۱۰۷۹	۳	يَسْتَطِيعُونَ	لَيَسْتَطِيعُونَ	
۱۰۸۶	حاشیہ	تبارك الذي	تبٰرك الذي	
۱۱۰۰	۵	الْكُبَرِ	الْكُبَرِ	
۱۰۹۳	۹	لِبَدًا ۝	لِبَدًا ۝	
۱۱۰۲	حاشیہ	اليقيمة	القيٰمة	
۱۱۰۳	۹	نُطْفَةً	نُطْفَةً	
۱۱۰۴	حاشیہ	تبرك الذي	تبرك الذي	
۱۱۰۷	۷	تَشَاءُونَ	تَشَاءُونَ	
۱۱۰۹	״	اللَّهَبُ ۝	اللَّهَبُ ۝	
۱۰۷۶	۳	يَنْصُرُونَ	يُنْصَرُونَ	
۱۰۷۲	حاشیہ	الملك	الملك	
۱۱۰۸	۱	خسون	خمسون	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۰۹۸	حاشیہ	ع	ع	
۱۱۰۳	۲	نَاظِرَةٌ ۰	نَاظِرَةٌ ۰	
۱۱۱۱	۱	رکوعانٌ	رکوعانِ	
۱۱۱۵	۸	اَلْکُبْرٰی	اَلْکُبْرٰی	ضمۂ کاف متحرک شدہ
۱۱۱۶	〃	الرَّحْمٰنِ	الرَّحْمٰنِ	
۱۱۲۱	۹	المطیفین	المطففین	
〃	۱	الْاِنْسَانْ	الْاِنْسَانُ	
۱۱۲۴	۶	انشمت	انشقت	
〃	〃	اٰیَةَ	اٰیَةَ	
۱۱۲۸	۱	〃	〃	
۱۱۳۰	۳	عشرُوْن	عِشْرُوْنَ	
۱۱۳۹	۱	اٰیَة	اٰیة	
۱۱۴۱	۹	البیة	البینة	
۱۱۴۷	۵	مُؤْصَدَةٌ ۰	مُؤْصَدَةٌ ۰	
〃	〃	عُمَدَةٍ ۰	عُمَدَةٍ ۰	
۰	۰	۰	۰	۰

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

صِحَّت نامہ

قرآن مجید حامل ترجمتین و تفسیرین اعنی تفسیر حسینی و جلالین اردو مطبوعہ ریاض ہند اکبرآباد کہ در چہار روز یکبار آنرا خواندہ ام ۲۵ جمادی الاولیٰ یوم الخمیس سنہ ۱۳۱۵ ہجری

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۸	۹	لَا یَسْتَحِیْ	لَا یَسْتَحْیٖ	نقطہا ہی یاء تحتانیہ نباید چراکہ در اخوانش نیست
۲۹۷	//	اللّٰہِ	اللّٰہ	
۳۴۴	۸	اَلْحُسْنَۃَ	اَلْحُسْنَہ	یک شوشہ بعد نون زائد است
۴۴۸	//	اَنْفُسُھُمْ	اَنْفُسُھُمْ	سیم مشکوک است
۴۵۰	//	لَحَقٌّ وَ	لَحَقًّا وَ	
۴۶۹	۱	بِعَشْرًا	بِعَشْرٍ	
۴۷۲	۶	مِنْ فَضْلٍ	مِنْ فَضْلٍ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۵۳۴	۴	الْاَرْضِ ۵	الْاَرَاضِ ۵	
۵۳۷	۲	صَدُوْا	صُدُّوْا	
۵۴۱	〃	يَهْدِىْ مَنْ	يَهْدِىْ مَنْ	
۵۴۴	۸	بِمَيِّتٍ ۵	بِمَيِّتٍ ۵	یا تحتانیہ مکسورہ است نہ مفتوح
۶۰۵	۵	رَبَّكَ	رَبَّكَ	
۶۰۱	۶	عَلَىَّ	عَلَىَّ	
۶۰۷	۷	ذُرِّيَّتَهٗ	ذُرِّيَّتَهٗ	
۶۵۳	۶	وَ	هٰهُنَا	یک کلمہ افتادہ سطر ۱۲ صفحہ مذکورہ در ترجمہ ۱۰ و ہم بروے افزودہ
〃	۷	كُلًّا	كُلًّا	
۶۷۹	〃	اَنَآءِى	اَنَآئِىْ	
۶۸۹	۱	بِالْوَحِىِ	بِالْوَحْىِ	
۷۲۶	۵	كَبَشَرٌ	بَشَرٌ	یک شوشہ زائد
۷۲۵	۹	الْاَمْثَالَ	الْاَمْثَالَ	
۷۸۹	۶	الْنَيْكَةِ	نَيْكَةِ	بجز لفظ نیکہ ہمہ جا مرکز نقاط دو است
۸۵۸	۳	وَالْاَرْضِ ۵	وَالْاَرْضَ ۵	
۸۶۵	۷	يَسْتَعْبُوْنَ	لَيَسْتَعْبُوْنَ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۸۷۴	۷	السجدہ	السجدۃ	
۸۸۱	۳	مِنْ	مِنْ	تشدید میم مشکوک ست
۸۹۰	۶	والمتصدقت	والمتصدقٰت	
۹۲۶	〃	بَيِّنٰتٍ	بَيِّنٰتٍ	
۹۳۴	۲	تَأْتِيهِمْ	تَأْتِيهِمْ	
۹۸۶	۳	نِسَاءَهُمْ	نِسَاءَهُمْ	
〃	۷	مُوسَى	مُوسَىٰ	
۹۹۱	۹	رفيها	فِيهَا	
۱۰۱۲	۲	لَنُذِيقَهُمْ	لَنُذِيقَنَّهُمْ	
۱۰۲۳	۴	و	وُ	
۱۰۸۸	۵	كَذٰلِكَ	كَذٰلِكَ	یک نقطہ زائد
۱۱۳۷	۶	وَلَدَ نَسْمُهُ		کلمہ واحدہ را در دو سطر تحریر کردہ کہ آن ناجائز باشد
۱۱۵۹	۳	قُلُوبَهُمْ	قُلُوبَهُمْ	
۱۱۶۸	۲	خَبِيثٌ	خَبِيثٌ	
۱۲۱۰	۳	اَزِيدَه	اَزِيدُهُ	

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

صحت نامہ

حمائل شریف مترجم حنائی مطبوعہ مطبع احمدشاہ واقع بلدہ لودہیانہ علاقہ پنجاب بکتابت منشی مشتاق علی ولد منشی ممتاز علی مہاجر کرہ در سنہ ۱۳۱۱ ہجری زیور اطباع پوشید۔

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۳	۷	اَللّٰہِ ۃ	اَللّٰہِ	
″	۹	وَاحِدِ ۃ	وَاحِدِ	
۱۹	۵	اُشْتَرُوْ	اُشْتَرُوْا	
۲۴	۹	سُبِلَ	سُبُلَ	مع مرکز ہمزہ بالا نوشت
۳۴	۸	صَلٰوۃٌ	صَلَوٰتٌ	در لفظ جمع تاء مدورہ نوشتن قطعی غیر صحیح است
۵۰	۱۰	لَاَعْنَتَكُمْ	لَاَعْنَتَكُمْ	
۵۶	۵	غَفُوْرٌ	غَفُوْرٌ	

صفحہ	ت	غلط	صحیح	کیفیت
۵۶	۱	اَوْیَعْفُ	اَوْیَعْفُوَا	
۵۹	۳	لَهٗ	لَهٗ	
۶۷	۶	تُؤْتُوْهَا		اس جیسے الفاظ زائد وسطر خوشخط جائز بنا شد
۱۴۱	۳	شَاءَ	شَاءَ	
۱۵۰	۲	فَلْيَبْتَكُنَّ	فَلْيُبَتِّكُنَّ	
۲۳۱	۸	ذَاقُوْا	ذَاقُوْا	
۲۵۳	۹	وَجَدْتُمْ	رَجَدْتُمْ	
۲۵۸	۸	لَنَظُنُّكَ	لَنَظُنُّكَ	
۲۶۴	۴	نَجْتَنَا	نَجْتَنَا	
۲۶۵	۳	يَرَوْ	يَرَوْا	
۴۰۱	۲	رَ. وْ	رَاَوْا	
//	۴	اَرْنِيْ	اَرِنِيْ	
۴۳۲	۷	عِبَادِهٖ	عِبَادِهٖ	
۴۳۸	۳	اَفِيْدَةً	اَفْئِدَةً	ہمزہ مع مرکز فقط ہمیں جا باید نوشت
۴۴۶	۵	اَلْبَشَرَ	مُوْنِيْ	طمع کلہ ۰۰ ہ در وسط منجر تحریف
۴۹۷	۸	الذُّلِّ	الذُّلِّ	یعنی مے شود بلکہ اغلب جاہا معنے از دست مے رود

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۵۳۱	۹	اَنْتَهَا	اَنْتَهَا	
〃	〃	يٰمُوْسٰى ۚ	يٰمُوْسٰى ۚ	
۶۰۲	۸	بَعْدَهُنَّ	بَعْدَهُنَّ	〃 〃
۶۳۴	۱۱	اَلْئِيْلَةِ	لَيْلَةِ	قبل لام محذوف الالف بدون صورت ہمزہ است در رسم مقام
۶۵۷	۵	فَاِذَ	فَاِذَا	
۷۰۳	۷	اللّٰهَ	اللّٰهَ	
۷۲۰	۱۰	فَادْخُلُوْ	فَادْخُلُوْا	
۷۲۵	۳	فَبَرَّاَهُ	فَبَرَّاَهُ	تشدید بردار جملہ بایہ نہ بر با بوطہ
۷۷۰	۷	اَلْئِيْكَةِ	لَيْلَةِ	
۷۷۶	۰	اِنَّمَا	اِنَّمَا	
۷۹۱	۱۰	قَدَرُوْ	قَدَرُوْا	
۷۹۶	۱	رَبَّنَا	رَبَّنَا	
۸۰۳	۶	فِيْهَا	فِيْهَا	
۸۰۶	۲	قَرَارً	قَرَارًا	
۸۱۶	۱	نَاذَ	فَاِذَا	
۸۳۴	۱۱	تَعْبُدُوْنَ ۚ	تَعْبُدُوْنَ ۚ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۸۳۵	۲	هٰذَ	هٰذَا	
۸۴۳	۶	اٰبَاءِكُمُ	اٰبَآئِكُمُ	
۸۴۵	۷	بَلُوْا	بَلٰٓؤُا	
۸۵۲	۹	الْاَرْضِ	الْاَرْضِ ط	
۸۸۰	۴	اللّٰهَ د	اللّٰهَ	
۸۸۱	۸		لَا يَلِتْكُمْ	مخدوش مرقوم است صاف باید کرد
۹۱۱	۱	تَحْزِيْنِ	تَحْزِيْنِ	
۹۱۹	〃	الْاَرْضِ ۱	الْاَرْضِ ج	
۹۴۳	۴	اَوْلَادَ	هُنَّ	این چنیں مضاف الیہا در وسط نگاشتن نہایت بد اطاست
۹۴۹	〃	رَاَى	رَاَوْا	
۹۷۰	۶	مُسْلِمٰتِ	مُسْلِمٰتِ	
〃	۷	سٰٓئِحٰتِ	سٰٓئِحٰتِ	ہمزہ مع مرکز باید
۹۸۲	۱۱	طَرَآئِقَ	طَرَآئِقَ	
۹۹۰	۵	الْمِسْكِيْنَ	الْمِسْكِيْنَ	
۹۹۷	۹	فَخَلَقْكُمْ	خَلَقَكُمْ	کاتب شد دست بالاتفاق

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

صحت نامہ

حمائل شریف مترجم مطبوعہ نامور پریس الہ آباد مملوکہ حافظ عبدالسلام کہ در نہایت عجلت وقت خواندہ ام وبسیاری از قبیل مرکز ہمزہ وغیرہ بوجہ تکرار فروگذاشتہ شد۔

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۴	۱	اُولٰٓئِکَ	اُولٰئِکَ	در چند مقام ہمزہ بالای یا نوشتہ وباقی ہمہ جا زیر یا۔ ہر یک مقبول است
۱۱	۳	رَاجِعُوْنَ	رٰجِعُوْنَ	غلط وصحیح است قول راجح ہمینکہ بر بالائی یا باید نوشت ہمہ جا۔
۱۳	۹	یَامُوْسٰی	یٰمُوْسٰی	
۲۴	۱۵	سُئِلَ	سُئِلَ	ہمزہ بر کرسی یا باید نوشت کما قبلش مقبول۔ بستہ ۱۲
۲۵	۵	لِئِنْ	لِئِنْ	〃
۵۱	۷	یُبَیِّنُهَا	یُبَیِّنُهَا	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۵۱	۱۰	فَقَدْ	فَقَدْ	
۶۲	۵	وَلَا	وَلَا	
۶۴	۴	يَسْئَلُوْنَ	يَسْئَلُوْنَ	دندانہائے سین صدر زائد ہو اور ضرورۃً ڈالا شدہ و ہمزہ بدون مرکز است خاطر نشان
۶۵	۱۰	شَيْئًا	شَيْئًا	بلا مرکز ہمزہ یا بدکر قابل ہمزہ ساکن است
۷۴	۸	يَحْيٰى	يَحْيٰى	دریں کلمہ سر یا دتحتانیہ یا بہ نوشت
۷۹	۱	هَاَنْتُمْ	هَاَنْتُمْ	
۱۰۳	۲	حَقَّ اِذَا	حَتّٰى اِذَا	
۱۰۹	۷	فَاَنْكُمْ	هُنَّ	دریں چنیں کلمات دو دو سطر نوشتن جائز بنا شد فاطمہ
۱۰۸	۳	اَخَوَاتُكُمْ	اَخَوٰتُكُمْ	
۱۱۷	۱۰	تُحَكِّمُوْنَكَ	يُحَكِّمُوْنَكَ	
۱۲۲	〃	وَجَدْتُمُوْهُمْ	هُمْ	〃
۱۳۵	۹	مَسْئَلُكَ	يَسْئَلُكَ	ہمزہ بدوں مرکز با یہ
۱۳۶		اَنْفُسَهَا	اَلْقَمَهَا	بعد قاف مکرر یا بد نوشت
۱۵۶	۸	يَنْهَوْنَ	يَنْهَوْنَ	پس از ہا واو مرسوم تحتانیہ باید نگاشت
〃	۶	لَئِنْ يَذَرْنَ	لَيَذَرُنَّ	
۱۷۸	۱۱	سُبْحَانَكَ	سُبْحٰنَكَ	ہمزہ بدوں است الا یکجا آخر سورہ [illegible]

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۷۵	۱	اَاَنْذَرْتَهُمْ	اَاَنْذَرْتَهُمْ	ہمزہ جا بر کز یا باید
۱۸۴	″	اَسْئَلُكُمْ	اَسْئَلُكُمْ	ہمزہ جا بدون مرکز باید
۱۹۴	۲	نَشَآءُ	نَشَآءُ	
۲۰۹	″	وَالْقَمَرَ	وَالْقَمَرَ	راء وحط مشکوک است
۳۴۸	۶	اَفْئِدَةً	اَفْئِدَةً	ایں کلمہ فقط ہمیں یک جا بر کز ہمزہ واقع است و ہمزہ جا بدون آں
۴۰۰	۵	بِرَبِّیْ	بِرَبِّیْ	
۴۰۴	۳	اِنْشَآءَ اللّٰهُ	اِنْ شَآءَ اللّٰهُ	در تمام قرآن ہمیہ مقطوع نوشتہ شود یعنی نون از شین جدا
۴۷۶	۶	وَيَتَّقْهِ	وَيَتَّقْهِ	
۴۹۱	۴	وَمَا بَيْنَهُمَا	وَمَا بَيْنَهُمَا	
۵۵۸	۳	سُئِلُوْا	سُئِلُوْا	ہمزہ مع مرکز یا باید نوشت
۵۷۰	۲	سَعَوْا	سَعَوْا	محذوف الف است بعد واو بخلاف فقط ہمیں جا
۵۹۵	۱۰	تَنَاصَرُوْنَ		قطع کلمہ واحدہ وعیب اینچ و افتش فافہم نذیر
۶۰۹	″	قَدْ مَنُّوْهُ		″
۶۱۳	۳	الْكُفْرِ	الْكُفْرَ	
۶۱۷	۲	جَآءَ	جَآءَ	
″	۴	جَزَآؤُا	جَزَآؤُا	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۶۵۳	۴	جَآءَ هُوَ		〃
۶۶۱	۸	شَجَرَةَ	شَجَرَتَ	ایں کلمہ فقط ہمیں جا بتاء دراز بایہ نوشت
۶۶۲	۹	دَآبَتٍ	دَآبَةٍ	در تمام قرآن بتاء مدورہ مرقوم ست بخلاف
۶۷۵	۴	اَنْهُرُ	اَنْهُمْ	بر کنز با بایہ ہمرجا
۶۹۴	۲	بِاَيْدٍ	بِاَيْدٍ	دریں جا بہ دیار تحتانیہ مرسوم ست بالاتفاق
۷۷۱	۵	يَا الْمُجْرِمُوْنَ	يَا الْمُجْرِمُوْنَ	یک الف زائد است قبل از لام

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

جُرْسُوا غَنِیَ تِلْکَ الرُّسُلُ

مشفق و مہربان حاجی محمد رضا خاں رئیس پنڈ دادن کہ باہتمام جناب مولوی سید ناصر حسین صاحب لکھنوی مطبع مے شود بنا بر تصحیح بمن دادند صرف یکبار خواندم معلوم شد کہ رسم خط قرآنی مطلقاً مرعی و ملحوظ نداشتہ شد اگر اغلاط رسم را شمارم تعداد ش در یک پارہ قریب دو صد سے رسد بنا بر علیہ استقام خطی را قلم بند نمی نمایم بلکہ اغلاط اعرابی و اوقافی را نشان می نمایم واللہ اعلم باقی قرآن مجید زیور الطباع پوشید یا چہ شد معلوم ناظرین باد کہ از عہد شاہی تا زمانہ انگریزی مصاحفیکہ حامل تراجم و تفاسیر مذہب ما میہ بقالب طبع آمدہ ہیچ کدام از آنہا صحیح بنظر این خطی رسید ظن غالب ہمیں کہ یکے ہم مقرئی از اغلاط طبع نشدہ و موافق مذہب اہل سنت بعض مصحفہا دیدہ ام کہ مطلقاً اغلاط ندارد مانند مطبع نظامی و بعض مصاحف مجتبائی دہلی و غیرہا ؛

نمبر شمار	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۹۹	۱	بعض	بعضٍ م	علامت وقف لازم کہ الرم الاوقاف است ترک گردیدہ
//	۳	اٰیٰتٌ بَیِّنٰتٌ (و)	اٰیٰتٌۢ بَیِّنٰتٌ	امثال ایں کلمات مطلقاً بانبارت الف تحریر کردہ کہ خلاف اجماعت
//	۲	مِنْھُمْ	مِنْھُمُ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۹۹	۸	اٰمَنُوْا	اٰمَنُوْٓا	
۱۰۰	۲	اَلْحَیُّ	اَلْحَیُّ	
//	//	عِنْدَهٗ	عِنْدَهٗ	
۹۹	۹	یَاْتِیَ	یَاْتِیَ	
۱۰۰	۴	مَنْ ذَ	مَنْ ذَا	الف و انداز د ماه الف ثانی پس به الذی تعلق دارد
//	۵	خَلْفَهُمْ	خَلْفَهُمْ	
//	۶	عِلْمِهٖ	عِلْمِهٖٓ	
//	۸	لَآ اِکْرَاهَ	لَآ اِکْرَاهَ	
//	۹	قَدْ تَّبَیَّنَ	قَدْ تَّبَیَّنَ	دو خام دال ساکنہ در تاء مشدد کہ هر جا باید کرد
//	//	الْغَیِّ.	الْغَیِّ ۚ	
۱۰۱	۵	کَفَرُوْا	کَفَرُوْٓا	
//	۸	اِبْرٰهِیْمَ	اِبْرٰهِیْمَ	در تمام سورہ بقرہ بخذف الف واثبات و علامۂ آن ما بثبات یا بهر جا
۱۰۱	۹		الْمُلْکَ م	بر حاشیہ وقف لازم باید نوشت
۱۰۲	۵	اَوْ کَالَّذِیْ	اَوْ کَالَّذِیْ	وجود این چنین الف بدل جهالت است
۱۰۳	۱	بَلْ لَبِثْتَ	بَلْ لَبِثْتَ	
//	۳	اٰیَةً لِّلنَّاسِ	اٰیَةً لِّلنَّاسِ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۰۳	۸	لِیَطْمَئِنَّ	لِیَطْمَئِنَّ	
〃	〃	قَلْبِیْ	قَلْبِیْ	
۱۰۴	۱	اِلَیْکَ سکتہ	اِلَیْکَ	
〃	۶	مِاءَۃُ	مِاءَۃُ	
〃	۹	مَا	مَآ	
〃	〃	لَا	لَآ	
۱۰۷	۲	فَاَصَابَهَا	فَاَصَابَهَآ	
〃	۴	اٰمَنُوْا	اٰمَنُوْٓا	
〃	۵	مِمَّا	مِمَّآ	
〃	۷	تَنْفِقُوْنَ ۝	تُنْفِقُوْنَ	
〃	۸	وَاعْلَمُوْا	وَاعْلَمُوْٓا	
〃	〃	حَمِیْدٌ ط	حَمِیْدٌ ۝	
〃	۹	۝		اس میں مکمل نشانی آیات کہ وہ اوا خر سطر یا بیشی یا اوائل سطر پیشتر نگاشتہ تمیز نظر آوے
۱۰۸	۲	یُؤْتِیْ	یُؤْتِیْ	۳ یک دو جا ذکر کردہ ما بقی را ترک دادہ آمد فافہم۔
〃	۴	اِلَّا	اِلَّآ	
۱۰۹	۲	مَنْ یَّشَآءُ	مَنْ یَّشَآءُ ط	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۰۹	۵	تُظْلَمُوْنَ	تُظْلَمُوْنَ ۝	
۱۱۱	۱	اَمْرُهٗ اِلَی	اَمْرُهٗ اِلَی	
//	۹	الرِّبٰوا	اِلرِّبٰوا	
//	//	مُؤْمِنِیْنَ	مُؤْمِنِیْنَ ۝	
۱۱۲	۱	۵		علامت آیت کہ بر مومنین باید در صفحہ آئندہ دادہ شد اگرچہ خنکہ پیاز گذشتہ ۱۲
//	۸	اٰمَنُوْا	اٰمَنُوْٓا	لکن ایجاد بندہ ۱۲
۱۱۳	۱	بَیْنَکُمْ	بَیْنَکُمْ	
//	۴	شَیْئًا	شَیْئًا	ازیں قبیل بسیار است
//	۶	اَنْ یُّمِلَّ	اَنْ یُّمِلَّ	
۱۱۴	۵	اِلٰی	اِلٰی	
//	//	اَدْنٰی اَلَّا	اَدْنٰی اَلَّا	
//	//	تَرْتَابُوْا اِلَّا	تَرْتَابُوْٓا اِلَّآ	
//	۲	اللّٰهَ	اللّٰهُ ۭ	
//	۹	فَاِنَّهٗ	فَاِنَّهٗ	
//	۹	مَافِیْ	مَافِیْ	
۱۱۶	۳	بِمَا	بِمَآ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۱۷	۱	لَا تُؤَاخِذْنَا	لَا تُؤَاخِذْنَا	
//	//	اِنْ نَسِيْنَا	اِنْ نَسِيْنَا	
//	//	اَوْ اَخْطَانَا	اَوْ اَخْطَاْنَا	
//	۲	عَلَيْنَا	عَلَيْنَا	
//	۶	الْكٰفِرِيْنَ ۵	الْكٰفِرِيْنَ ۝	آیت متعلق علیہا از مختلف فیہا
//	۷	الرَّحْمٰنِ	الرَّحْمٰنِ	
//	//	الرَّحِيْمِ	الرَّحِيْمِ ۝	
//	۸	۵		
۱۱۸	۲	الْاِنْجِيْلَ ۝	الْاِنْجِيْلَ ۝	
//	۴	السَّمَآءِ ۝	السَّمَآءِ ۝	
//	۸	الْحَكِيْمُ	الْحَكِيْمُ ۝	
//	//	الَّذِىْ	الَّذِىْ	
۱۱۹	۲	فَيَتَّبِعُوْنَ	فَيَتَّبِعُوْنَ	
//	۴	تَاْوِيْلِهٖ	تَاْوِيْلِهٖ	
۱۱۹	۴	تَاْوِيْلَهٗ	تَاْوِيْلَهٗ	
//	۷	هَدَيْتَنَا	هَدَيْتَنَا	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۱۹	۹	رَبَنَا	رَبَّنَا	
۱۲۰	۲	عَنْهُمْ	عَنْهُمُ	
//	//	وَلَا	وَلَّا	
//	۴	النَّارِہ	النَّارِۃ	
//	//	كَذَابِ	كَذَّابٍ	
//	۷	لِلَّذِيْنَ	لِلَّذِيْنَ	
۱۲۱	۲	مِثْلَيْهِمْ	مِثْلَيْهِمْ	
//	۶	الْمُسَوَّمَةِ	الْمُسَوَّمَةِ	
//	۴	رَبَّنَا اِنَّنَا	رَبَّنَا اِنَّنَا	
۱۲۲	۸	لَا	لَّا	
۱۲۳	۶	الْحِسَابِ	الْحِسَابِ	
۱۲۳	۸	اتَّبَعَنَ	اتَّبَعَنَّ	
۱۲۴	۱	اعْتَدَوْا	اعْتَدَوْا نَا	
//	۲	النَّبِتَنَ	النَّبِتَنَ	
//	۷	الْاٰخِرَةِ	الْاٰخِرَةِ نَا	
۱۲۵	۳	اِلٰهَ	اِلَّا	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۲۵	۴	يَفْتَرُوْنَ	يَفْتَرُوْنَهٗ	
//	۹	مِمَّنْ تَشَاءُ	مِمَّنْ تَشَاءُوْ	
۱۲۶	۱	مَنْ تَشَاءُ	مَنْ تَشَاءُ	
//	۸	اِلَّا	اِلَّا	
۱۲۷	۷	وَبِيْنَهٗ	وَبَيْنَهٗ	
۱۲۸	۱	ذُنُوْبِكُمْ	ذُنُوْبَكُمْ	
//	۲	رَّحِيْمٌ	رَحِيْمٌ	
//	۴	اصْطَفٰى	اصْطَفٰٓى	
//	۷	اَمْرَاَةُ عِمْرَانَ	اِمْرَاَتُ عِمْرَانَ	ہر جا کہ مرج یا بدہ جدہ کور باشد آنجا بتا و در آخر باید نوشت و آن ہفت
۱۲۹	۱	وَضَعْتُهَا	وَضَعْتُهَا	
//	۳	وَاِنِّيْ	وَاِنِّيْٓ	
//	۷	الْمِحْرَابَ	الْمِحْرَابَ	
۱۳۰	۱	رَبَّهٗ	رَبَّهٗ	
//	۲	طَيِّبَةً	طَيِّبَةً	
//	۴	الْمِحْرَابِ	الْمِحْرَابِ	
//	۵	زَبِيْحٰى	زَبِيْحٰى	دریں کلمہ سہ یار تحتانیہ است یک قبل حا و دو بعد آن

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۳۰	۵	اللہ	اللہِ	
〃	۸	وَامْرَاَتِیْ	وَامْرَاَتِیُ	
۱۳۱	۱	لِیْ	لِیُ	
〃	۳	رَبَّکَ	رَبَّکَ	
۱۳۳	۱۰	قَضٰی	قَضٰیٓ	
۱۳۳	۳	فَالْاِنْجِیْلُ	وَالْاِنْجِیْلَ	
〃	۴	بَنِیْ	بَنِیَ	
〃	۷	بِاِذْن	بِاِذْنِ	
۱۳۴	۷	فَلَمَّا	فَلَمَّآ	
〃	۸	اَنْصَارِیْ	اَنْصَارِیَ	
۱۳۵	۱	رَبَّنَا اٰمَنَّا	رَبَّنَآ اٰمَنَّا	
〃	〃	بِمَا	بِمَآ	
〃	۵	یَا عِیْسٰی	یٰعِیْسٰی	
〃	〃	اِلَیَّ	اِلَیَّ	
〃	۷	کَفَرُوْا	کَفَرُوْٓا	
۱۳۷	۲	مِنْ بَعْدِ	مِنْۢ بَعْدِ	

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۳۷	۶	لَهُوَا الْقَصَصُ	لَهُوَ الْقَصَصُ	
〃	۹	يَاهَلَ	يَا هَلَ	
〃	〃	سَوَاءٍ	سَوَآءٍ	
۱۳۸	۴	يَاهَلَ	يَا هَلَ	
〃	۵	فِىُ	فِىٌ	
〃	〃	وَمَاً	وَمَا	
〃	۷	هَاَنْتُمْ	هَا اَنْتُمْ	
۱۳۹	〃	اِلاَّ	اِلَّا	
۱۴۰	۹	يَخْتَصُّ	يَخْتَصُّ	
۱۴۱	۵	قَآئِمًا	قَآئِمًا	
〃	۶	الْاُمِّيِّيْنَ	اَلْاُمِّيِّيْنَ	
۱۴۳	۲	رَبَّانِيِّيْنَ	رَبَّانِيِّيْنَ	وبعضی مخدوف الالف نوشتہ اند
〃	۴	وَالنَّبِيِّيْنَ	وَالنَّبِيِّيْنَ	ہمہ سہ کلمہ یک بار تحتانیہ نگاشتہ شود ہر جا بالاتفاق
۱۴۴	〃	وَكَلَهٗ	وَكَلَهٗ	
〃	۷	عَلىٰ	عَلَىٰ	
۱۴۶	۷	مَانُوَاقَ	مَا نُوَاقَ	

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم ط

صحت نامہ

حامل عکسی لندن مطبوعہ بار اوّل :-

و ا طبع ثانی پس در نہایت بے احتیاطی و بے پروائی چاپ زدہ ا ند کہ اعراب و نقاط آن چنداں محو و حک شدہ کہ از حد شمار بیروں باشد و بجز حافظ جید کامل کسے در وی تلاوت نے تواں کرد۔

نمبر شمار	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۸۲	۱۰	نارًا	نَارًا	۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸
۳۹۲	۶	لِشَرْزِمَةٌ	لِشِرْذِمَةٌ	ذال مشدد ست بنا بر ہمہ و دو حیات اللغات مطبوعہ دہلی ہیچ ناز غلط ع
۴۱۲	۱۰	ذَرْعًا	زَرْعًا	درین کلمہ نیخہا ذار ہوز ست نہ ذال مشدد
۵۲۵	۳	اَلَا تَذِرُ	اَلَا تَزِرُ	درین کلمہ ہم جاز ار ہوز آمدہ
۵۲۶	۹	عُيُوْنَا	عُيُوْنًا	

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

صحت نامہ

قرآن مجید مترجم اردو محررہ مولوی ہادی علی مطبوعہ مطبع مصطفائی کانپور یا لکھنؤ فی سنہ ۱۲۶۹ ہجری بقلم خفی مخفی نا ناکہ بعض ازین مخدوشات در بعض نسخہ موجود و در دیگری مفقود است۔ و بسم خطا ایں مصحف تا ہفت پارہ تقریباً خالی از خدشات و زلات نیست و ما بقی تا آخر خیلی درست و صحیح الا شاذ و نادر مخالف کتب رسم الخط مثل مقنع و قصیدہ رائیہ افتادہ و مصحف جلی قلم معرّی محررہ مولویصاحب ممدوح از روی اعراب نہایت صحیح۔ مگر رسم خطش نیز در بعض مقام محل تامل کما لایخفی علی ماہر الفن۔ ربنا لا تؤاخذنا ان نسینا او اخطانا۔

نمبر شمار	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۱۴	۱۳	رِمِیکَلَ	مِیکَلَ	یا مرکز یا تحتانیہ یا بزیادت با اجماع
۲۵	۵	مَّا	مَا	
۴۴	۹	سَیِّاتِکُمْ	سَیِّاتِکُمُ	

صفحہ	آیت	غلط	صحیح	کیفیت
۴۶	۵	وَلْيَكْتُبْ بَيْنَكُمْ	وَلْيَكْتُبْ بَيْنَكُمْ	
۴۸	۶	الٓمّٓ اللّٰهُ	الٓمّٓ اللّٰهُ	
۲۷۵	۸	مَثَلاً	مَثَلاً	
۳۲۰	۱۱	الْحَيٰوةَ	الْحَيٰوةَ	
۳۴۷	۵	لَاَوْصَلْتُمْ	لَاَوْصَلْتُمْ	
۰	۰	۰	۰	۰
۰	۰	۰	۰	۰
۰	۰	۰	۰	۰
۰	۰	۰	۰	۰

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ط

صحت نامہ

قرآن مجید سیزدہم مہری کہ باہتمام مولوی احمد علی سہارن پوری در سنہ ۱۲۶۹ ہجری معرّا بتعلیم حنفی مطبوع گردیدہ۔

نام سورۃ	رکوع	غلط	صحیح	کیفیت
البقرۃ	۳۵	فِیْ رَیْبِہٖ اَنْ	فِیْ رَیْبَہٗ اَنْ	ہٖ ضمیر را کسرہ اشباعی باید داد
المائدۃ	۵	لَئِنْ بَسَطْتَ	لَئِنْ بَسَطْتَ	نسبت باموضعہ خلاف قاعدہ است کہ مفتوح او خالی نیست بلجائی کلمہ
〃	۶	جَزَآءً بِمَا	جَزَآءٌ بِمَا	〃
الشعراء	۷	بِمَا تَعْلَمُوْنَ	بِمَا تَعْلَمُوْنَ	مشکوک بر قوم شدہ مثل آنکہ لام مقدم میم مؤخر است
النمل	۷	لَمَّا جَآءَہٗ ط	لَمَّا جَآءَہٗ ط	ہٖ ضمیر را ضمہ معکوس کہ اشباعی گوئند باید داد
الطور	۲	رَیْبُ الْمَنُوْنِ	رَیْبَ الْمَنُوْنِ	
القیمۃ	۱	مَعَاذِیْرَہٗ ط	مَعَاذِیْرَہٗ ط	
عبس	۱	اَنْ جَآءَہُ - اَنْ رَّاٰہُ	اِنْ جَآءَہٗ - اِنْ رَّاٰہُ	

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

صحت نامہ

قرآن مجید معرّی مطبوعہ اودھ اخبار محررہ منشی اشرف علی انصاری مطبوعہ سنہ ۱۲۸۳ ہجری بار اوّل۔ اما ثانی وثالث وغیرہ حتی کہ بار ہشتم را دیدہ ام پس آنہا بوجہ کہنگی واندراس سنگہا اغلاط کثیرہ دارد۔ از قسم زیادت الفاظ۔

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	کیفیت
۲۹۳	۱و۲	لَا تَتَّبِعُوْكَ		قطع کلمہ واحدہ از جنس شخص قابل و کامل العجب ثم العجب ثم العجب ۱۲
۲۴۷	۱۰	اٰبَآءَنَا	اٰبَآءَنَا	
۳۵۸	۲	وَلَقَدْ	وَلَقَدْ	
۵۰۳	۱۱	فِی الدِّیْنَ	فِی الدِّیْنِ	
۶۲۰	۱۳	بَنٰتٍ وَّ	بَنٰتٍ وَّ	
۶۶۰	۱۳	یَتَعَنَّ	یَتَعَنَّ	

بسم اللہ الرحمن الرحیم

آن مولوی خان حبیب الرحمن | باد از شرور حافظ او رحمن
بر بندہ عنایتی کہ دارد بی حد | در حیز تحریر مطلق گنجد
ارشاد نمود او کہ نمایم املا | اغلاط مصاحف مطابع یکجا
تا طبع کند نیز نماید تعمیم | یابد ز خداوند کریم اجر عظیم
این بنده متهام حتی المقدور | آماده شدم ببذل سعی موفور
امید ز درگاه مجیب الدعوات | داریم من و خان رفیع الدرجات
ما جور شویم هر دو انشاء الله | تو هست بصدق نیت ما آگاه

آنانکه ازین فانی بابر دارند | ما را بدعائی مغفرت یاد آرند

کلکم پی تاریخ نوشته بورق

مزد این کار خیر یابیم از حق۔

۱۳ ۲۲ ہجری

ایضاً

حسب ارشاد خان والاشان | که بود دستگیر او رحمٰن

این غلطنامهائی قرآنی | جمع کردم بفضل ربانی

تا که آن مرد را دچاپ زند | بهمه خلق بذل نفع کند

شکر الله سعید الموفق | عند مولاه انه ماجور

بطفیل رسول و آل رسول | بر گناهان این ظلوم و جهول

قلم عفو کش خداوندا | غافر الذنب کیست جز تو مرا۔

گفت دل سال نامه بعد از سیر | مرحبا کرده حبیبی خیر

۱۳ ۲۲

وله

ای مجمع مکارمِ اخلاقِ لاتعد — حق دارد از مکارهٔ دوران تو انگاه
کردی عجیب کاری نفع عام خلق — این یادگار از تو بود هست حق گواه

برخوان جلیل مصرع سالش دعائیه

بدهد جزای خیر حبیبی تواله

۱۳ ۲۲ ۱۳

نتیجه افکار جناب آغا کمال الدین سنجر طهرانی

حسب ارشاد خان راد حبیب — که فزاید بعمرش حق برکات
گشت آماده باهزار شغف — میر عبد الجلیل نیک صفات
بر غلطهای طبع قرآنی — کرد تالیف نامهٔ حسنات
که بخوانند جمله قرآن را — بی غلط طالبانِ راه نجات

این خلط نامہ را ببین و بگو۔	بر محمدؐ و آل او صلوات
منشا خیر باشد این نامہ	بہر خلق خدا ز کُلِّ جہات

پے تاریخ سالِ او سنجر
گفت۔ باب دلائل الخیرات
۱۳ ہجری ۲۲

ترجمہ اردو

المدنیۃ والاسلام

کتاب مندرجہ عنوان جو ایک زبردست مصری فاضل محمد فرید وجدی کی جدید تصنیف ہے، اُسکا اردو ترجمہ جو مولوی سید احمد صاحب انصاری مترجم تحریر المراۃ و رسالۃ التوحید وغیرہ نے نواب محسن الملک بہادر کے ارشاد کے موافق کیا ہے، مطبع احمدی میں نہایت صحت اور صفائی کے ساتھ چھپکر تیار ہوگیا ہے۔ مغربی تعلیم اور مغربی علوم وفنون کی بدولت جو شکوک اور شبہات ہمیں کی طرف سے پیدا ہو رہے ہیں اور الحاد اور دہریت کا سیلاب جو مغرب کی طرف سے بڑھتا چلا آرہا ہے اُسکے انسداد کے لئے درحقیقت اس پایہ کی آج تک کوئی کتاب نہیں لکھی گئی۔ اسکے تمام مباحث نہایت عالمانہ اور محققانہ اور فلسفیانہ انداز میں لکھے گئے ہیں اور جدید شائستگی کے اہم اصول کو اسلامی اصول کے ساتھ تطبیق دی گئی ہے۔ تعلیم یافتہ گروہ کے لئے یہ کتاب آبحیات سے کم نہیں ہے۔ جو حضرات علمی اور فلسفی مباحث سے دلچسپی رکھتے ہیں یا جو مغربی خیالات سے فی الجملہ مذاق آشنا ہیں اُنکے لئے بھی یہ کتاب نہایت مفید اور نہایت دلچسپ ہوگی۔

خریداری کی تمام درخواستیں بنام منیجر مطبع احمدی علی گڈھ آنی چاہئیں

قیمت۔ - - - - - - - - - - - - - - - عہ